

Førde kontrollutval

SEKOM-sekretariat

www.sekom.no | post@sekom.no

Møteinnkalling

Møtedato: 11.12.2015
Møtestad: Førde rådhus, møterom 438 Anga
Møtetid: Kl. 09:00

Innkalling: Faste medlemar i utvalet, ordførar i sak 042/15, rådmann i sakene 042-045/15, revisor i sak 045/15.

Dersom du ikkje kan møte meld frå på e-post: arva@sekom.no

Audhild Ragni Vie Alme, tlf: 57 61 27 85 mobil: 971 70 064

Varamedlemar møter etter nærare innkalling.

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
040/15	Godkjenning av innkalling og sakliste
041/15	Skriv og meldingar 7-2015
042/15	Forventningsavklaring med ordførar og rådmann
043/15	Rådmannen informerer om kva som er gjort i høve tilrådingar i forvaltningsrevisjonsrapporten - Korrekt handsaming av di sak
044/15	Rådmannen informerer om oppfølging av eigenkontroll i Førde kommune
045/15	Eigarskapskontroll - Førde kommune
046/15	Saker og oppgåver for kontrollutvalet
047/15	Møteplan 2016 for Førde kontrollutval
048/15	Oppfølgingsliste 7-2015
049/15	Eventuelt

Med helsing

Kari Daltveit
Leiar

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 040/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Audhild Ragni Vie Alme	Arkiv: FE-	Arkivsaknr.: 15/530
---	----------------------	-------------------------------

Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedlegg:

Ingen vedlegg i saka.

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Innkalling og sakliste vert godkjent.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 041/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Audhild Ragni Vie Alme	Arkiv: FE-033	Arkivsaknr.: 15/526
---	-------------------------	-------------------------------

Skriv og meldingar 7-2015

Vedlegg:

Nr	Dok.dato	Tittel	Dok.ID
1	04.12.2015	BY-053/15 Elvevegen og Meierikvartalet - opprusting. Prosjektrekneskap. Handsama 29.10.2015.	15/1865
2	04.12.2015	BY-065/15 Tertialrapport pr. 31.8.2015, handsama 19.11.2015.	15/1864
3	23.10.2015	Invitasjon til dagsseminar/kurs 25.1.2016: Tilsyn og kontroll i kommunal sektor	15/1637
4	23.11.2015	NKRF's kontrollutvalskonferanse 3.- 4. februar 2016	15/1762

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Skriv og meldingar vert tekne til orientering.

Førde kommune

Styre, råd og utval

Kontrollutvalet
Bystyret

Møtedato

29.10.2015

Saksnr

053/15

Sakshandsamar:

Ole John Østenstad

Arkiv:

FA-M20

Arkivsaknr.:

12/1890

Elvevegen og Meierikvartalet - opprustning. Prosjektrekneskap

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
06.10.2015	Prosjektrekneskap 05.10.2015	180072
08.07.2010	Vedk. Førde kommune - underskrift utbyggingsavtale datert 05.07.10	39145
13.11.2014	Revisoruttale datert 07.11.2014.pdf	149719
23.10.2015	Sak 037.15 Prosjektrekneskap Elvevegen og Meierikvartalet - opprusting.pdf	182036

Bakgrunn for saka

I 2010 vart det inngått utbyggingsavtale mellom Førde kommune og Futurum AS om utbygging av Meierikvartalet. Bakgrunnen for avtalen var rekkefølgekrav i reguleringsplan for Elvevegen vedtatt 24.04.2003 og reguleringsplanen for Meierikvartalet vedtatt 19.06.2008.

Anlegget er no ferdig, men det er fortsatt ikkje endeleg vedteke kor stor refusjon etter reglane i Plan- og bygningslova eigedommane som grensar inn til Elvevegen, skal betale. Det vil bli lagt fram eiga sak om dette.

Det har vore helde mange møter om kor mykje Futurum AS skulle betale med bakgrunn i utbyggingsavtalen. I høve til opprinneleg kostnadsoverslag, er endelege kostnader for den delen av anlegget som er knytt til Storehagen og Langebruvegen, blitt mykje høgare. Etter forhandlingar 10.09.15 er partane no samde om eit forlik.

Rekneskapen

Oppsettet under viser kostnader og finansiering etter avsluttande drøftingsmøte mellom Førde kommune og Futurum AS.

Prosjektrekneskap for investeringsprosjektet: Meierikvartalet - veg/gangveg/fortau 2008-2015, prosjekt 1079				
	Budsjett	Rekneskap 2010	Rekneskap 2011 - 2015	Rekneskap totalt
Investerings utgifter:				
Byggetenester	23 600 000	10 528	15 286 393	15 296 921
Andre tenester (som inngår i eigenproduksjon)		1 154 705	1 193 977	2 348 682
Konsulenttenester			303 686	303 686
Grunnerverv		29 530	3 202 920	3 232 450
Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon		66 910	3 449 361	3 516 271
Renteutgifter, provisjonar o.a. finansutg m/spes		13 492	142 251	155 743
Avsetning til ubundne investeringsfond			855 833	855 833
Sum utgifter	23 600 000	1 275 165	24 434 422	25 709 586
Finansiering:				
Anna avgiftspliktig sal av varer, tenester m/opdg			-167 452	-167 452
Momskompensasjon	-2 665 000	-11 283	-2 661 414	-2 672 697
Refusjon frå fylkeskommunar m/opdg			-2 996 253	-2 996 253
Refusjon frå andre (private)	-18 935 000		-13 614 340	-13 614 340
Overføringar frå fylkeskommunar	-1 000 000		-3 318 686	-3 318 686
Bruk av lån - inv.rekneskapet m/spes	-1 000 000	-211 498	-1 206 002	-1 417 500
Sum finansiering	-23 600 000	-222 781	-23 964 146	-24 186 927
Manglande finansiering		1 052 383	470 276	1 522 659
Oversikt over vedtak:				
BY-010/13 Budsjettendring 2013:		Løyving		
Refusjon utbyggingsavtale		18 935 000		
Mva - refusjon		2 665 000		
INU - midlar		1 000 000		
Kommunal finansiering		1 000 000		
Sum		23 600 000		

Note:

Førde kommune har motteke kr 842.535,- i mva-kompensasjon i åra 2009-2014. Denne kompensasjonen er etter regelver i inntektsført i driftsrekneskapen, og kjem difor ikkje fram i rekneskapen til prosjektet.

Saksutgreiing

I punkt 4 i avtalen heiter det at det skal etablerast køyreveg med tilhøyrande fortau for Elvevegen og veg til Storehagen og at fortau/gangveg rundt kvartalet skal rustast opp. Det skal også etablerast ny vass- og avløpsleidning i Elvevegen. Førde kommune har ansvar for prosjektering og utbygging av anlegga. Kostnadane skal i utgangspunktet dekkast av Futurum AS, jfr. punkt 8.1 i avtalen, men Førde kommune skal dekke kostnadane med VA-anlegg. Førde kommune som tiltakshavar skal gjennom reglane i Plan- og bygningslova søke å gjennomføre refusjonsutlikning på dei eigedommane som er refusjonspliktige og som har nytte av anlegga (pkt. 7 i avtalen).

Futurum AS er altså ansvarleg for kostnaden med utbygginga (med unnatak av VA-anlegga), men ein del av kostnaden skal refusjonsutliknast på fleire eigedommar i kvartalet ved bruk av reglane i Plan- og bygningslova – i praksis er dette kostnader knytt til Elvevegen.

Rådmannen sin plan var å legge fram ei sak der refusjon i samsvar med reglane i Plan- og bygningslova skulle vedtakast av Bystyret samstundes med denne saka. Men to partar har sett fram krav om skjøn slik at den endelege godkjenninga av refusjonssummane frå naboeigedommane må vente. Om resultatet av denne prosessen blir at dei to eigedommane skal svare ein lågare refusjonssum enn det

som er lagt til grunn i denne saka, skal dette ikkje påverke den summen kommunen har til gode. Det er Futurum AS som etter utbyggingsavtalen er ansvarleg for kostnadane, og som evt. i lag med dei andre refusjonsdebitorane må betale tilsvarande meir om dei to eigedommane får godkjent ein lågare refusjonssum.

I sak 10/13 vart det vedteke justert budsjett for anlegget med ein kostnad på 23,6 million kroner. Det var i denne saka føresett at Førde kommune skulle ta del i finansieringa med 2 mill kr der ein million kjem frå INU-midlane som kommunen får til sentrumstiltak.

Ved administrativt vedtak datert 20.10.2011 vart det gjort ei mindre endring i reguleringsplanen for Storehagen, Meieritomta og Elvevegen. Endringa gjorde at noko meir areal (759 m²) innanfor planområdet har blitt nytta til trafikkformål. Ekstrakostnaden knytt til denne utvidinga har Asplan Viak kalkulert til kr 2.057.997 eks. mva. For ikkje å skiple refusjonsutlikninga, har rådmannen tidlegare tilrådd at denne kostnadsauken vert dekkja av Førde kommune gjennom bruk av ytterlegare 2 mill kr av INU-midlane som er sett av til sentrumstiltak, jfr.prosjektstyringsrapport av 26.11.2014 referert i Formannskapet 15.01.2015 der det står følgjande omtalt under prosjekt for Meierikvartalet:

Budsjettoverskridinga vert føreslått dekkja med auka tilskott frå INU-ordninga.

Rekneskapen er gjort opp med ein kostnad på kr 25.709.586. Fråtrekt forskottering av gatelys for Statens vegvesen (kr 167.452) er kostnaden **kr 25.542.134**. Gjennom utbyggingsavtalen skal Førde kommune ha tilbake kr 17.883.714. Det er berre den delen av utbyggingskostnaden som Kunstmuseet skal svare for som i dag er betalt inn. Førde kommune har forskottert og har derfor hatt uteståande kr 14.887.461 som det har hasta med å få betalt inn. Kommunen har vore i dialog med Futurum AS om innbetaling, men kompleksiteten i denne saka har gjort at det ikkje har lete seg gjere å få til innbetaling.

Forlik

Futurum AS har heilt sidan utbygginga tok til, hatt merknader til kostnadane i prosjektet. Dei har som følgje av dette også nektet å betale inn akonto- beløp for kommunen sine kostnader. I drøftingsmøte 10.09.15 mellom Førde kommune og Futurum AS vart partane samde om at Futurum sin del av betalinga for anlegga langs Storehagen og Langebruvegen skulle reduserast med kr 1.273.120. Futurum har i samband med forliket plikta seg til å betale inn sin del av det uteståande omgåande.

FØRDE KOMMUNE SI ROLLE

I møte med Futurum AS i 2012 vart det presentert eit kostnadsoppsett som mangla planleggings- og grunnervervskostnader som var finansiert tidlegare (før 2011) av Førde kommune. Rådmannen tilrår at denne kostnaden vert dekkja av kommunen sett i lys av at kostnaden for heile prosjektet er blitt høg for utbyggerane – kr 1.263.881.

Prosjektet er også påført ekstrakostnader ved tilpassing til Post-eigedommen som rådmannen også vil tilrå vert dekkja av Førde kommune - kr 820.271.

Som det går fram av det føregåande, vart reguleringsplanen endra undervegs i prosjektet noko som gjorde at utbyggingsarealet vart større, og denne kostnaden

ikkje kunne leggst inn i refusjonsutrekninga. Rådmannen tilrår at Førde kommune dekkar desse kostnadane – kr 2.057.997 i samsvar med tidlegare vedtak i sak 10/13 i Bystyret.

Momskompensasjonen vert føreslått tilbakeført til prosjektet. Av den totale momskompensasjonen på kr 3.516.270, er kr 843.574 inntektsført i drifta i samsvar med reglane som var gjeldande då. Denne summen må derfor finansierast opp att om utbyggarane skal nyte godt av denne kompensasjonen.

Endeleg må Førde kommune dekke kr 1.273.120 som følgje av forlik i møte 10.09.2015. Oppsummert vil Førde kommune finansiere følgjande:

Tilrettelegging ved "Posten"	820 271
Tidl. kostnader - planlegging	1 263 881
Tilskott for utvida areal	2 057 997
Momsrefusjon ført i investeringsrekneskapen	2 672 696
Momsrefusjon ført i driftsrekneskapen	843 574
Forlik 10.09.2015	1.273.120
SUM	8.931.540

Av dette må kr 6.258.844 finansierast særskilt i investeringsrekneskapen.

I sak 10/13 i Bystyret vart det vedtatt at Førde kommune skulle dekke 2 mill kr – 1 mill kr i form av INU-midlar og 1 mill kr som midlar budsjettert til sentrumstiltak.

I tillegg har Førde kommune fått godkjent at 2 mill kr av INU-løyvinga for 2014 til sentrumstiltak, også vert nytta til å finansiere ekstrakostnadane.

Den manglande finansieringa utgjer altså kr 2.258.844 der den vesentlege delen av dette kan relaterast til finansiering av den delen av momskompensasjonen som tidlegare er inntektsført i driftsrekneskapen samt forliket av 10.09.15. Det vert tilrådd slik dekking av den manglande finansieringa:

Tidlegare løyving frå INU	-318.686
Unytta lån Kunstmuseet	-417.500
Nytt låneopptak	-1.522.658

INU-midlane som kommunen får til sentrumstiltak finansierer altså kr 3.318.686 av finansierungsbehovet på kr 6.258.844. Resten vert føreslått finansiert med unytta lånemidlar og nytt låneopptak.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Prosjektrekneskap datert 05.05.2015 for utbygging av Meierikvartalet, prosjektnummer 352/1079, vert godkjent.
2. Førde kommune dekker den delen av prosjektkostnaden som ikkje blir dekket i samsvar med utbyggingsavtale med Futurum AS - kr 6.258.844 - slik:

Bruk av lån	-1 000 000	Sak 10/13 i Bystyret
INU	-1 000 000	Sak 10/13 i Bystyret
INU	-2 318 686	
Unytta lån Kunstmuseet	-417 500	
Nytt låneopptak	-1.522.658	

Handsaming i Bystyret 29.10.2015:**Samrøystes vedtak****BY-053/15 Vedtak:**

1. Prosjektrekneskap datert 05.05.2015 for utbygging av Meierikvartalet, prosjektnummer 352/1079, vert godkjent.
2. Førde kommune dekker den delen av prosjektkostnaden som ikkje blir dekket i samsvar med utbyggingsavtale med Futurum AS - kr 6.258.844 - slik:

Bruk av lån	-1 000 000	Sak 10/13 i Bystyret
INU	-1 000 000	Sak 10/13 i Bystyret
INU	-2 318 686	
Unytta lån Kunstmuseet	-417 500	
Nytt låneopptak	-1.522.658	

Førde, den 14.10.2015

Ole John Østenstad
Rådmann

Bernhard Øberg
Einingsleiar

Førde kommune

Styre, råd og utval

Formannskapet
Bystyret

Møtedato

05.11.2015
19.11.2015

Saksnr

060/15
065/15

Sakshandsamar:

Lise Mari Haugen

Arkiv:

FE-210

Arkivsaknr.:

15/1324

Tertialrapport pr. 31 08 2015

Driftsbudsjett:

Eining	Varsla meirutgift	Årsak/Prognose
--------	----------------------	----------------

100-Rådmann 110-Personal og service 120-SYS IKT 130-Rekneskap og skatt	-700.000	I revidert nasjonalbudsjett for 2015 er lønsveksten nedjustert frå 3,3 % til 3,2 %. For Førde kommune er lønsoppgjeret 700.000,- kr lågare enn budsjettert pott til lønsauke i 2015.
	-730.000	I samsvar med auke i frie inntekter i statsbudsjettet for 2015 er det budsjettert 730.000,- til brukarstyrt personleg assistanse. Desse midlane må sjåast opp mot meirforbruk ansvar 315 Bu og miljøtenesta.
	70.000	Førde kommune sin kostnad i samband med interkommunalt samhandlingsprosjekt ØDH (Øyeblikkeleg hjelp døgn). Kostnad er ikkje budsjettert.
	-300.000	Det er budsjettert vakanse i stilling på 0,5 mill kr i 2015. Dette må sjåast opp mot mindreforbruk på stabseiningane 110, 120 og 130 som totalt utgjør 800.000 kr i vakanse/mindreforbruk.
	350.000	Budsjettert bidrag på 350.000 kr frå FINS (Førde Industri og Næringsssamskipnad) til finansiering av SNU (Sunnfjord Næringsutvikling) er avvikla. Kommunen betalar dette bidraget til SNU. Førde kommune sin avdragskostnad på kr 400.000,- til Røde Kors og Førde Helselag etter overtaking av sjukeheimen i 1995 vert avslutta i 2015. Frå 2016 gir dette handlingsrom til å finansiere meirkostnad.
	75.000	Førde kommune sin kostnad i samband med utarbeiding av strategisk næringsplan for SIS. Kostnad er ikkje budsjettert.
	75.000	Eigenandel forsikringsoppgjer etter sceneulykke i Førdehuset. Kostnad frå 50.000,- til 100.000,- kr.
	100.000	Låg kraftpris medfører låge konsesjonskraftsinntekter. Budsjettert 830.000,- kr. Anslag inntekt på 730.000,-.
140-Fagutvikling og koordinering	-700.000	Mindreforbruk grunna vakanse/ sal av tenester.
	500.000	Ekstrakostnad klientsak blir truleg på same nivå som i 2015. Av tidlegare meldt bruttooverskriding på kr 1,8 mill er eininga no kompensert for kr 1 295 000.
	1.500.000	Oppjustering av festekontrakter og etterbetaling utgjør ein meirkostnad på 1,5 mill kr i 2015. Av dette utgjør etterbetaling festeavgift frå tidlegare år 900.000,-.

210-219 Skulane		Barnevernet har plassert born med store hjelpebehov i andre kommunar. Førde kommune må dekke kostnadane knytt til ekstraressursar i skule og barnehage. Desse utgiftene fører til at vi får mindre til å tildele til barnehagane og skulane i Førde. Presset er stort.
270-279 Barnehagar	1.100.000	Innan skule var totale kostnadar til spes.ped elevar i andre kommunar 1,3 mill kr i 2014. I 2015 er dette auka med 0,5 mill kr til 1,8 mill kr. Dette utgjør eit meirforbruk på 1,1 mil kr i høve budsjett 2015.
310-Barnevern	4.310.000	Høgare kostnad enn budsjettert for utgifter til barnevernstiltak. Eit kostnadskrevjande tiltak som utgjør 200.000 kr pr. mnd skal avviklast i 2016.
315-Bu- og miljøtenesta	6.010.000 -1.043.000 400.000	Det er stort press på avlastningstenestene i tillegg til at einingane har auke av nye brukarar. Det er ikkje mogleg å ta inn nye tiltak utan ytterlegare overforbruk. Noko av meirkostnaden er grunnlag for auke i tilskot til ressurskrevjande tenester. Omsorgsløn går mot eit overforbruk på om lag 400 000,-
320- Legetenesta	200.000	Bortfall av budsjettert tilskot på kr 200.000,-.
340- Psykiatritenesta		Førde kommune har motteke skriv frå helse- og omsorgsdepartementet om at det ikkje er tilstrekkeleg heimel for refusjon mellom kommunar for utgifter til helse- og omsorgstenester etter utskriving frå institusjon. Vi har motteke oppseiing av refusjon frå to kommunar. Det er ikkje teke stilling til oppseiingane eller konsekvens av skrivet.
355-NAV	500.000	Resultatet på eininga vil som tidlegare år vere svært avhengig av forbruk på økonomisk sosialhjelp. Utbetalingane i 2013 og 2014 var høgare enn forventa, og høgare enn tidlegare år. På bakgrunn av situasjonen med økonomisk sosialhjelp må det forventast at eininga vil overskride med om lag 500 000 slik situasjonen ser ut no.
373-Helsetunet, kjøkkentenesta	-100.000	Mindreforbruk/ meirinntekter kr 100.000,-.
374 Helsetunet, skjerma eining	200.000	Ein jobbar for ein rekneskap i balanse. Risiko for eit meir forbruk for om lag kr. 200 000
375-Helsetunet, langtidseining	1.500.000	Det er stort arbeidspress i eininga. Vi har i eininga veldig mange sjuke, eldre brukarar og dette viser igjen på forbruket vårt.

376-Helsetunet, korttidseinig	500.000	Feil i budsjettgrunnlag for 2015 har medført at budsjetttramma er 500.000,- kr for låg i forhold til ordinær drift av korttidseininga.
500-Kultur	400.000	Vi har eit reelt underskot på kr 348.000,- for januar – august 2015. Vi gjer det vi kan for å rette opp rekneskapen resten av året. Prognosen for 2015 er framleis underskot på 400.000,-.
620-FDV	1.500.000	Rekneskapstal viser at FDV vil kunne få meirforbruk på 1,5 mill kr i høve til vedteke årsbudsjett. Dette gjeld i hovudsak fylgjande postar: - Straum 1,0 mill kr som følgje av auka forbruk - Manglande husleigeinntekter 1,0 mill kr på grunn av m.a. ledige lokale 1. etasje Førde rådhus - Auka husleigekostnad 1,0 mill kr - Meirkostnad vedlikehald 0,4 mill kr - Vakanse i stillingar 2 mill kr
670-Teknisk drift	1.900.000	Vegvedlikehaldet viser overforbruk på 1.500.000 kr. Netto meirforbruk brannvesenet kr 400.000,-.
671-VAR	-1.400.000	Mindreforbruk avløpsnett og distribusjon av vatn.

900-Finansielle formål	2.200.000	Førde kommune sin folketalsvekst i 2014 var på 0,9 %. I budsjettet for 2015 var det lagt til grunn folketalsvekst i Førde kommune på nivå med landet som var 1,1 % i 2014. For Førde kommune utgjør oppdatert folketal ein nedjustering av forventa skatteinntektsanslag og inntektsutjamning på totalt 2,2 mill kr frå budsjettert 630,9 mill kr til 628,7 mill kr. Skatteveksten pr. august er over revidert nasjonalbudsjett jf. KS-sine nettsider. Usikkert kva dette utgjør for Førde kommune.
	600.000	Brukarbetaling for kommunale pleie og omsorgstenester er budsjettert med 9,9 mill kr. Erfaringstal frå 2014 tilseier forventa brukarbetaling på 9,3 mill kr dvs. 0,6 mill kr i mindre inntekter i 2015.
	-960.000	Berekna anslag på eigedomsskatteinntekter for 2015 utgjør 0,9 mill kr meir enn budsjettert på grunn av nye anlegg.
	1.000.000	Redusert utbytte frå Sunnfjord Energi. Utbytte i 2015 på 1,9 mill kr mot budsjettert 2,9 mill kr. Budsjettutfordring på 1 mill kr.
	-7.000.000	Lågare lånerente enn budsjettert. Budsjettert 2,6 % flytande rente og 3,6 % i fastrente – dette utgjør ei snittrente på 3,0 %. Gjennomsnittleg lånerente i 2015 er anslått til 2,19 % . Anslag netto mindre rentekostnad til 7 mill kr
	840.000	Auka rente- og avdragskostnad som følgje av revidert investeringsbudsjett 2015 der låneopptaket auka med 28,3 mill kr. Usikkerheit kring avkastning på plasserte midlar. Det er budsjettert med ei avkastning på 8,990 mil kr i 2015. Pr. 31.08.2015 er det ei positiv avkastning på 4,2 mill kr (2,5 %). Aksjemarkedet er svært uroleg og rentemarkedet har låg avkastning.
MEIRFORBRUK	12.897.000	

Oppsummering

Meirforbruk i einingane	Varsla meirutgift	Årsak/ prognose
100 Rådmann + stabane	-330.000	
140 Fagutvikling	1.300.000	Festekontrakt og nettokostnad klientsak
210-219 Førdeskulen	1.100.000	
310 Barnevern	4.310.000	
315 Bu- og miljøtenesta	6.410.000 -1.043.000	
320 Legetenesta	200.000	
355-NAV	500.000	
373 Helsetunet , kjøkken	-100.000	
374 Helsetunet, skjerma	200.000	
375-Helsetunet, langtid	1.500.000	
376-Helsetunet, korttid	500.000	
100 Reservepott - BPA	-730.000	
500-Kultur	400.000	
620-FDV	1.500.000	
670-Teknisk drift/ VAR	500.000	
SUM – drifta i einingane	16.217.000	
900 Finansielle føremål	-3.320.000	Redusert rammetilskot, redusert utbytte, lågare flytande rente.
SUM – totalt	12.897.000	

Tabellen viser eit totalt meirforbruk på 12,9 mill kr i driftsbudsjettet til Førde kommune i 2015. Det er ein nedgang på 0,9 mill kr sidan tertialrapport pr. 30. april 2015. Meirforbruket i drifta i einingane har auka hovudsakleg innan barnevern og bu- og miljøtenesta, samtidig som lågare rentenivå og dermed lågare rentekostnad på låna har redusert det totale meirforbruket.

Barnevern og bu- og miljøtenesta har eit samla meirforbruk på 9,7 mill kr.

Først og fremst må dei einingsleiarane som har overforbruk gjere tiltak for å minimalisere overforbruket. Kommunalsjefane ser den økonomiske situasjonen for dei ulike sektorane under eitt.

Det er ikkje innført innkjøpsstopp og tilsettingsstopp men det er innført ei mellomordning der ledige stillingar må stå vakant i 3 månader. Dette kravet er ikkje absolutt, men føreset god kommunikasjon mellom kommunalsjef og einingsleiar både om ledige stillingar og større innkjøp.

Det er viktig å understreke at om rekneskapsresultatet vert eit meirforbruk på 12,9 mill kr så vil strykingsreglane medføre at vi må stryke avsetning til fond. Det er i 2015 budsjettet med 18,1 mill kr i avsetning til disposisjonsfond som er nytta fullt ut til finansiering av investeringar i 2015. Strykingsreglane vil medføre at driftsrekneskapen vert avlagt i balanse men avsetjing til disposisjonsfond vert redusert frå 18,1 mill kr til 5,2 mill kr. investeringsrekneskapen vil dette medføre manglande finansiering på 12,9 mill kr ved årsavslutning for 2015.

Budsjettendring drift

Rådmannen tilrår følgjande budsjettendringar i driftsbudsjettet for 2015:

1. Auka kostnad ressurskrevjande brukar i bu og miljøtenesta finansiert gjennom auka tilskot til ressurskrevjande brukar med 1 mill kr. Budsjetttramma til ansvar 315 bu- og miljøtenesta vert auka med 1 mill kr og inntekt frå tilskotet budsjetttert på ansvar 900 vert auka tilsvarende med 1 mill kr i revidert budsjett 2015.
2. Budsjetterte midlar på ansvar 100 Rådmann til BPA (Brukarstyrt personleg assistanse) vert overført til ansvar 315 Bu- og miljøtenesta med kr 730.000,-.

Investering

Varsla meirforbruk i driftsrekneskapen medfører at vi manglar finansiering på 12,9 mill kr i investeringsrekneskapen. Dersom vi skal halde på prinsippet om å ikkje auke låneramma må vi nedjustere investeringsbudsjettet for 2015 med 12,9 mill kr. Rådmannen tilrår å avvente budsjettendring i investeringsbudsjettet som følgje av meirforbruk i driftsrekneskapen til årsrekneskapen for 2015 er avslutta.

Det vert elles vist til prosjektstyringsrapport som vert oppdatert kvart kvartal.

Rådmannen tilrår følgjande endringar i investeringsbudsjettet:

Ansvar	Prosjekt	Omtale
Rådmann	Moskog industriområde	Det ligg føre ein rapport frå Asplan Viak om korleis området kan byggast ut, og det vil bli lagt fram sak for politisk handsaming. Det er føresett at utbygginga skal vere sjølvfinansierande. Det er søkt om 55 mill kr i INU-midlar. Førde kommune har fått tilsagn om 7 mill kr for 2014 og 8 mill kr for 2015. Asplan Viak har fått tildelt kontrakt for planlegging og prosjektering. Påløpte kostnader utgjør 0,5 mill kr.
Rådmann	Hafstad bydel – utviding av veg 1	Tiltak vert gjennomført og finansiert i Førdepakken.
Rådmann	Hafstad bydel – ny tilkomst til Rema 1000	Kostnad omfattar makeskifte, erstatning og juridisk bistand. Finansiert med anleggsbidrag Hafstad bydel. Kjem tilbake til budsjettendring når kostnad er avklart.
Rådmann	Prosjekt 1337 Tilrettelegging i sentrum	Søknad om INU-midlar 2014 og 2015. 2014: - Festplassen 1 mill kr der 0,4 mill kr er løyvd til nedgravd avfallsløysing - Meierikvartalet 2 mill kr 2015: - Elvesti langs Jølstra 3 mill kr Justere budsjett i samsvar med innvilga søknad.
Rådmann	Prosjekt 1125 Sogn og Fjordane Kunstmuseum	Fylkeskommunar har vore byggherre. Førde kommune sin del av sjølvbyggprosjektet var budsjettert til 18,6 mill kr. Byggerekneskapen er gjort opp og Førde kommune sin del utgjorde 18,2 mill kr. Dette er utgiftsført som ei overføring til Sogn og Fjordane Fylkeskommune. Prosjektrekneskap over 10 mill kr skal leggast fram som eiga politisk sak. Rådmannen tilrår ikkje at det vert lagt fram eige projektrekneskap for Sogn og Fjordane Kunstmuseum, då det er Fylkeskommunen som har vore byggherre. Restmidlar på 0,4 mil kr er vedteke nytta til finansiering av kommunal kostnad i prosjekt Meierikvartalet. Prosjektet kan avsluttast.

Rådmann	Prosjekt 1332 Forskottering av spelemidler, Sunnfjord Skisenter AS	I Bystyresak 54/13 forskotterte Førde kommune 1,1 mill kr frå disposisjonsfondet til Sunnfjord Skisenter AS fram til spelemidler vert utbetalt. For å rekneskapsføre forskottinga i investeringsrekneskapen tilrår rådmannen at løyving vert endra frå disposisjonsfond til ubunde investeringsfond. Dette har kunn rekneskapsteknisk konsekvens. Kr 779.000,- av spelemidlane er utbetalt til Førde kommune.
Legesenteret	Prosjekt 1379 Nytt legesenter	Inventar og utstyr nytt legesenter kr 900.000,- inkl. mva. Tilrår mellombels finansierte gjennom omdisponering av budsjettmidlar prosjekt 1247 Personalbase bu- og miljøtenesta.
FDV	Solsida barnehage (Haugum)	Det vert lagt fram eiga sak til Bystyret i 2015 om prosjektrekneskap. Meirkostnad på 2,7 mill kr.
FDV	Brannanlegg Pensjonistheimen	Nytt brannanlegg Pensjonistheimen kr 250.000, då det gamle vart øydelagt august 2015. Tilrår finansiering frå prosjekt 1029 Omsorgsbustadar i Steinavegen.
FDV	Prosjekt 1046 Automatisk brannsikring	Midlar til gode kr 587.000,-. Tilrår omdisponering til prosjekt 1298 Brannhindrande tiltak omsorgsbustad Prestebøen
FDV	Radon – kommunale bygg	Radonkostnad kr 435.000,- pr i dag ført i drifta på prosjekt 7087. Tilrår finansert innanfor prosjekt 1094 Kommunale bygg.

Omdisponering av budsjettmidlar innanfor Teknisk drift (VAR)

Ansvar	Prosjekt	Omtale
Ansvar 671 VAR	Prosjekt 1351 Kloakkpumpestasjon KP 250	Kloakkpumpestasjon KP 250, rehabilitering jf. prosjektstyringsrapport. Kr 150.000,- til bygningsmessig arbeid, heve taket og ny takform. Omprioritering av mindreforbruk frå prosjekt 1190 KP 253 Hafstad vest.
Ansvar 671 VAR	Prosjekt 1254 Lynskade vassverk Vieåsen	Meirkostnad kr 72.300,-. Omprioritering av mindreforbruk frå prosjekt 1190 KP 253 Hafstad vest.

Status innsparingstiltak

Status innsparing er ikkje endra sidan budsjettet for 2015 vart vedteke.

Tiltak - framlegg til innsparing- kva	Innsparing	B 2014	B 2015	B 2016	Totalt
Sum arbeidsgruppe 1 - Barnehage	2 500 000	-1 860 055	-639 945	0	-2 500 000
Innsparing midtskyss og badeskyss	500 000	Gjennomført; ikkje innsparing men red. meirforbruk			
Sum arbeidsgruppe 2 - Skule	3 500 000	-3 000 000	0	0	-3 000 000
Førde Helsetun - avslutta 1 til 1 tiltak	1 460 000	Gjennomført; ikkje innsparing men red. meirforbruk			
Tildeling - oppretting av tildelingskontor; reduksjon i nivå på tenesteutø.	2 450 000		-2 450 000		-2 450 000
Tildeing - avlastningstenester til barn og unge ytt av kommunen	800 000	Gjennomført; ikkje innsparing men red. meirforbruk			
Sum arbeidsgruppe 3 - Pleie og omsorg	9 127 000	-3 956 000	-2 909 000	0	-6 847 000
Sum arbeidsgruppe 4 - Helse	1 289 643	-616 443	-673 200	0	-1 289 643
FDV	3 090 000	-250 000	-1 420 000	-1 420 000	-3 090 000
Teknisk drift; asfaltering og styring av veg og gatelys	360 000	-280 000	-80 000		-360 000
Alle; videokonferansar, telefonløyning og redusere tal skrivarar	400 000	-125 000	-275 000		-400 000
Sum arbeidsgruppe 5 - Administrasjon, FDV, teknisk	6 033 000	-3 304 143	-1 775 000	-1 420 000	-6 499 143
Sum arbeidsgruppe 6 -SFO	200 000	-200 000	0	0	-200 000
Rehabilitering av ventilasjon i Førdehuset	130 000	-65 000	-65 000		-130 000
Felles lokalisering av resepsjon og bibliotek	180 000	-90 000	-90 000		-180 000
Oppgradering av utleigerom	120 000	-90 000	-30 000		-120 000
Sum arbeidsgruppe 7 - Kultur	1 000 000	-815 000	-185 000	0	-1 000 000
Sum arbeidsgruppe 8 - Kronborg ressurslage/ Norsksenteret	100 000	-42 000	-58 000	0	-100 000
Sum arbeidsgruppe 9 Sektorovergripande tiltak	2 417 000	-2 317 000	0	0	-2 317 000
SUM TOTALT - BRUTTO	26 166 643	-16 110 641	-6 240 145	-1 420 000	-23 752 786
Auke rente og avdragskostnad knytt til investeringstiltak	1 518 667	1 549 773			1 549 773
Finansiering rådhusprosjektet	2 000 000	2 000 000			2 000 000
SUM TOTALT - INNSPARINGSKRAV 22 MILL KR	22 822 976	-12 560 868	-6 240 145	-1 420 000	-20 203 013

Tabellen over viser status på innsparingstiltak innanfor kvart område. Total netto innsparingskrav utgjer 22,8 mill kr.

3 tiltak er gjennomført utan innsparingseffekt men tiltak har redusert meirforbruk. Totalt utgjer desse tiltaka 2,76 mill kr.

I budsjettet for 2014 vart det innarbeida innsparingstiltak på totalt 12,6 mill kr.

I budsjettet for 2015 er det innarbeidd ytterlegare 6,2 mill kr i innsparingstiltak der dei største tiltak gjeld tildelingskontor og FDV (sentral driftsstyring).

På grunn av forsinka framdrift med sentral driftsstyring er resterande innsparing på 1,4 mill kr flytta til budsjettet for 2016/2017.

Det totale nivået på innsparing er i 2014 nedjustert med 1,46 mill kr ettersom avslutta 1 til 1 tiltak på Helsetunet ikkje har innsparingseffekt med reduserer meirforbruket.

Når alle innsparingstiltak er gjennomført utgjer netto avsetjing til fond 20,2 mill kr.

Finansplasseringar pr. september 2015:

Det er budsjettert med ei avkastning på 8,990 mill kr i 2015.

Pr. 31. juli var det ei positiv avkastning på 7,6 mill kr (4,4 %). I august og september har negativ utvikling i aksjemarkedet og rentepapirmarkedet medført at pr. 30. september er avkastninga redusert til 1,0 mill kr (0,6 %).

Det er forventa at aksjemarkedet og rentepapirmarkedet vil ha positiv utvikling i oktober.

107 mill kr (62 %) er plassert i rentepapir til ei avkastning på 0 % medan 58 mill kr (38 %) er plassert i aksjar til ei avkastning på 1,4 % pr. 30.09.2015.

Rådmannen tilrår bruk av bufferfond for å finansiere differanse mellom budsjettert og reell avkastning på plasserte midlar i 2015. Bufferfond (del av disposisjonsfond) er på 11,7 mill kr. Formannskap får fullmakt til å justere budsjettet for bruk av bufferfond i 2015.

Statusrapport finansinvest		Eining	Tid	Forvaltarar			Sum forvaltar	2014	2013
30.09.2015				DnB	Carnegie	ondsforval	30.09.2015		
Avkastning	Sum aktivaklassar:								
	Verdiauke totalt mkr		hittil i året	-0,1	0,3	0,8	1,0	12,4	16,3
	Verdiauke totalt %		hittil i året	-0,2	0,6	3,3	0,6	7,6	10,7
	Pr aktivaklasse:								
	Rentepapir %		hittil i året	0,2	-0,2	0,1	0,0	5,3	4,3
	Aksjer %		hittil i året	-1,7	-0,9	6,8	1,4	10,9	24,9
Inv.volum og	Sum aktivaklassar:								
	Verdi totalt mkr		perioodesl	65,2	75,6	24,4	165,2	164,2	151,8
	Pr aktivaklasse:								
	Renter %		perioodesl	67,5	66,1	53,9	62,5	54,2	58,0
	Aksjer %		perioodesl	32,5	33,9	46,1	37,5	45,8	42,0
	Renter mkr		perioodesl	44,0	50,0	13,1	107,1	91,6	91,7
	Aksjer mkr		perioodesl	21,2	25,6	11,2	58,0	72,6	60,1

Gjeldsforvaltning

Låneforvaltarar	SUM lån	%- av total
Kommunalbanken	858 831 069	63 %
KLP Kommunekreditt	397 456 775	29 %
Husbanken - lån til vidare utlån	97 738 066	7 %
	1 354 025 910	100 %

Tabellen ovanfor viser totalt gjeld på 1,352 mrd kr fordelt på låneforvaltarar pr. august 2015. Lånegjelda aukar med 28 mill kr utover avdragsbetaling i 2015 hovudsakleg som følge av meirkostnad grunnerverv Hafstadparken.

Type lån		Sum lån	%-del	
Lån med fastrente	Fast	344 901 533	25 %	< 50 %
Lån med flytande rente	P.T.	304 763 445	22 %	
Lån med flytande rente	Nibor	608 220 523	45 %	
Sum startlån	Startlån	96 140 409	7 %	
		1 354 025 910	100 %	

Tabellen ovanfor viser at 25 % er fastrentelån. Gjennomsnittleg fastrente i 2015 utgjer 2,69 % mot budsjettert 3,6 %. Bindingstida på fastrentelåna er frå 1 til 5 år.

Lån med flytande rente utgjer 67 %. Gjennomsnittleg flytande lånerente i 2015 utgjer 2,04 % mot budsjettert 2,6 %.

Dette forklarar forventa mindreutgift i 2015 på 7 mill kr omtalt i tabell for driftsbudsjett.

Sjukefråvær

	1. kvartal	2. kvartal	Aug
FØRDE KOMMUNE / SAMLA	7,25	6,36	4,67
<i>Sjukefråveret samla i same periode i 2014</i>	<i>9,85</i>	<i>8,63</i>	<i>5,63</i>
Tal einingar med sjukefråver over 10 %	8	6	5
<i>Tal einingar same periode i 2014</i>	<i>16</i>	<i>13</i>	<i>13</i>

Tabellen viser sjukefråveret for august månad 2015 som er på totalt 4,67 %.

Positivt at dette no ikkje har auka sia forsommaren.

Fråveret er 1 %-poeng lågare enn tilsvarende tal i 2014.

Også reduksjon av tal einingar med fråver over 10 % iht 2014

Elles fordeler sjukefråveret seg slikt i august månad:

- langtidsfråver: 3,55 %.
- korttidsfråver: 1,12 %
- eigenmeldt sjukefråver; 0,54. %

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Tertialrapport pr. 31.08.2015 vert teken til vitande.

Framlegg til budsjettendringar i drifts- og investeringsbudsjettet for 2015 vert vedteke slik det går fram av saksdokument datert 29. oktober 2015.

Formannskap får fullmakt til å bruke bufferfond i 2015 for å finansiere differanse mellom budsjettert og reell avkastning på plasserte midlar i 2015.

Handsaming i Formannskapet 05.11.2015: **Samrøystes tilråding**

FORM-060/15 Vedtak:

Tertialrapport pr. 31.08.2015 vert teken til vitande.

Framlegg til budsjettendringar i drifts- og investeringsbudsjettet for 2015 vert vedteke slik det går fram av saksdokument datert 29. oktober 2015.

Formannskap får fullmakt til å bruke bufferfond i 2015 for å finansiere differanse mellom budsjettert og reell avkastning på plasserte midlar i 2015.

Handsaming i Bystyret 19.11.2015:
Samrøystes vedtak

BY-065/15 Vedtak:

Tertialrapport pr. 31.08.2015 vert teken til vitande.

Framlegg til budsjettendringar i drifts- og investeringsbudsjettet for 2015 vert vedteke slik det går fram av saksdokument datert 29. oktober 2015.

Formannskap får fullmakt til å bruke bufferfond i 2015 for å finansiere differanse mellom budsjettet og reell avkastning på plasserte midlar i 2015.

Førde, den 29.10.2015

Ole John Østenstad
Rådmann

Lise Mari Haugen
Ass. rådmann
Tlf. 57612704

SOGN OG FJORDANE KOMMUNEREVISORFORENING

Invitasjon til dagsseminar/kurs Tilsyn og kontroll i kommunal sektor

Tid og stad:

25. januar 2016, Skei Hotel, kl. 09:30 – 16:00

Påmeldingsfrist:

9. des. 2015

Pris : kr. 1 150,- (+ evt. overnatting rom/frokost frå 24.01.: kr. 995,-)

Forelesarar : Tidlegare medlemmer av Kontrollutval, representant
frå politisk leiing, administrasjonssjef og revisorar

Målgruppe: Medlemmer og varamedl. av kontrollutval, kontrollutvalssekretariata,
ordførarar, rådmenn, kommunalsjefar/rådgjevarar, rekneskapsansvarlege,
controller, økonomisjefar, revisorar/revisormedarbeidarar, forvaltningsrevisorar

Innhald:

(Førebels program)

09:30 – 10:00 : Registrering, noko å bite i, kaffi og tea

10:00 – 10:30 : Opning, informasjon om kontroll og tilsyn i Sogn og Fjordane
v/ revisjonssjef i Sogn og Fjordane Revisjon IKS, Ingvar Linde

10:30 – 11:00 : Kontrollutvalet og rekneskapsrevisjon v/rev.sjef. Ingvar Linde

11:00 – 11:15 : Pause, kaffe, tea

**11:15 – 12:00 : Oppgåver og ansvar, rolledeling mellom politikk,
administrasjon, revisjon v/ revisjonssjef i KRYSS Revisjon Terje Førde**

12:00 – 13:00 : Lunsj

13:00 – 14:00 : Opplevingar og erfaringar frå kontrollutvalet
Kommunestyret sine forventningar til kontrollutvalet
*v/ tidlegare kontrollutvalsleiar i Lærdal og fylkestingrepresentant Jan
Olav Fretland*

14:00 – 14:15 : Pause, kaffe, tea

14:15 – 16:00 : Forvaltningsrevisjon v/Terje Førde, Arnar Helgheim, m.fl.
- Overordna analyse og revisjonsplan
- Generelt om forvaltningsrevisjon
- Presentasjon av «case», lite prosjekt
- Presentasjon av «case», større prosjekt

Det kan bli juseringar i programmet...

Sogn og Fjordane Kommunerevisorforening ønskjer deg vel møtt til kurs.

Leder:	Ingvar Linde	Tlf.:	57 65 63 39	Mob:	95 06 29 28	E-post:	Ingvar.Linde@sf-revisjon.no
Kasserer:	Torill Monsen		57 84 50 29		99 73 64 76		revisor@vagsoy.kommune.no
Sekretær:	Terje Førde		57 82 48 02		99 22 92 27		terje.forde@kryssrevisjon.no

SOGN OG FJORDANE KOMMUNEREVISORFORENING

PÅMELDING

til dagseminar/kurs "tilsyn og kontroll i kommunal sektor" på Skei 25. jan. 2016

frå (kommune)

adresse

postnr/stad.:

som melder på disse deltakarane:

Kryss av om overnatting frå 24.01.-25.01.16

1.	☐
2.	☐
3.	☐
4.	☐
5.	☐
6.	☐
7.	☐
8.	☐
9.	☐
10.	☐

Kryss av for den som skal ha overnatting frå 24.01. (overnatting m/frokost = tillegg på kr. 995,-)

Betaling med kr 1 150,- per deltakar til kontonummer: 3700.14.33378

Påmeldingsfrist 9. desember 2015.

Påmeldinga er bindende.

Dato: Underskrift:.....

Arrangøren ber om skriftlig påmelding og denne sendes per e-post til:

terje.forde@kryssrevisjon.no

Leder:	Ingvar Linde	Tlf.:	57 65 63 39	Mob:	95 06 29 28	E-post:	Ingvar.Linde@sf-revisjon.no
Kasserer:	Torill Monsen		57 84 50 29		99 73 64 76		revisor@vagsoy.kommune.no
Sekretær:	Terje Førde		57 82 48 02		99 22 92 27		terje.forde@kryssrevisjon.no

NKRFS Kontrollutvalgskonferanse

3-4 februar 2016

Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

Hovedtemaer:

Kontrollutvalget – viktig for tilliten >

Flyktninger og integrering >

Kommunelovutvalget – nesten ferdig >

To minikurs går parallelt med hovedprogrammet:

A. Intro - kontrollutvalg >

B. De sentrale momentene for å forstå kommunalt regnskap >

Målgruppe

Ledere/medlemmer av kontrollutvalg,
kontrollutvalgssekretærer, revisorer og andre som er
interessert i tilsyn og kontroll i kommunesektoren

Følg konferansen
på Twitter:
#ku16nkrf
www.twitter.com/nkrf

Møteleder: Daglig leder Ole Kristian Rogndokken, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

09.00

Registrering og kaffe + noe å bite i / utstilling

10.00

Velkommen

► Daglig leder Ole Kristian Rogndokken, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10

Åpning

► Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner (H)

Foto: Torbjørn Tandberg/KMD

10.30

Kontrollutvalget – viktig for tilliten til kommunal forvaltning

- Styreleder Gunn Margit Helgesen, KS
- Styreleder Per Olav Nilsen, NKRF

11.30

Lunsj / utstilling

12.45

Flyktningsesituasjonen – hvordan lykkes med integrering?

- Ordfører Øivind Sand (Ap), Rælingen kommune
- En representant fra Flyktning- og inkluderingstjenesten i kommunen annonseres senere

13.30

Pause / utstilling

13.50

Kommunelovutvalget – nesten ferdig

- Utvalgsmedlem Trygve G. Nordby

14.40

Pause / utstilling

15.00

Kontrollutvalgets arbeidsmåte – praktisk erfaring

- Nestleder Rune Olsø (Ap), kontrollkomiteen, Trondheim kommune

15.50

Pause / utstilling

16.10

Annonseres senere

|
17.00

19.30

Middag

– på vakt for fellesskapets verdier

Møteleder: (annonseres senere)

09.00

Det vil alltid være risiko for korrupsjon i et tillitsbasert system

- Korrupsjonsforsker Tina Søreide, førsteamanuensis, Norges Handels-høyskole (NHH)

10.00

Pause – utsjekking / utstilling

10.30

Habilitetsbestemmelsene – sjelden rett fram

- Advokat Jostein Selle, KS Advokatene

11.30

Lunsj / utstilling

12.45

Samspillet mellom revisor og kontrollutvalget – hvordan oppnå de gode forvaltningsrevisjonene

- Seksjonsleder forvaltningsrevisjon Anders Svarholt, Østfold kommune-revisjon IKS og medlem av NKRFs forvaltningsrevisjonskomite

13.30

Pause / utstilling

13.50

Åpenhet vs. taushet i kommunal forvaltning

- Leder Siri Gedde-Dahl, Presseforbundets offentlighetsutvalg og journalist i Kapital

14.45

Kåseri

- Kommentator Eva Nordlund, Nationen

15.15

Avslutning

- Styreleder Per Olav Nilsen, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

15.20

09.00

Minkurs A

A. Intro – kontrollutvalg

! Begrenset antall plasser

(Målgruppe: Nye kontrollutvalgsmedlemmer)

- Seniorrådgiver Bodhild Laastad, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

Innhold:

- Rammeverk for tilsyn og kontroll i kommunal sektor
- Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver

12.45

Minkurs B

B. De sentrale momentene for å forstå kommunalt regnskap

! Begrenset antall plasser

(Målgruppe: Kontrollutvalgsmedlemmer)

- Daglig leder Åge Sandsengen, Kommunerevisjon IKS

Innhold:

- Det kommunale økonomisystemet
- Regnskapets oppbygging
- Grunnleggende prinsipper og de unike økonomiske sammenhengene
 - spesielt i balansen
- Anordningsprinsippet
- Resultatbegrepet

14.35

– på vakt for fellesskapets verdier

Kontrollutvalgskonferanse

3-4 februar 2016

Påmelding

- Påmeldingsfrist: 17. desember 2015.
- Bindende påmelding skal skje via NKRFs nettsider
- Faktura vil bli tilsendt etter påmeldingsfristens utløp.
- Det tas forbehold om endringer i programmet.

Avbestillingsbetingelser

- Avbestilling må skje skriftlig.
- Det vil ved avbestillinger etter påmeldingsfristens utløp kreves et gebyr på kr 500 til dekning av administrasjonsutgifter. Ved avbestilling senere enn en uke før konferansestart belastes 50 % av konferanseavgiften.
- Avbestilling ved legitimert sykdom behandles særskilt.
- Avmelding på konferansedagen, eller ev. uteblivelse, medfører full konferanseavgift.
- Ved hotellreservasjon kommer i tillegg ev. ansvaret overfor hotellet.
- Deltakelse kan ved behov overføres til en annen kollega.

Konferansepriser*

- Deltakelse inkl. helpensjon: Kr 6 500 (ikke-medlemmer: Kr 6 900)
- Dagpakke (lunsj mm): Kr 5 300 (ikke-medlemmer: Kr 5 700)
Prisene inkluderer dokumentasjon, lunsj, drikke til måltidene og servering i pausene.
- Ekstra overnatting m/frokost fra 2. - 3. februar 2016: Kr 1 300.

*) Deltakere fra kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.

Konferansehotellet

Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

Ved behov vil også Comfort Hotel RunWay, som ligger rett ved siden av Clarion (og The Qube), bli benyttet til overnatting.

Forhåndsgodkjenning

13 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning.

Norges Kommunerevisorforbund
Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
Telefon 23 23 97 00, post@nkrf.no, www.nkrf.no
[www.twitter.com/nkrf](https://twitter.com/nkrf) (#ku16nkrf)

Velkommen på konferanse!

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 042/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033	Arkivsaknr.: 15/528
---	-------------------------	-------------------------------

Forventningsavklaring med ordfører og rådmann

Vedlegg:

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Saka vert lagt fram til drøfting.

.

Saksutgreiing:

Ordfører og rådmann vert kalla inn til drøfting av gjensidige forventningar med kontrollutvalet. Saka er sett på sakskartet etter drøfting knytt til opplæring av kontrollutvalet i oppstartmøtet.

SEKOM-sekretariat førebur tilsvarende saker i dei fleste utvala «våre» og vi viser mellom anna til eit par av lysarka i opplæringa ved SEKOM-sekretariat:

Møterett i kontrollutvalet

- Revisjonssjef og ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalet med heimel i kommunelova.
 - Revisjonssjef eller annan revisor vil som hovudregel delta i kontrollutvalet sine møte.
 - Sekretariatet meiner det er nyttig om ordfører også deltek på møta.
- Rådmannen vert innkalla i konkrete saker.
 - I overordna saker, møter rådmannen personleg (evt saman med andre), medan det i andre saker kan vere at andre møter på rådmannen sine vegner.
- SEKOM rår til at kontrollutvalet drøftar og avklarar forventningar om møtedeltaking med ordfører og rådmann i starten av valperioden.

SEKOM-sekretariat www.sekom.no | post@sekom.no

Kontakt med kommunestyret /
bystyret

- Sekretariatet rår til at kontrollutvalsleiar deltek i kommunestyret i saker frå utvalet.
 - Det er fint om leiaren får ordet først i slike saker for å seie litt om innhaldet i saka og kontrollutvalet si handsaming (avklar deltaking med ordførar).
 - Dette gir nyttig og god informasjon til kommunestyret, og det er med på å synleggjere kontrollutvalet.
- Kommunestyret kan også ønskje å gi tilbakemeldingar og signal til kontrollutvalet eller be om utfyllande informasjon.

SEKOM-sekretariat

www.sekom.no | post@sekom.no

Nedanfor er nokre stikkord til tema som sekretariatet ser føre seg at ein kan ta opp i når ein drøftar gjensidige forventingar:

1. Er det realistisk at ordførar deltek på nokre kontrollutvalsmøte i løpet av perioden?

- ☐ Ein slik dialog kan vere med på å gi utvalet betre bakgrunn for å prioritere kva område dei vil arbeide meir med.
- ☐ Det kan også gi politisk leiing litt innsikt i det løpande arbeidet i kontrollutvalet.
- ☐ Det kan til dømes vere at ordførar har høve til å delta under skriv og meldingar i starten av møtet, slik at ein har høve til å drøfte og få informasjon om aktuelle saker og saksfelt. (Også saker som ikkje står på saklista).

2. Vi reknar med at rådmannen møter etter innkalling. Det kan likevel vere nokre praktiske ting ein bør drøfte.

- ☐ Sekretariatet ser føre seg at det i ein del høve er nyttig om andre møter på vegner av rådmannen eller saman med rådmannen. Dette kan gi utvalet høve til meir detaljert informasjon i sakene.
- ☐ Kva praksis ser rådmannen føre seg?
- ☐ Kva synest kontrollutvalet om at andre møter på rådmannen sine vegner?
- ☐ Kor ofte og omfattande informasjonar frå rådmannen er det naturleg at kontrollutvalet legg opp til? På den eine sida, møter rådmannen når utvalet kallar inn, på den andre sida kan det vere at også kontrollutvalet bør prioritere mellom sakene.

3. Handsaming av saker frå kontrollutvalet

- ☐ Kan saker frå kontrollutvalet stå først på saklista i bystyret? (Den / dei som møter frå kontrollutvalet kan elles måtte vente lenge på «si sak»).
- ☐ Rekneskapssaka vert handsama via formannskapet. Kontrollutvalet sin uttale skal ligge ved både i formannskapet og bystyret.
- ☐ Andre saker som t.d. forvaltningsrevisjon og andre rapportar: Sakene går direkte til bystyret.

4. Er det naturleg at kontrollutvalsleiar eller andre frå utvalet gir ei kort innleiing i sakene som kjem frå kontrollutvalet?

- ☐ Sekretariatet meiner dette både gir god informasjon til bystyret og er med på å synleggjere kontrollutvalet.

5. Innleiing i bystyret i saka om plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

- o Saka kjem truleg rett før eller rett etter sommarferien 2016.
- o Sekretariatet ser føre seg at ein god arbeidsmåte kan vere at kontrollutvalsleiar innleier, og at sekretariatleiar og revisjonssjef bidreg med informasjon om utarbeiding og innhald i overordna analyse som er bakgrunn for planane.
- o Sekretariat og revisjon kan samstundes informere kort om selskapa og arbeids- og ansvarsdeling i det kommunale kontroll og tilsynsarbeidet.

6. Andre tema som ordførar, rådmann eller medleamar i kontrollutvalet ønskjer å drøfte.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 043/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Audhild Ragni Vie Alme	Arkiv: FE-217	Arkivsaknr.: 14/97
---	-------------------------	------------------------------

Rådmannen informerer om kva som er gjort i høve tilrådingar i forvaltningsrevisjonsrapporten - Korrekt handsaming av di sak

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
04.12.2015	BY-039.15 Forvaltningsrevisjon - korrekt handsaming av di sak, handsama 24.9.2015	3716

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Kontrollutvalet tek informasjonen frå rådmannen til orientering.

.

Saksutgreiing:

Førde bystyre handsama forvaltningsrevisjonsrapporten – Korrekt handsaming av di sak, i møte 24.9.2015 sak BY-039/15, der det vart gjort følgjande vedtak:

1. Bystyret tek forvaltningsrevisjonsrapport frå KRYSS Revisjon - korrekt handsaming av di sak, datert 24.4.2015 til orientering.
2. Bystyret ber rådmannen ta tilrådingane frå revisor med seg i det vidare arbeidet med kvalitetssikring av byggesakstenestene i Førde kommune, der det m.a. vert gitt informasjon om rett til klage- og innsyn i samsvar med forvaltnings- og offentleglova.
3. Rådmannen informerer kontrollutvalet innan 1.1.2016 om kva som er gjort i forhold til tilrådingane i rapporten.

Førde kommune

Styre, råd og utval

Formannskapet
Bystyret

Møtedato

27.08.2015
24.09.2015

Saksnr

040/15
039/15

Sakshandsamar:

John Hjelkrem

Arkiv:

FE-216

Arkivsaknr.:

15/75

Forvaltningsrevisjon - korrekt handsaming av din sak

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
14.08.2015	Sak 022.15 Forvaltningsrevisjonsrapport - Korrekt handsaming av di sak.pdf	175248
18.08.2015	Forvaltningsrevisjonsrapport Førde kommune - Korrekt handsaming av di sak.pdf	175249

Saksutgreiing:

Førde kontrollutval har i møte 19.06.2015, sak 022/15, handsama sak om «Forvaltningsrevisjonsrapport – korrekt handsaming av di sak».

Saka vert lagt fram for handsaming i formannskapet/bystyre i det ein syner til saksutgreiing og vedtak i Førde kontrollutval.

Kontrollutvalet sitt framlegg til vedtak:

1. Bystyret tek forvaltningsrevisjonsrapport frå KRYSS Revisjon - korrekt handsaming av di sak, datert 24.4.2015 til orientering.
2. Bystyret ber rådmannen ta tilrådingane frå revisor med seg i det vidare arbeidet med kvalitetssikring av byggesakstenestene i Førde kommune, der det m.a. vert gitt informasjon om rett til klage- og innsyn i samsvar med forvaltnings- og offentleglova.
3. Rådmannen informerer kontrollutvalet innan 1.1.2016 om kva som er gjort i forhold til tilrådingane i rapporten.

Handsaming i Formannskapet 27.08.2015:**Samrøystes tilråding****FORM-040/15 Vedtak:**

1. Bystyret tek forvaltningsrevisjonsrapport frå KRYSS Revisjon - korrekt handsaming av di sak, datert 24.4.2015 til orientering.
2. Bystyret ber rådmannen ta tilrådingane frå revisor med seg i det vidare arbeidet med kvalitetssikring av byggesakstenestene i Førde kommune, der det m.a. vert gitt informasjon om rett til klage- og innsyn i samsvar med forvaltnings- og offentleglova.

3. Rådmannen informerer kontrollutvalet innan 1.1.2016 om kva som er gjort i forhold til tilrådingane i rapporten.

Handsaming i Bystyret 24.09.2015:

Samrøystes vedtak

BY-039/15 Vedtak:

1. Bystyret tek forvaltningsrevisjonsrapport frå KRYSS Revisjon - korrekt handsaming av di sak, datert 24.4.2015 til orientering.
2. Bystyret ber rådmannen ta tilrådingane frå revisor med seg i det vidare arbeidet med kvalitetssikring av byggesakstenestene i Førde kommune, der det m.a. vert gitt informasjon om rett til klage- og innsyn i samsvar med forvaltnings- og offentleglova.
3. Rådmannen informerer kontrollutvalet innan 1.1.2016 om kva som er gjort i forhold til tilrådingane i rapporten.

Førde, den 18.08.2015

Ole John Østenstad
Rådmann

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 044/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Audhild Ragni Vie Alme	Arkiv: FE-216	Arkivsaknr.: 15/173
---	-------------------------	-------------------------------

Rådmannen informerer om oppfølging av egenkontroll i Førde kommune

Vedlegg:

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Kontrollutvalet tek informasjonen frå rådmannen til orientering.

.

Saksutgreiing:

Rådmannen informerte kontrollutvalet om rutinar for egenkontroll i Førde kommune i møte 10.4.2015 sak 016/15.

Rådmannen og kontrollutvalet vart i møtet samde om at dei skulle få informasjon om oppfølging av egenkontroll i løpet av 2015.

SEKOM-sekretariat har 3.9.2015 avtalt med rådmannen at denne informasjonen vert gitt i møte 11. desember.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 045/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Audhild Ragni Vie Alme	Arkiv: FE-217	Arkivsaknr.: 15/314
---	-------------------------	-------------------------------

Eigarskapskontroll - Førde kommune

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
24.11.2015	Revisjonsnotat - Førde, frå KRYSS Revisjon	3601
04.12.2015	KS 19-anbefalinger, revidert haust 2014	3599
04.12.2015	Eigarskapsmelding Førde kommune, vedteken i sak BY-040/15 24.9.2015	3600

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Saka går vidare til bystyret).

Bystyret tek revisjonsnotat datert 24.11.2015 frå KRYSS Revisjon til orientering, og ber rådmannen utarbeide rutinar for oppfølging av eigarskapen i tråd med vedteken strategi.

.

Saksutgreiing:

Førde kontrollutval tinga eigarskapskontroll i sak 023/15 handsama i møte 18.6.2015 med følgjande vedtak:

Kontrollutvalet tingar selskapskontroll i form av eigarskapskontroll frå KRYSS Revisjon. Har Førde kommune rutinar som fungerer med oppfølging av eigarskapen i tråd med vedteken strategi i eigarskapsmelding?

Tinginga vart sendt KRYSS Revisjon 22.6.2015, og revisjonsnotat Eigarskapskontroll vart levert 24.11.2015.

I revisjonsnotatet kjem KRYSS Revisjon med følgjande konklusjon på side 3:

1. Det er utarbeidd eigarskapsstrategi eller liknande som formulert dokument for Førde kommune.2. Utover det som går fram av eigarskapsmeldinga har Førde kommune ikkje utarbeidd rutinar som fungerer med oppfølging av eigarskapen i tråd med vedteken strategi.

SEKOM-sekretariat går ut frå at kontrollutvalet tek dette med seg i det vidare arbeidet i samband med utarbeiding av plan for selskapskontroll.

REVISJONSNOTAT

Eigarskapskontroll

KOMMUNEREVISJONEN
Ytre Sogn og Sunnfjord
KRYSS-REVISJON

Dato: 24.11.15
Sak nr. 054/15
Arkiv:
Avd.kode: 2/6
Sakshandsamar SA

Off:
Reg.nr.:

Notat tinga av Førde kontrollutval den: 19.06.2015

Notat levert den: 24.11.2015

Revisjonsnotat til Førde kontrollutval

Spørsmål om eigarskapskontroll

Bakgrunnen for dette notatet er vedtak i Førde kontrollutval datert 19.06.2015, saksnr 024/15, der det går fram at kontrollutvalet tingar selskapskontroll i form av eigarskapskontroll frå Kryss Revisjon. Tinginga formulerer to problemstillingar:

1. Har kommunen eigarskapsstrategi eller liknande som formulert dokument?
2. Har kommunen rutinar som fungerer med oppfølging av eigarskapen i tråd med vedteken strategi?

I e-post datert 02.11.2015 bad Kryss Revisjon i første omgang om å få tilsendt det siste strategidokumentet, uavhengig av kva år det blei vedteke, og nedfelte rutinar for korleis måla i eigarskapsstrategien blir gjennomført og rapportert. Det blei også bedt om konkret tilbakemelding på kven som har ansvaret for at slik rapportering til kommunestyret finn stad.

Eigarskapsmelding

Kommunane blir anbefalt å gå igjennom verksemder som er organisert som sjølvstendige rettssubjekt eller interkommunale organ ved utarbeiding av eigarmelding som går gjennom strategiar og føremål for det enkelte selskap. Kommunestyret bør gjennomgå og revidere eigarskapsmeldinga ein gong kvart år. Ein eigarmelding er eit overordna politisk styringsinstrument for verksemder som er lagt til eit eige rettssubjekt, eller eit eige styre etter kommunelova § 27. Ifølgje KS bør ei eigarmelding som minimum ha tre hovudpunkt:

1. Oversikt over kommunal verksamd lagt til selskap og interkommunale samarbeidstiltak.
2. Prinsipp for eigarstyring
3. Formålsdiskusjon og selskapsstrategi knytt til dei ulike selskapa.

Kommunestyra kan gjennom eigarmeldinga bidra til samhandling og kommunikasjon mellom eigar og selskapet, og kan danne grunnlag for nødvendige styringssignal til aktuelle selskap, samt å tydeleggjere ansvaret til kommunen. Meldinga gir oversikt over den samla kommunale verksemda, og gjer det mogeleg for folkevalde å sette seg inn i korleis dei ulike selskapsformene kan styrast. Om kommunane er medeigar i fleire selskap saman med andre kommunar kan det også utarbeidast interkommunal eigarmelding.

Eigarskapsmelding for Førde kommune

Som svar på spørsmål 1 fekk Kryss Revisjon tilsendt Eigarmelding 2015 – 2016, Førde kommune. Meldinga er den tredje eigarmeldinga som er lagt fram for Bystyret. Den første gjaldt 2011 – 2012. Eigarmeldinga vert rullert anna kvart år, noko som betyr at neste rullering skjer i 2017. Det er rådmannen som har ansvar for rullering av meldinga. Del ein av eigarmeldinga handlar om eigarstrategi med synspunkt og vurderingar av prinsippelle utfordringar, samfunnsansvar og etikk, korleis utøve kommunalt eigarskap, samt regelverk knytt til habilitet. Del to omtalar kvart av selskapa som kommunen har eigarskap i og ei vurdering av framtidig eigarskap.

For heilskapleg gjennomgang blir det vist til vedlagte eigarskapsmelding.

Revisjonen forstår det slik at eigarskapsmeldinga til kommunen følgjer KS sine anbefalingar i dokumentet «Anbefalingar om eierskap, leiing og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak». Dokumentet inneheld 19 anbefalingar for aktivt eigarskap.

Meldinga skisserar mellom anna eigarskapspolitikk og eigarskapsstrategi. I eigarskapspolitikk ligg mellom anna vurderingar av Førde kommune sitt føremål med eigarskapen og val av selskapsform. Ifølgje meldinga skal Førde kommune utøve ein aktiv eigarskap gjennom å formulere klare forventingar/krav til selskapa, og ved utøving av tilstrekkeleg kontroll. Dette vert gjort gjennom gode rutinar for eigardialog med selskapa gjennom representantane i dei operative eigarorgana, representantskap og generalforsamling, i samsvar med bystyret sine vedtak/føringar.

Eitt eller fleire av punkta nedanfor ligg til grunn for utforming av mål for selskapa som kommunen eig eller er medeigar i:

- Finansielt motivert
- Politisk motivert
- Effektivisering av tenesteproduksjon
- Samfunnsøkonomisk motivert
- Regionalpolitisk posisjonering

I framtida skal Førde kommune være tilbakehalden med å gå inn som eigar i selskap/stiftingar, og kommunalt eigarskap og rolla som medstiftar skal vurderast opp mot følgjande kriterium:

- Kommunen bør ikkje gå inn i selskap som har reine forretningsmessige mål.
- Engasjement i selskapa bør ha ein samfunnsfunksjon.
- Kommunen kan organisere deler av den kommunale/interkommunale aktiviteten som selskap dersom dette er føremålstenleg og i samsvar med aktuelle strategiar.

Rutinar

Ifølgje informasjon frå Førde kommune er det ikkje utarbeidd rutinar utover det som går fram av eigarskapsmeldinga. Etablert praksis er at eigarmelding vert handsama politisk kvart 2. år, ein systematikk som skal syte føre at kommunalt eigarskap jamnleg blir sett på dagsorden, og gje grunnlag for å vurdere måloppnåing frå førre eigarmelding. Ordførar og rådmann orienterer/avklarar med formannskapet aktuelle tema før eller i etterkant av eigardialog i sentrale selskap. Innkallingar til generalforsamlingar for selskap kommunen har eigarskap inngår som referatsak til Bystyret.

Konklusjon:

1. Det er utarbeidd eigarskapsstrategi eller liknande som formulert dokument for Førde kommune.
2. Utover det som går fram av eigarskapsmeldinga har Førde kommune ikkje utarbeidd rutinar som fungerer med oppfølging av eigarskapen i tråd med vedteken strategi.

Kryss Revisjon
24.11.2015

Stig Årdal
Forvaltningsrevisor

Vedlegg:

Førde kommune: Eigarmelding 2015 – 2016 Førde kommune

KS: Anbefalinger om eierskap, leing og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak

Anbefalinger om eierskap, ledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak

Forord

Det har vært en jevn økning i antall selskaper i kommune-Norge og tall fra foretaksregisteret bekrefter at denne trenden fortsetter. Når kommuner i økende grad benytter utskilling av virksomhet i selvstendige rettssubjekter og foretak innebærer det at den politiske styringslinjen endrer karakter. Den tradisjonelle forvaltningsstyringen erstattes av eierstyring.

Et aktivt eierskap er grunnleggende for en best mulig lokalpolitisk forvaltning av de samlede verdier og har direkte konsekvenser for selskapene, deres disponeringer og deres markedsposisjon. Samtidig vil et aktivt eierskap gi viktige signaleffekter overfor omverden og styrke kommunens/fylkeskommunens omdømme.

For private og statlige børsnoterte selskaper har man allerede utgitt normregler for eierstyring og selskapsledelse for å klargjøre rolledeling utover det som er lovregulert i selskapslovgivningen. Her bruker man anbefalinger som en rettesnor og hvor budskapet er "comply or explain" – gjør som anbefalingene sier eller begrunn hvorfor man i det enkelte tilfelle ikke kan følge anbefalingene.

Bruk av anbefalinger er en måte å sikre både interesse og kompetanse som grunnlag for eierstyring av selskapene som kommunesektoren kan lære mye av. Vi har derfor utarbeidet 19 anbefalinger tilpasset kommunal sektor. Fordelen med slike normregler er at de kan uttrykkes lettfattelig og være mer praktisk vinklet samtidig som det kan tas høyde for individuelle vurderinger i større grad enn en lovregulering kan ivareta. Dette er ikke minst nødvendig med tanke på den varierte selskapsporteføljen som ligger i kommunal sektor.

Anbefalingene som er gitt vil bli jevnlig revidert og utvidet ettersom det er behov for det. De dekker i utgangspunktet områder som ligger i en gråsoner mellom lovregulering og etablert praksis, eller hvor hver enkelt eier må nedsette noen prinsipper og etablere samhandlingsmønstre for å forankre nødvendig eierstyring for kommunens samlede eierskap.

Gjennom tidligere KS Eierforum har man i stor grad lyktes å sette temaet på dagsorden. KS ser at det fortsatt er stort kompetansebehov i kommuner og fylkeskommuner når det gjelder styring og kontroll av virksomhet som er skilt ut i selvstendige rettssubjekter. Derfor er tema nå satt inn i ordinære planer for aktiviteter under medlemskontingenten, og KS vil i 2011 sette eierskap høyt på dagsorden i sin virksomhetsplan. I tillegg vil eierskap nå bli en del av folkevalgtprogrammet. Lykke til med eierskapsdebatten!

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Kap 1. Innledning – Kommunalt eide selskap og foretak	4
Kap 2. Anbefalinger om eierstyring, ledelse og kontroll	5
Nr 1 Obligatorisk informasjon til folkevalgte	5
Nr 2 Eierskapsmeldinger	6
Nr 3 Selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter	6
Nr 4 Valg av selskapsform	7
Nr 5 Skille mellom monopol og konkurransevirkksomhet	7
Nr 6 Tilsyn og kontroll	8
Nr 7 Sammensetning og funksjon til eierorgan	9
Nr 8 Eiermøter	10
Nr 9 Eiers krav til profesjonelle styrever	10
Nr 10 Valgkomité for styreutnevning	11
Nr 11 Vurdering av styrenes kompetanse	12
Nr 12 Styrever i konsern	12
Nr 13 Vararepresentanter	12
Nr 14 Habilitet og politisk representasjon	13
Nr 15 Kjønnrepresentasjon	13
Nr 16 Godtgjøring og registrering av styrever	14
Nr 17 Medlemsskap i arbeidsgiverorganisasjon	14
Nr 18 Å lage etiske retningslinjer	15
Nr. 19 Administrasjonssjefens rolle	15

Kap 1. Innledning – Kommunalt eide selskap og foretak

Kommuner og fylkeskommuner har stor frihet til å organisere tjenestene slik de ønsker, enten som del av kommunen, eller gjennom å etablere selvstendige rettssubjekter.

Selskapsformer og alternative organisasjonsformer

Kommuner og fylkeskommuner har flere muligheter for å organisere virksomhet på andre måter enn gjennom en tradisjonell «etat». Nedenfor følger en oversikt av de ulike alternativene. Noen er selskaper, andre ikke. Temaet videre i disse anbefalingene er i hovedsak styring av selskaper.

1. Et **aksjeselskap** kan eies av en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner og fylkeskommuner, staten eller private rettssubjekter. I et AS har eierne begrenset økonomisk ansvar for selskapets økonomiske forpliktelser. Selskapets eierorgan er generalforsamlingen. **Det er lov om aksjeselskaper av 13. juni 1997 nr. 44** som regulerer denne selskapsformen.

2. Et **interkommunalt selskap** (IKS) etter lov om interkommunale selskaper kan derimot bare eies av kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper. Eierne har samlet sett et ubegrenset ansvar for selskapets forpliktelser. Selskapets øverste eierorgan er representantskapet. **Det er lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999 nr. 6** som regulerer denne selskapsformen.

Felles for IKS og AS er at eierstyring må skje i bestemte former, typisk ved beslutninger i eierorganet - generalforsamling/representantskap. Dette innebærer at kommunestyret kan gi instruks til kommunens representanter i eierorganet om hvordan kommunens eierinteresser skal utøves.

3. **Kommunalt/fylkeskommunalt foretak (KF) etter kommuneloven kap 11.** Kommunen/fylkeskommunen kan gi virksomheten en noe mer selvstendig stilling enn en tradisjonell etat har ved å etablere et styre etter kommunelovens kapittel 11 som et **kommunalt/fylkeskommunalt foretak**. Foretaket er ikke en egen juridisk person, men del av kommunen/fylkeskommunen som rettssubjekt og det er kommunen som er part i avtaler som inngås. Kommunen er fortsatt arbeidsgiver, i motsetning til det som gjelder ved utskilling i eget selskap.

Styret i et KF er direkte underlagt kommunestyret. Daglig leder står i linje under styret som igjen er underlagt kommunestyret. Administrasjonssjefen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglige leder¹.

4. **Interkommunale samarbeid/ styre etter kommunelovens § 27.** Kommunene står fritt til å samarbeide på ulike områder uten at beslutningsmyndighet er overdratt til et eget styre. Der det overføres beslutningsmyndighet til et eget styre, er imidlertid utgangspunktet at styret må etableres etter kommunelovens § 27, om ikke en annen lovregulert modell er brukt. Avhengig av hvor mye myndighet som overføres til styret, er enkelte av disse virksomhetene å regne som selvstendige rettssubjekter, men ikke alle.

¹ Det er et unntak fra hovedregelen om at administrasjonssjefen ikke har instruksjonsmyndighet overfor daglig leder. Etter kl § 72 nr 1 kan administrasjonssjefen instruere daglig leder om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til kommunestyret har behandlet saken.

5. Stiftelser. Kommuner og fylkeskommuner kan også opprette stiftelser. Stiftelsen er et selvstendig rettssubjekt. Som stifter av en stiftelse kan kommunen verken utøve styring over stiftelsens virksomhet eller gjøre krav på andel i stiftelsens overskudd (ta utbytte). Stifterne kan ikke løse opp stiftelsen. Stiftelse er bare en hensiktsmessig organisasjonsform der det er ønske om å gjøre virksomheten helt uavhengig av kommunen. Det er lov om stiftelser (stiftelsesloven) av 15. juni 2001 nr. 59 som regulerer denne organisasjonsformen.

6. Samvirkeforetak

Kommuner kan også delta i samvirkeforetak. Et samvirkeforetak er ikke et selskap. Samvirkeforetak har medlemmer men ikke eiere, og styres av de som handler med foretaket og som dermed har direkte nytte av den virksomhet som drives. Samvirkeforetak har ikke fritt omsettelige eierandeler og kan følgelig ikke kjøpes opp. På årsmøtet – samvirkets øverste organ – fattes beslutninger som hovedregel ut fra prinsippet om ett medlem, én stemme. Det er lov om samvirkeforetak (samvirkelova) av 29. juni 2007 nr. 81 som regulerer denne organisasjonsformen.

7. Andre typer eierforhold og samarbeid

Kommuneloven gir anledning til å danne vertskommuner og samkommuner etter kap. 5A og 5B. Disse modellene er utviklet for samarbeid mellom kommunene på områder av forvaltningsmessig karakter, og reiser andre spørsmål enn de som er sentrale for selskaper og foretak. Disse organisasjonsformene behandles derfor ikke videre her.

Merk: I teksten brukes kommuner om både fylkeskommuner og kommuner.

Kap 2. Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll

Nr. 1 Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalgte

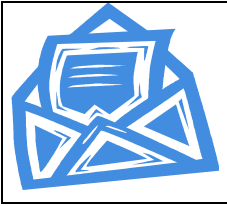
- Kommuner bør som en del av folkevalgtopplæringen gjennomføre obligatoriske kurs eller eierskapsseminarer. Den første opplæringen bør gjennomføres i løpet av de første 6 månedene av valgperioden. Det anbefales at kommunestyret får en oversikt over status for selskapene.

Det er viktig at kommunene som eiere får kunnskap og innsikt om omfanget av selskapsorganisering og de styringsmuligheter man har for de selskaper kommunen/fylkeskommunen har eierandeler i. Det er viktig at de folkevalgte

får innsikt i ulike roller man har som folkevalgt og styremedlem og representantskapsmedlem. De folkevalgte må ha en bevissthet om roller, styringslinjer og ansvarsfordeling. Det anbefales at kommunestyret gis ytterligere tid til kompetanseutvikling som ledd i å styrke det kommunale eierskapet gjennom obligatoriske kurs eller eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte i løpet av de første 6 månedene og etter 2 år.

Nr. 2 Utarbeidelse av Eiermeldinger

- Kommuner anbefales å foreta en gjennomgang av virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter eller interkommunale organer, ved å lage en Eiermelding. Eiermeldingen bør gjennomgås og revideres hvert år i kommunestyret. Eiermeldingen skal gjennomgå strategier og formål for det enkelte selskap.

En Eiermelding er et overordnet politisk styringsinstrument for virksomhet som er lagt til et eget rettssubjekt, eller et eget styre etter kommuneloven § 27. En Eiermelding bør som minimum ha tre hovedpunkter;

1. Oversikt over kommunens virksomhet som er lagt i selskaper og og interkommunale samarbeidstiltak
2. Prinsipper for Eierstyring
3. Formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene.

Kommunestyrene kan gjennom Eiermeldingen bidra til samhandling og kommunikasjon mellom eier og selskapet. En Eiermelding kan danne grunnlag for nødvendige styringssignaler til selskapene og tydeliggjøre kommunens ansvar. Den vil bidra til en oversikt over kommunens samlede virksomhet, og gi de folkevalgte en mulighet til å sette seg inn i styringsmulighetene som ligger i de ulike selskapsformene. Dette vil også bidra til mer åpenhet om kommunens samlede virksomhet.

En Eiermelding kan også inneholde et eget punkt om selskapenes samfunnsansvar, f.eks. politiske målsettinger knyttet til miljø, likestilling, åpenhet, etikk osv.

Det kan også utarbeides en interkommunal Eiermelding hvis kommunen er medeier i flere selskaper sammen med andre kommuner. En interkommunal Eiermelding vil sikre felles føringer fra eierne der det er mulig.

Nr 3 Utarbeidelse og revidering av selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter

Selskapets virksomhet skal tydelig fremgå av vedtektene/selskapsavtalen. Innenfor rammen av vedtektene/selskapsavtalen bør selskapet ha klare mål og strategier. Eierne skal ha et bevisst forhold til en eventuell forventet avkastning. For selskaper som opererer innenfor et marked skal prinsippene for utbyttepolitikk klargjøres og deretter fremmes for Eierorganet. Langsiktighet og samfunnsansvar bør legges til grunn for det kommunale/fylkeskommunale eierskap. Formålet i selskapsavtale/vedtekter bør vurderes med jevne mellomrom, for å se om det er behov for endringer.

En grunnleggende forutsetning for en strategisk drift av selskapene er en klar og presis Eierstrategi for selskapene hvor eiers forventninger til selskapet formuleres. Dette vil også være en forutsetning for den etterfølgende selskapskontroll, se punkt 6. Det er anbefalt at Eier klargjør sine forventninger til styret og selskapet gjennom Eierstrategien.

I Eierstrategien bør det også klargjøres forventninger knyttet til type avkastning, enten det er i finansiell forstand eller på annen måte. Dette vil avhenge av type selskap og kobles opp mot formålet med selskapet. For selskaper hvor det er begrenset ansvar er det lovfestet krav til forsvarlig egenkapital. Det er eiernes ansvar å sørge for at selskapet har forsvarlig selskapskapital og styret har en handleplikt dersom egenkapitalen blir for lav. Styret skal i henhold til aksjeloven foreslå utbytte innenfor de begrensninger aksjeloven setter for adgangen til å utdele utbytte. Det er derfor viktig at eierne har en utbyttepolitikk som gjør at selskapets formål kan realiseres. Selskapet bør ikke akkumulere høyere egenkapital enn hva som er nødvendig på forretningsmessig grunnlag og for å oppnå eiernes mål med selskapet.

Etter aksjeloven og IKS-loven skal selskapets formål fremgå av vedtektene/selskapsavtalen. Et generelt definert formål gir stor adgang til endringer i virksomheten. Kommunene som eiere må være bevisste på behovet for selskapets handlingsrom.

Nr 4 Vurderinger og valg av selskapsform

- Det er eiers ansvar å sikre en selskapsform som er tilpasset selskapets formål, eierstyringsbehov, markedsforhold og konkurranseregelverket, herunder regelverket om offentlig støtte. Skal selskapet ta risiko og operere i et marked bør det etableres et aksjeselskap. Der selskapet skal yte tjenester til eierne i egenregi for flere kommuner kan interkommunale selskap være en hensiktsmessig form. Der en enkeltkommune skal drive en virksomhet i egenregi, kan kommunalt foretak (KF) være en hensiktsmessig form. Stiftelser bør ikke brukes for virksomhet som krever eierstyring.

Ved utskilling av virksomhet i selvstendige rettssubjekter vil konkurranseregelverket som Norge er bundet av gjennom EØS-avtalen legge føringer for valg av selskapsform og drift. Selskapsformen er også viktig i forhold til mulighet og ønske om politisk styring og kontroll, og hvorvidt selskapet skal ta risiko og operere i et marked. Der virksomheten skal drive en økonomiske virksomhet – opptre som er markedsaktør – bør aksjeselskapsformen velges. Dersom selskapet skal yte tjenester til eierne i egenregi kan både kommunale og fylkeskommunale foretak og interkommunale selskap (IKS) være hensiktsmessige selskapsformer, avhengig av om det er flere kommuner som sammen skal etablere en virksomhet i egenregi, eller om det er en enkelt kommune.

Nr. 5 Fysisk skille mellom monopol og konkurransevirksomhet

Selskaper som opererer med konkurransevirksomhet i tillegg til monopolvirksomhet, bør som hovedregel skille ut den markedsrettede delen av virksomheten for å unngå rolleblanding og kryss-subsidiering.

Organiseringen av konkurranseutsatt virksomhet bør så langt mulig være ledelsesmessig, personalmessig og fysisk atskilt fra monopolvirksomheten. Det må som et minimum føres separate regnskap, med korrekt allokering av inntekter og utgifter i regnskapet, for å unngå kryssubsidiering mellom den skjermede og den konkurranseutsatte delen av virksomheten.

Det vil imidlertid være betydelig enklere å unngå kryssubsidiering dersom man skiller den konkurranseutsatte delen ut i et aksjeselskap. Dette utelukker ikke i seg selv ulovlig offentlig støtte, kryssubsidiering og annen misbruk av markedsrett, men vil kunne gjøre virksomheten mer transparent og dermed gjøre det lettere å påvise at det ikke skjer.

Mange offentlige selskaper er tildelt oppgaver i egenregi eller har enerett til å utføre visse oppgaver og har derfor monopol på noen tjenester samtidig som de konkurrerer på andre tjenester. Eksempler på dette finnes blant annet i vann- og renovasjonssektoren. Slike selskaper er pliktig å føre eget selvkostregnskap for den skjermede delen av virksomheten. I utgangspunktet vil etterlevelse av selvkostprinsippet vanskeliggjøre vanskeliggjøre

krysssubsidiering og underprising av den del av virksomheten som konkurrerer med private. Likevel anbefaler vi et funksjonelt skille for å unngå mistanke om brudd på disse reglene.

Nr 6 Tilsyn og kontroll

Kommunestyret har både et tilsyns og kontrollansvar for å sikre at kommunen når sine mål, at regelverket etterleves og at etiske hensyn ivaretas. Kontrollen utføres blant annet gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Kontrollansvaret gjelder også når virksomheten er skilt ut i egne selskaper.

Kontrollutvalget skal på kommunestyrets vegne påse at det føres kontroll med kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollutvalget har derfor en viktig rolle i kommunens kontroll med selskapene. Det er viktig at kontrollutvalget sikres gode nok rammebetingelser slik at de har mulighet til å utøve sin funksjon på en god måte.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll som skal vedtas av kommunestyret. Det anbefales at planen angir hvilke eierinteresser og selskaper som vil kunne være aktuelle for kontroll, og i hvilken grad det er aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med utgangspunkt i planen skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret om gjennomførte kontroller samt resultatene av disse.

Det anbefales at kommunestyret innenfor rammen av kommunelovens bestemmelser fastsetter regler for selskapskontrollen, herunder hvilke dokumenter som uoppfordret skal sendes kontrollutvalget med angivelse av hvem denne plikten påhviler.

De kommunale foretakene er en del av kommunen som juridisk person og faller inn under kontrollutvalgets generelle ansvar for å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, og at det utføres forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomheten i samsvar med kommunelovens bestemmelser. Det anbefales at de kommunale foretakene blir viet oppmerksomhet når plan for forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet utarbeides og vedtas av kommunestyret.

I note til årsregnskapet skal kommunen opplyse om hvordan den samlede virksomheten i kommunen er organisert, med bl.a. opplysninger om kommunen har opprettet kommunale foretak, er deltaker i interkommunalt samarbeid eller deltakere i interkommunale selskaper eller har eierinteresser i aksjeselskaper. Dette bør ligge lett tilgjengelig for de folkevalgte og innbyggerne.

Vi anbefaler:

- Administrasjonssjefen bør sørge for at de folkevalgte og innbyggerne lett kan finne informasjon med oversikt over selskapene kommunen har eierinteresser i. Listen bør også vise kommunale foretak i kommunen, § 27-samarbeid, vertskommunesamarbeid, samkommuner og stiftelser som kommunen har vært med på å stifte.

For at kontrollutvalget skal kunne ivareta sine tilsyns- og kontrolloppgaver i forhold til selskaper, gir kommuneloven § 80 kontrollutvalget en vidtgående rett til opplysninger og innsyn i selskaper som kommunen i sin helhet eier alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner. I kommuner med flere eiere bør eierne koordinere sin kontrollvirksomhet, slik at ikke mange eiere iverksetter kontrolltiltak uten å koordinere dette med de andre. Det bør derfor være en dialog mellom eierkommunene om hvordan en skal drive selskapskontrollen med selskaper der flere kommuner er eiere.

Vi anbefaler:

- For å legge til rette for god eierskapskontroll anbefales det å legge til rette for felles eiermeldinger fra selskapet.
- Kommunene som eiere bør avtale hvorledes selskapskontrollen best kan samordnes mellom eierkommunene.
- Som orientering til kommunene og deres kontrollutvalg, bør selskaper med flere kommuner som eiere, opplyse i årsmeldingen om de selskapskontrollene som er gjennomført i løpet av året.

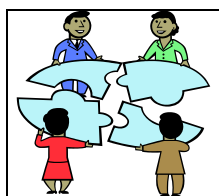
Kontrollutvalgets oppgave i forbindelse med selskapskontroll er todelt; en obligatorisk del som benevnes eierskapskontroll og en frivillig del som kan omfatte forvaltningsrevisjon. Det er opp til kommunestyret å avgjøre om selskapskontrollen også skal omfatte forvaltningsrevisjon som innebærer systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut i fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Eierskapskontrollen har følgende to hovedfokus:

- Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
 - Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?
- Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Eierskapskontroll innebærer således en vurdering av eierskapsutøvelsen og forhold knyttet til rapportering og informasjonsflyt fra et eierperspektiv. Alle dokumenter som gjelder kommunens eierskap, herunder eierskapsmeldinger, utgjør nødvendige referanser for selskapskontrollen.

Nr 7 Eierorganets sammensetning og funksjon

For aksjeselskap og interkommunale selskaper anbefales det at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentanter i eierorganet. **Eierutøvelsen skal speile kommunestyrets samlede (flertallets) beslutning.** Det er viktig at det opprettes en forutsigbar og klar kommunikasjon mellom eierrepresentantene og kommunestyret i forkant av generalforsamling/representantskapsmøte.

Samhandlingen mellom kommunestyret og eierorgan er ikke regulert. Eierstyringen skal skje gjennom eierorganet for selskapene og gjennom kommunestyret for foretakene, ikke i styrene. For selskapsformene AS og IKS bør det for å sikre engasjement, debatt og reell politisk avklaring av eierorganets myndighet, etableres forutsigbare kommunikasjonsformer mellom kommunestyre og eierorgan som forankres i eierskapsmeldingen.

Oppnevning av sentrale folkevalgte til eierorgan vil bidra til å forenkle samhandling og kommunikasjon mellom kommunestyrene og eierorganet. Aksjeloven sier ikke noe om hvem som skal møte som aksjonær. Ordfører eller andre kommunestyrerepresentanter må gis fullmakt og kan stemme på generalforsamling.. **Medlemmer av et representantskap (IKS) er valgt av kommunestyret etter kommunelovens regler**, og i motsetning til aksjeloven, kan ikke andre møte etter fullmakt. Det bør derfor utnevnes varamedlemmer for representantskapsmedlemmene.

Nr 8 Gjennomføring av generalforsamlinger og representantskapsmøter

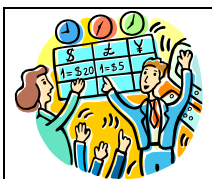

De formelle eiermøtene er **generalforsamling eller representantskap**. Det kan også innkalles til uformelle eiermøter, men på slike møter kan det ikke fattes vedtak som binder styret. Styret innkaller i god tid for at flest mulig av eierorganets medlemmer kan delta i generalforsamling/representantskapet og at dette blir en effektiv møteplass for aksjeeierne og styret. Bestemmelser om innkallingsfrist kan tas inn i vedtektene, og det bør her tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

Styreleder og daglig leder har plikt til å delta på generalforsamlingen i aksjeselskap. Andre styremedlemmer har rett, men ikke plikt. Revisor har rett til å være tilstede og noen ganger plikt når de saker som skal behandles gjør dette nødvendig. For de interkommunale selskapene har styrets leder og daglig leder plikt til å være tilstede på representantskapsmøte. Dette gjelder ikke for revisor, men det anbefales å følge aksjelovens regler på dette punkt.

I tillegg til generalforsamling/representantskap kan det arrangeres uformelle eiermøter før representantskapsmøte/generalforsamling. Det er opp til eierne selv å vurdere behovet for, og hvordan, slike eiermøter skal gjennomføres. Uavhengig av selskapsform kan ikke eier(ne) fatte vedtak som er bindende for styret, eller gi andre styringssignaler i slike møter.

Nr 9 Sammensetningen av styret

Det er eiers ansvar å sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskaps virksomhet. Det anbefales at kommunen sikrer opplæring av styremedlemmene

Styreverv i selskaper er et personlig verv. Det betyr at man ikke representerer verken partier, kommunen eller andre interessenter, men ivaretar selskapets interesser og eierne kollektivt på best mulig måte, ut fra selskapets formål og innenfor lovens rammer.

Mange nye styremedlemmer er usikre på styrerollen. Eier har et betydelig ansvar for å gi informasjon om dette. Dette innebærer blant annet at eier gjør en nødvendig analyse av selskapets formål og eiers forventninger som grunnlag for å sette sammen et styre som fungerer godt. En forutsigbar og faglig forankret styreoppnevning vil skape trygghet innad i styret ved nyrekruttering og sørge for at den nødvendige kompetansen er representert.

Styreansvaret er hjemlet i aksjeloven og lov om interkommunale selskaper. Et styre bør ha generalist- og fagspesifikk kompetanse. Formålet for de kommunale selskapene er ulikt. Et godt sammensatt styre har den kompetanse som er nødvendig for å oppfylle eiers forventninger. Styret er et kollegialt organ, og kompetanse skal sees som summen av hver enkelt medlems personlige bidrag i form av spesifikke egenskaper. Følgende er et forslag til noen grunnkrav til styremedlemmenes samlede kompetanse og egenskaper som utgangspunkt for eiers vurdering av styresammensetning. Hvis ikke nødvendig kompetanse er til stede i utgangspunktet bør det gis tilbud om opplæring der det er nødvendig.

Krav til kompetanse

- Kunnskap om aksjeloven, IKS-loven, kommuneloven, andre relevante lover, forskrifter og avtaler som har betydning for selskapets drift.
- Kunnskap om selskapets formål, vedtekter, organisasjon og historie.

- Kompetanse om private og kommunale regnskapsprinsipper, evne til å lese økonomiske utviklingstrekk og foreta nødvendige grep når nødvendig
- Kompetanse om offentlig forvaltning og de politiske og samfunnsmessige utfordringene til enhver tid.
- Spesialistkompetanse og erfaring på et eller flere områder som for eks. juss, økonomi, markedsføring, forvaltning, kommunalkunnskap, teknikk, HMS, ledelse, organisasjon.
- Ha kunnskap om trender og utviklingstrekk innenfor bransjen.
- Ha kunnskap om konkurrerende virksomheter

Krav til egenskaper

- Ha glede av, og vilje til å jobbe for gode resultater.
- Ha mot til å stille kritiske spørsmål til daglig leder og andre i styret.
- Ha evne til å finne fram til løsninger som styret samlet kan gå for.
- Ha evne til å stille spørsmål, uten å ha svar.
- Ha evne og vilje til å prioritere tid til arbeidet i styret.
- Høy integritet, herunder evnen til å tie om forretningsmessige transaksjoner og strategiske beslutninger.
- Ha evne til å akseptere at en ikke alltid tilhører flertallet og dersom noe går galt, frafalle behovet for å påpeke "Hva var det jeg sa"
- Ha evne til å gi selskapet et godt omdømme.
- Ha evne til å tilegne seg kompetanse om selskapet
- Akseptere at styreleder er styrets talsmann utad
-

Nr 10 Valgkomité for styreutnevning

- Ved valg av styre til selskaper organisert etter aksjeloven og lov om interkommunale selskaper bør det **vedtektsfestes bruk av valgkomité**. Formålet er å sikre sammensetning av styre med komplementær kompetanse og i tråd med eiers formål med selskapet. Representantskapet/generalforsamlingen velger leder av valgkomiteen. I selskap med flere eierkommuner bør valgkomiteen sammensettes slik at den reflekterer eierandel. Valgkomiteens innstilling bør begrunnes.

Det er eiers ansvar å sørge for et styre med nødvendig kompetanse til å lede selskapet i tråd med eiers formål. Sammensetning av styre bør vurderes under hensyn til at styret er et kollegialt organ, og det bør stilles formelle krav til kompetanse som passer til selskapets egenart og målsetting.

Det anbefales å opprette en valgkomité som gis ansvaret for å levere et begrunnet forslag om styre som grunnlag for eierorganets valg. Kriterier for styresammensetning bør legges til grunn for forslaget til styrerepresentanter. Det anbefales at valgkomiteen har en dialog med styret før forslag fremmes.

Eier står fritt til å endre styresammensetningen uavhengig av valgperioden. Hele styret bør normalt ikke skiftes ut samtidig, for å sikre kontinuitet og videreføring av kompetanse. Det kan derfor være hensiktsmessig med overlappende valgperiode for ulike styremedlemmer.

Nr 11 Rutiner for kompetansevurdering av selskapsstyrene

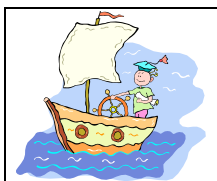
Eier har ansvar for å sikre at styret har den nødvendige kompetansen for å nå selskapets mål. I dette ligger det også at eier står fritt til å skifte ut styremedlemmer innenfor valgperioden. Styret selv har også et selvstendig ansvar for å jevnlig vurdere egen kompetanse i forhold til eiernes formål med selskapet, og det er derfor anbefalt en rekke rutiner for å sikre nødvendig kompetanse.

For å sikre utvikling av nødvendig kompetanse i styret, jf punkt 9, anbefales det at følgende rutiner etableres som en del av styrets rammer. Styret skal:

- Fastsette styreinstruks og instruks for den daglige ledelsen med særlig vekt på klar intern ansvars- og oppgavefordeling
- Foreta en egevaluering hvert år både når det gjelder kompetanse og arbeid.
- Gis jevnlig mulighet til ekstern styreopplæring. Nye styremedlemmer skal gis opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling.
- Gjennomføre egne styreseminarer hvor fokus går på roller, ansvar og oppgaver.
- Fastsette en årlig plan herunder halvårlig møteplan for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Gi en samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse i en årsrapport. Dersom dette ikke er gjort skal det forklares.

Rutinen er en rettesnor og vil naturlig nok avhenge av selskapets størrelse og virksomhet.

Nr 12 Styresammensetning i konsernmodell

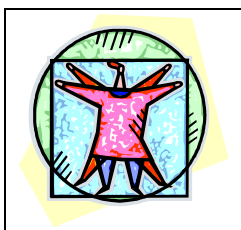

- Styremedlemmer i morselskap bør ikke sitte i styret til datterselskap. Konserndirektøren kan være representert i datterselskapenes styre.

Styret i morselskap bør ikke sitte i styret til datterselskap fordi styret i morselskap utgjør generalforsamling i datterselskap. Bestemmelsen er viktig i forhold til å unngå rolleblanding i konsernforhold. Særlig må man

være oppmerksom på problemstillinger knyttet til anbud og inhabilitet dersom ett av selskapene inngir anbud til et annet selskap i samme konsern.

Nr 13 Oppnevning av vararepresentanter

Der det utpekes vara til styre bør ordningen med numerisk vara benyttes for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret.

Lovverket gir mulighet for å utpeke enten personlige eller numeriske vara. Anbefalingen om numerisk vara er gitt ut i fra behovet for kontinuitet og kompetanse. Det anbefales også at 1. vara blir invitert til styremøtene for på den måten å sikre best mulig kompetanse og kontinuitet.

Nr 14 **Habilitetsvurderinger og politisk representasjon i styrene**

Det anbefales at styrene etablerer faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. Ordfører og rådmann bør ikke sitte i styrer.

Virksomheter skilt ut i selvstendige rettssubjekter regnes ikke som offentlige organer og er i utgangspunktet ikke underlagt forvaltningsloven. De kan likevel være omfattet, avhengig av den organisatoriske og økonomiske tilknytningen til det offentlige, virksomhetens art, om virksomheten har et faktisk eller rettslig monopol og graden av politisk styring. Et selvstendig rettssubjekt vil også være omfattet av forvaltningsloven i saker der det treffes enkeltvedtak, eller når det utferdiger forskrifter. Kap. II i forvaltningsloven har regler om habilitet.

At en person er **inhabil innebærer** at vedkommende ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Forvaltningsloven fastslår at en person er inhabil når han leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling, for et selskap som er part i saken, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken. Ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem. Dette gjelder uansett om selskapet er privat eid eller helt eller delvis offentlig.

Det er likevel viktig å understreke at loven ikke er til hinder for at folkevalgte kan velges til styremedlemmer. Forståelse og erfaring fra det politiske systemet i kommunene kan være en viktig kompetanse som styret må besitte. Politikere som har eller har hatt styreverv innehar også en erfaring fra selskapsledelse som kan bidra til å styrke kommunens eierstyring.

Når det er spørsmål om å velge folkevalgte eller ansatte i kommunen til styremedlemmer i selskaper kommunen har eierandeler i, bør kommunen vurderer hvor ofte vedkommende blir inhabil etter de regler som er nevnt. Dersom inhabilitet ofte vil inntre, må det vurderes om dette vil gjøre det u hensiktsmessig å velge den aktuelle personen til styremedlem. Typisk gjelder dette der det er snakk om sentrale folkevalgte eller ansatte i lederstillinger. Om ulempene ved å velge slike personer til styremedlemmer overstiger behovet for å ha den aktuelle personen i styret er en vurdering som kommunestyret selv bør gjøre.

Nr 15 **Kjønnsmessig balanse i styrene**

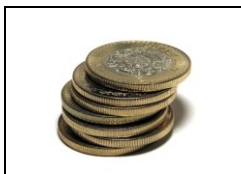

Det er krav om representasjon av begge kjønn i styrene for både interkommunale selskap, aksjeselskap og aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner har eiermajoritet.

I henhold til IKS-loven § 10 er det krav om tilnærmet 40 % **kjønnsrepresentasjon i styrene.** Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet. Dette følger av kommuneloven § 80a. Departementet kan gi forskrifter om at reglene i første punktum også skal gjelde for aksjeselskaper som eies av kommuner eller fylkeskommuner med under to tredeler, når resten av selskapet er eid av staten eller selskaper som direkte eller indirekte, er heleid av staten.

Det anbefales at eierorgan uavhengig av organisasjonsform tilstreber balansert kjønnsrepresentasjon i styrene for å bedre utnytte eksisterende kompetanse i regionen/kommune/fylkeskommunen. Styremedlemmer behøver ikke være bosatt i kommunen.

Nr 16 Godtgjøring og registrering av styreverv

- Kommunen bør i forbindelse med utarbeidelse av eiermelding ha en prinsipiell diskusjon om honorar. Denne bør danne grunnlag for eierorganets fastsetting av styrehonorar, uavhengig av organisasjonsform. Alle som påtar seg styreverv for kommunale selskaper bør registrere vervene på www.styrevervregisteret.no

Godtgjørelsen bør reflektere styrets økonomiske og strafferettslige ansvar, i tillegg til kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Dette innebærer at honorar i selskaper som opererer i et marked og hvor det er betydelig risiko, bør reflektere dette ansvaret. Generelt bør styreleder godtgjøres høyere enn styremedlemmene. Det anbefales at selskapene gjør en konkret vurdering av behovet for styreforsikring for styremedlemmene. Forsikringen gjelder det økonomiske ansvaret, ikke det strafferettslige. Styremedlemmer bør ikke påta seg særskilte oppgaver for det aktuelle selskapet i tillegg til styrevervet.

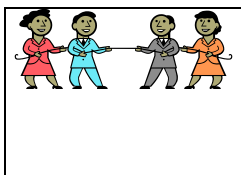
Aksjeloven gir generalforsamlingen ansvar for å fastsette godtgjøring til styremedlemmene. Det er representantskapet som fastsetter godtgjøringen til styremedlemmene i et IKS, og det er kommunestyret eller fylkestinget selv som fastsetter godtgjøringen til styret i kommunalt eller fylkeskommunalt foretak (KF).

Når det gjelder godtgjøring til representantskapet er det eierkommunene som bør fastsette og utbetale denne til sine medlemmer i representantskapet i interkommunale selskaper.

Det anbefales at styremedlemmer ikke omfattes av selskapets incentiv/bonusordninger, da dette vil kunne påvirke deres uavhengighet.

Det anbefales at kommunen registrerer vervene for allment innsyn. Kommuner er som folkevalgte organer avhengig av allmennhetens tillit når det gjelder både forvaltning og styring. Åpenhet rundt hvilke andre roller lokalpolitikere har i samfunnslivet er viktig for å unngå mistanke om rolleblanding. Registrering i styrevervregisteret vil i seg selv skape økt bevissthet om de ulike rollene en lokalpolitiker har og herunder være til nytte ved vurdering av representantenes habilitetssituasjon.

Nr. 17 Arbeidsgivertilhørighet i selvstendige rettssubjekter

- Det anbefales at selskapene ved utskilling av virksomhet til selvstendige rettssubjekter søker medlemskap i en arbeidsgiverorganisasjon. KS Bedrift vil være et naturlig valg for mange av disse selskapene.

Ved utskilling av virksomhet i selvstendige rettssubjekter er det aktuelle selskapet ikke lenger tilknyttet kommunens lønns- og avtaleforhold gjennom det kommunale systemet. Svært mange selskaper fortsetter å benytte det kommunale avtaleverket uten at de egentlig har et partsforhold i det. Så fremt ingen av partene ser dette som problematisk vil utfordringen først komme opp for arbeidsgiver dersom det oppstår konflikt eller det vil være behov for juridisk eller forhandlingsbistand.

Nr. 18 Utarbeidelse av etiske retningslinjer

- Eier bør påse at selskapsstyrene utarbeider, og jevnlig reviderer, etiske retningslinjer for selskapsdriften, jf. anbefalingene i pkt. 2 foran.

Kommunale selskaper forvalter fellesskapets ressurser. Forvaltningen skal skje på en måte som samsvarer med befolkningens oppfatninger om rett og galt. Kommunenes omdømme vil derfor i økende grad også avhenge av hvordan en forvalter sitt samfunnsansvar gjennom sine bedrifter. Det finnes ikke et fasitsvar på hva samfunnsansvarlig forretningsdrift er. Dette må defineres for det enkelte selskap. Etikk er en viktig del av de vurderinger som gjøres i forbindelse med det å drive et selskap samfunnsansvarlig, fordi de etiske holdningene legger grunnlaget for hvordan man faktisk handler. **Etiske retningslinjer bør derfor utarbeides i det enkelte selskap.** Retningslinjene bør diskuteres og eventuelt revideres årlig.

Nr. 19 Særlig om administrasjonssjefens rolle i kommunale og fylkeskommunale foretak.

- Administrasjonssjefens rolle som budsjettansvarlig for kommunens samlede økonomiske virksomhet, herunder foretakene, kombinert med manglende instruksjonsmyndighet overfor daglig leders disponeringer, bør være gjenstand for en samhandlingsdiskusjon ved opprettelse av foretak.

Administrasjonssjefen, stedfortreder eller andre i ledende administrative posisjoner samt medlem av fylkes- og kommunalråd kan ikke sitte i styret. I kommuner med parlamentarisme kan ikke kommune- og fylkesråd være medlem i foretaksstyrene. Det samme gjelder administrasjonssjef/stedfortreder.

Foretaket ledes av et styre og en daglig leder hvor førstnevnte utpekes direkte av kommune-/fylkestyret. **Daglig leder rapporter til styret og administrasjonssjefen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor daglig leders disponeringer. Administrasjonssjefens instruksjonsmyndighet omfatter kun retten til å instruere daglig leder om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til kommunestyret har behandlet saken.** For så vidt kan man si at rådmannen ikke har resultatansvar for den delen av kommunens virksomhet som er lagt til foretaket, men at rådmannen har et tilsynsansvar. **Det anbefales derfor at kommunestyrene ved opprettelse av foretak diskuterer administrasjonssjefens rolle og handlingsmuligheter overfor daglig leder, vis a vis foretakets styre.**

Administrasjonssjefen, administrasjonssjefens stedfortreder og medlem av kommuneråd og fylkesråd kan ikke velges til styret i kommunale foretak. Med «dennes stedfortreder» siktes det til personer som, i tillegg til administrasjonssjefen, har fullmakt til å beslutte utsatt iverksettelse etter § 72 nr. 1 annet punktum. Dette må vurderes konkret i forhold til de aktuelle personene i kommunen. Det kan være personer som har det som en del av sine oppgaver å tre inn i administrasjonssjefens fullmakter, for eksempel i administrasjonssjefens fravær, og personer som har disse fullmaktene i forhold til bestemte kommunale foretak som faller innenfor hennes eller hans ansvarsområde. Det er kun i den kommunen hvor vedkommende har rollen som administrasjonssjef, dennes stedfortreder, kommuneråd eller fylkesråd. Det er intet til hinder for å ha styremedlemmer i kommunale foretak som har slike roller i andre kommuner eller fylkeskommuner.

Førde kommune

Ditt sikreste val

Firda Billag – på vegen sidan 1920

SEKOM-sekretariat

Sekretariat for dei kommunale kontrollutvala i Askvoll, Bremanger, Eid, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Gloppen, Gulen, Hornindal, Hyllestad, Jølster, Naustdal, Solund og Stryn

SYS – IKL

Sunnfjord og Ytre Sogn interkommunale legevaktsamarbeid
ASKVOLL – BÅLESTRAND – FJALER – FORDE – GAULAR
HYLLESTAD – HØYANGER – NAUSTDAL – JØLSTER

Førde kommune som eigar i selskap

Eigarmelding 2015 – 2016

Førde kommune – Ei drivkraft med menneska i sentrum

www.forde.kommune.no

Innhald

Del I.....	3
GENERELL DEL – EIGARSTRATEGI	4
1.1 Innleiing	4
1.2 Bakgrunn for eigarmeldinga	5
1.2.1 Vedteken eigarskapsstrategi for Førde kommune	5
1.2.2 Anbefalingar frå Kommunenes Sentralforbund (KS).....	6
1.3 Selskaps- og føretaksformer for kommunal sektor	7
1.4 Omfanget av kommunalt eigarskap i Førde kommune	8
1.5 Eigarskapspolitikk.....	9
1.5.1 Vurdering og val av selskapsform	9
1.5.2 Formål med kommunen sin eigarskap	9
1.5.3 Selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter.....	9
1.5.4 Utbytte	10
1.5.5 Samfunnsansvar og etikk	10
1.5.6 Valkomité for styreutnemning i selskap	10
1.5.7 Styret – ansvar, habilitet og lojalitet	10
1.5.7 Gjennomføring av eigarmøte	11
1.6 Utøving av kommunalt eigarskap	12
1.6.1 Val av utsending til generalforsamling og val av styre	12
1.6.2 Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalde	12
1.6.3 Registrering av styreverv.....	13
1.6.4 Habilitetsvurdering av styrerepresentantar	13
1.6.5 Tilsyn og kontroll	13
Del II	14
2.1 OMTALE AV KVART SELSKAP	14
2.1.1 Definisjon av nøkkeltal	14
2.1.2 Sunnfjord Energi AS.....	15
2.1.3 Førde Tomteselskap AS.....	17
2.1.4 Ankerløkken Eigedom AS	19
2.1.5 Rødekorsbygget AS	21
2.1.6 Mentro AS	22
2.1.7 SunnLab AS.....	24
2.1.8 Førde Sør AS	26
2.1.9 Eninvest AS	28
2.1.10 Sunnfjord Næringsutvikling AS	30
2.1.11 Sogn og Fjordane Teater LL.....	33
2.1.12 Firda Billag AS.....	35
2.1.13 Förderegionen E39 (tidlegare Førdepakken AS)	37
2.1.14 Førdepakken bomselskap AS	39
2.1.15 Kystvegen Måløy – Florø AS	41
2.1.16 Jølster Skisenter AS.....	43
2.1.17 Førdefjorden Energi AS.....	45
2.1.18 Sunnfjord Miljøverk IKS	46
2.1.19 Alarmsentralen Sogn og Fjordane IKS	49
2.1.20 Sunnfjord og Ytre Sogn interkommunale legevaktsamarbeid IKS.....	51
2.1.21 Kryss-revisjon.....	52
2.1.22 Sekom	54
2.1.23 Kommunal Landspensjonskasse (KLP).....	56
2.2 OMTALE AV KVAR STIFTING	57
2.2.1 Stiftinga Førde Internasjonale Folkemusikkfestival	58
2.2.2 Stiftinga Sogn og Fjordane Kunstmuseum	59
2.2.3 Stiftinga Musea i Sogn og Fjordane	60

Handsaming i Bystyret 24.09.2015:

BY-040/15 Vedtak:

1. Bystyret sluttar seg til vurderingane og prinsippa for eigarpolitikk i del I av eigarmelding 2015 - 2016.
 - For å oppnå aktive og kompetente styrer skal det i større grad nyttast valkomitear ved styresamansetjing i aksjeselskap og interkommunale selskap.
 - Styra i aksjeselskap og interkommunale selskap der Førde kommune er medeigar, bør ha mest mogeleg kjønnsbalanse.
2. Bystyret sluttar seg til omtalen og vurderingane av dei einskilde selskap og stiftingar i del II av eigarmelding 2015 - 2016.

Del I

GENERELL DEL – EIGARSTRATEGI

1.1 Innleiing

Dette er den tredje eigarmeldinga som vert lagt fram for Bystyret.

Den første eigarmeldinga var for åra 2011 – 2012.

Det vert no lagt fram eigarmelding for åra 2015 – 2016 etter same mal.

Eigarmeldinga vert rullert annan kvart år, der neste gong vert 2017.

Det er Rådmannen som har ansvar for rullering av meldinga.

Del I av eigarmeldinga omhandlar i det vesentlege eigarstrategi der det kjem fram synspunkt og vurderingar av m.a. prinsipielle utfordringar, samfunnsansvar og etikk, korleis utøve kommunalt eigarskap samt regelverk knytt til habilitet – folkevalde i ulike rollar.

Del II av eigarmeldinga har omtale av kvart av selskapa som kommunen har eigarskap i og ei vurdering av framleis eigarskap. I tillegg er det utarbeidd ei oversikt over stiftingar der kommunen er medstiftar.

1.2 Bakgrunn for eigarmeldinga

1.2.1 Vedteken eigarskapsstrategi for Førde kommune

Bystyret handsama spørsmålet om ein eigarstrategi for dei selskapa Førde kommune eig eller er medeigar i 25.10.2007, og gjorde slikt vedtak:

” Førde kommune startar arbeid med å utarbeide ein eigarskapsmelding/eigarskapsstrategi for dei selskap kommunen eig eller er medeigar i.

Saka oversendast til komite for samfunn og byutvikling for vidare politisk handsaming.”

På bakgrunn av dette vedtok Bystyret i møte 27.03.2008 eigarskapsstrategi for selskap Førde kommune eig eller er medeigar i;

1. *Førde kommune skal utøve ein aktivt eigarskap gjennom å formulerer klare forventningar/krav til selskapa og ved å utøve tilstrekkeleg kontroll. Dette vert gjort gjennom gode rutinar for eigardialog med selskapa gjennom representantane i dei operative eigarorgana, representantskap og generalforsamling, i samsvar med bystyret sine vedtak/føringar.*
2. *Utsendingane til dei operative eigarorgana, representantskap og generalforsamling, skal utøve kommunen sine interesser i selskapa. Denne utøvinga skal reflektere fleirtalet i Bystyret. Det vert etablert ei ordning der utsendingane drøftar eigarpolitikken med Bystyret når det er naudsynt og minst ein gong i valperioden. Dersom det kjem opp saker som hastar så mykje at dei ikkje kan vente til neste bystyremøte, kan dei drøftast med Formannskapet. Denne ordninga gjeld berre dei største selskapa Førde kommune er eigar i, jfr. rådmannen si saksutgreiing datert 06.03.08*
3. *Medlemmar av Bystyret i Førde kommune kan vere medlem i styre eller bedriftsforsamling i selskap der kommunen er eigar. Ved vurdering av om representantane er ugilde til å drøfte saker som vedkjem selskapet i Bystyret, skal Forvaltningslova sine reglar om habilitet leggst til grunn.*
4. *Førde kommune skal vere tilbakehalden til å gå inn som eigar i nye selskap. Dersom dette er aktuelt skal det vurderast opp mot følgjande kriterie:*
 - *Kommunen bør ikkje gå inn i selskap som har reine forretningsmessige mål.*
 - *Engasjement i selskapa bør ha ein samfunnsmessig funksjon*
 - *Kommunen kan organisere deler av den kommunale/interkommunale aktiviteten som selskap dersom dette er føremålstenleg og i samsvar med aktuelle strategiar.*
5. *I selskap med næringsdrift bør Førde kommune stille krav om avkastning på investert kapital (utbytte).*
6. *Bystyret kan be om eigarskapsmeldingar når ein meiner det er naudsynt.*

1.2.2 Anbefalingar frå Kommunenes Sentralforbund (KS)

Dei siste åra har tal kommunale aksjeselskap meir enn fordobla seg. I 2000 var det 654 kommunale aksjeselskap, medan i 2014 auka talet til 1775. I tillegg var det registrert 245 interkommunale selskap. Både kommunale AS og IKS kan ha fleire verksemdar registrert under sitt selskap og/ eller at verksemda kan vere lokalisert på ulike stadar. I 2014 vart det registrert 2763 verksemdar som kommunale AS og IKS.

Norsk institutt for by- og regionalforskning har laga rapporten [«Kommunalt selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap»](#). Den viser at når kommunane vel å organisere delar av verksemda i selskap, krev det auka bevisstheit frå dei folkevalde i kommunen om behov for å ha ein overgripande eigarskapspolitikk og eigarstrategi, som omfattar alle selskap.

Eit aktivt eigarskap er grunnleggande for ein best mulig lokalpolitisk forvaltning av dei samla verdiar og har direkte konsekvensar for selskapa, deira disponeringar og deira marknadsposisjon. Samtidig vil eit aktivt eigarskap gje viktige signaleffektar ovanfor omverda og styrke omdøme til kommunane.

Kommunenes Sentralforbund (KS) har utarbeidd [19 anbefalingar for aktivt eigarskap:](#)

- Nr. 1 Obligatorisk informasjon til folkevalde
- Nr. 2 Eigarskapsmelding
- Nr 3 Selskapsstrategi og selskapsavtale/ vedtekter
- Nr 4 Val av selskapsform
- Nr. 5 Skilje mellom monopol og konkurranseverksemd
- Nr 6 Tilsyn og kontroll
- Nr 7 Samansetning og funksjon til eigarorgan
- Nr 8 Eigarmøter
- Nr 9 Eigars krav til profesjonelle styrer
- Nr 10 Valkomité for styreutnemning
- Nr 11 Vurdering av styra sin kompetanse
- Nr 12 Styrer i konsern
- Nr 13 Vararepresentasjon
- Nr 14 Habilitet og politisk representasjon
- Nr 15 K nnsrepresentasjon
- Nr 16 Godtgjersle og registrering av styreverv
- Nr. 17 Medlemskap i arbeidsgjevarorganisasjon
- Nr. 18   lage etiske retningslinjer
- Nr. 19 Administrasjonssjefen si rolle

1.3 Selskaps- og føretaksformer for kommunal sektor

Kommunar har fleire moglegheiter for å organisere verksemda på andre måtar enn gjennom ein tradisjonell «etat». Nedanfor følgjer ei oversikt av dei ulike alternativa;

1. Eit *aksjeselskap* kan eigast av ein kommune åleine, saman med andre kommunar, staten eller private rettssubjekt. I eit AS har eigarane avgrensa økonomisk risiko for selskapet sine økonomiske forpliktingar. Selskapets øvste eigarorgan er generalforsamlinga.

2. Eit *interkommunalt selskap (IKS)* etter lov om interkommunale selskap kan derimot berre eigast av kommunar, fylkeskommunar eller andre interkommunale selskap. Eigarane har samla sett eit uavgrensa ansvar for selskapets forpliktingar. Selskapets øvste eigarorgan er representantskapet.

Felles for IKS og AS er at eigarstyring må skje i bestemte former, typisk ved beslutning i eigarorganet – generalforsamling/ representantskap. Det inneber at kommunestyret kan gje instruks til kommunen sin representant i eigarorganet om korleis kommunen sine eigarinteresser skal utøvast.

3. *Stiftingar*. Kommunar kan og etablere stiftingar. Stifting er eit sjølvstendig rettssubjekt. Som stiftar av ei stifting kan kommunen verken utøve styring over stiftinga si verksemd eller gjere krav på andel av stiftinga sitt overskot. Stiftarar kan ikkje løyse opp stiftingar. Stifting er berre ein hensiktsmessig organisasjonsform der det er ynskje om å gjere verksemda heilt uavhengig av kommunen.

Følgjande organisasjonsformer fell utanfor eigarskapsmeldinga då desse er ein integrert del av kommunen;

1. *Kommunalt føretak (KF)* etter kommunelova kap. 11. Kommunen kan gje verksemda ein noko meir sjølvstendig stilling enn ein tradisjonell etat har ved å etablere eit styre etter kommunelova kap. 11 som eit kommunalt føretak.

2. *Interkommunale samarbeid/ styre* etter kommunelova § 27. Kommunane står firtt til å samarbeide på ulike områder utan at beslutningsmynde er overdrege til eit eige styre.

Forvaltning			Fristilling
Konkurransesituasjon			
<i>Lavere</i>		<i>Høyere</i>	
Kommuneloven	Interkommunale selskap	Aksjeloven	Stiftelsesloven
Etat (§10) Institusjon (§11) Foretak (kap.11)	Interkommunalt selskap (IKS)	Aksjeselskap (AS)	Stiftelse
Verstskommune (§28) Samarbeid (§27)	Grunnstruktur: -Representantskap -Styre -Daglig leder	Grunnstruktur: -Generalforsamling -Styre -Daglig leder	Grunnstruktur: -Styre -Daglig leder
Grunnstruktur: -Kommunestyret -Formannskap/Utvalg -Rådmann	Eiere: Begrenset	Eiere: Begrenset	Ingen elere
"Eiere": -Innbyggere -Næringsliv	Eiers ansvar: Ubegrenset	Eiers ansvar: Begrenset til innskutt kapital	
Eiers(kommunens) ansvar: -Ubegrenset -Ordfører juridisk person	Styrerepresentanter: Ubegrenset økonomisk og strafferettslig ansvar (solidarisk økonomisk ansvar) jfr akse-, IKS- og Stiftelesesloven		
Integrert del av kommunen	Selvstendig rettssubjekt		

1.4 Omfanget av kommunalt eigarskap i Førde kommune

Førde kommune har pr. august 2015 eigarskap i 16 aksjeselskap, 5 interkommunale selskap og 2 pensjonsselskap. Av aksjeselskapa er to (Førde Tomteselskap AS og Førdepakken bomselskap AS) heileigd av kommunen, dei andre er eigde anten i lag med kommunar eller privat, eller i ein kombinasjon av dette. Eigarprosenten varierer frå 44 % til 0,28 %.

SELSKAPETS NAMN	INVESTERT BELØP	EIGARANDEL
AKSJESELSKAP		
Sunnfjord Energi AS	44 373 119	22,19 %
Førde Tomteselskap AS	150 000	100,00 %
Ankerløkken eigedom AS	2 004 000	22,22 %
Rødekorsbygget AS	35 000	35,00 %
Mentro AS	102 000	20,40 %
Sunnlab AS	64 926	10,00 %
Førde Sør AS	245 000	25,79 %
Eninvest AS	66 000	0,36 %
Sunnfjord Næringsutvikling AS	58 054	13,49 %
Sogn og Fjordane teater LL	20 000	20,00 %
Firda Billag AS	1 236 000	12,36 %
Førderregionen E39 (tidlegare Førdepakken AS)	448 800	44,00 %
Førdepakken bomselskap AS	300 000	100,00 %
Kystvegen Måløy - Florø AS	100 000	7,49 %
Jølster Skisenter AS		0,28 %
Førdefjorden Energi AS	20 000	33,33 %
INTERKOMMUNALE SELSKAP (IKS)		
Sunnfjord Miljøverk (IKS)	40 100	40,13 %
Alarmsentralen Sogn og Fjordane IKS		11,80 %
Sunnfjord og Ytre Sogn interkommunale legevaktsamarbeid IKS		11,11 %
Kryss-revisjon IKS		
Sekom IKS		
FORSIKRINGSELSKAP		
Eigenkapitalinnskott KLP	13 598 956	
Eigenkapitalinnskott SPK	31 955	
Sum	62 873 910	

Kommunen er medstiftar i 3 stiftingar. Desse er:

- Stiftinga Musea i Sogn og Fjordane
- Stiftinga Sogn og Fjordane Kunstmuseum
- Stiftinga Førde Internasjonale Folkemusikkfestival

Her er det ikkje tale om eigarskap sidan stiftingane eig seg sjølve. Stiftingane fell difor utanfor eigarskapsproblematikken. Stiftingar har ikkje noko operativt eigarorgan, t.d. ei generalforsamling, der eigarane utøver mynde. Det kan likevel vere ønskjeleg å få utvikle ein strategi for kommunen si ev. deltaking ved oppretting av nye stiftingar. Kommunen vel styremedlem i stiftingane.

1.5 Eigarskapspolitikk

1.5.1 Vurdering og val av selskapsform

Det er eigar sitt ansvar å sikre ei selskapsform som er tilpassa verksemda sitt formål, eigarstyringsbehov, marknadsmessige forhold og konkurranseregelverket, herunder regelverk om offentlig støtte.

Skal selskapet ta risiko og operere i ein marknad bør det etablerast eit aksjeselskap. Der selskapet skal yte tenester til eigarane i eigenregi for fleire kommunar kan interkommunale selskap vere ei hensiktsmessige form. Der ein enkeltkommune skal drive ei verksemd i eigenregi, kan kommunalt føretak (KF) vere ein hensiktsmessig form. Stiftingar bør ikkje brukast for verksemd som krev eigarstyring.

Det vert anbefalt at selskap ved utskilling av verksemd til sjølvstendig rettssubjekt søker medlemskap i ein arbeidsgjevarorganisasjon for ivaretaking av tilsette.

1.5.2 Formål med kommunen sin eigarskap

Ein eller fleire av dei fem kategoriane nedanfor bør leggst til grunn for utforming av mål og motiv for dei selskapa som kommunen eig eller er medeigar i:

- Finansielt motivert (sikre at investert kapital oppnår høgast mogeleg avkastning over tid)
- Politisk motivert (t.d behalde og vidareutvikle arbeidsplassar, fødselshjelpar ved etablering som ikkje vil kome opp å gå utan kommunal støtte)
- Effektivisering av tenesteproduksjon (t.d. renovasjon)
- Samfunnsøkonomisk motivert (t.d. sikre god infrastruktur)
- Regionalpolitisk posisjonering

Sal bør særleg vurderast i tilfelle der formålet med selskapet er blitt endra.

Førde kommune skal i framtida vere tilbakehalden med å gå inn som eigar i selskap/stiftingar. Kommunalt eigarskap og rolla som medstiftar skal vurderast opp mot følgjande kriterium:

- Kommunen bør ikkje gå inn i selskap som har reine forretningsmessige mål.
- Engasjement i selskapa bør ha ein samfunnsmessig funksjon
- Kommunen kan organisere deler av den kommunale/interkommunale aktiviteten som selskap dersom dette er føremålstenleg og i samsvar med aktuelle strategiar.

1.5.3 Selskapsstrategi og selskapsavtale/vedtekter

Selskapet si verksemd skal tydeleggjerast i vedtektene/selskapsavtalen. Innanfor ramma av vedtektene/selskapsavtalen bør selskapet ha klare mål og strategiar. Eigarane skal ha et bevisst forhold til ein eventuell forventa avkastning. For selskap som opererer innanfor ein marknad skal prinsippa for utbyttepolitikk klargjerast og deretter fremmast for eigarorganet. Langsiktigheit og samfunnsansvar bør leggst til grunn for det kommunale eigarskapet. Føremålet i selskapsavtale/vedtekter bør vurderast med jamne mellomrom for å sjå om det er behov for endringar.

1.5.4 Utbytte

I selskap med næringsdrift bør kommunen, som hovudregel, stille krav om utbytte frå dei selskapa kommunen er medeigar i. For tida er det Sunnfjord Energi, Ankerløkken Eigedom, Firda billag og Enivest som gjev utbytte til kommunen.

1.5.5 Samfunnsansvar og etikk

Kommunale selskap forvaltar fellesskapet sine ressursar. Forvaltninga skal skje på ein måte som samsvarar med befolkninga sin oppfatning om rett og galt. Omdøme til kommunen vil derfor i aukande grad avhenge av korleis ein forvaltar sitt samfunnsansvar gjennom sine selskap. Det finst ikkje eit felles fasitsvar på kva samfunnsansvarleg forretningsdrift er. Dette må definerast av det enkelte selskap.

Etikk er ein viktig del av dei vurderingar som skal gjerast for å drive eit selskap samfunnsansvarleg fordi dei etiske holdningane legger grunnlag for korleis man faktisk handlar. Etske retningslinjer bør derfor utarbeidast i kvart selskap. Retningslinene bør diskuterast og eventuelt reviderast årleg.

1.5.6 Valkomité for styreutnemning i selskap

Ved val av styre til selskap organisert etter aksjeloven og lov om interkommunale selskap bør det vedtektsfestes bruk av valkomité. Formålet er   sikre samansetting av styre med komplementær kompetanse og i tråd med eigars formål med selskapet. Representantskapet/ generalforsamling vel leiar av valkomiteen. I selskap med fleire eigarkommunar bør valkomiteen setjast saman for   speile eigardelar. Valkomiteens innstilling bør grunngjevast.

1.5.7 Styret – ansvar, habilitet og lojalitet

Forvaltninga av aksjeselskap og interkommunale selskap ligg til styret. Det er heimla i aksjelova og lov om interkommunale selskap. Det betyr at styret har det overordna myndet og ansvaret for forvaltninga av selskapet. Styret skal også føre tilsyn med den daglege leiinga og selskapet si verksemd elles. Generalforsamlinga i aksjeselskap og representantskapen i eit IKS er selskapet sitt øvste organ, men dei deltek ikkje i forvaltninga av selskapet. Dei har rolla som såkalla operative eigarorgan.

Styret er ansvarleg for at selskapet vert forvalta lojalt i samsvar med formålet med selskapet. Styret skal dif r sørgje for at selskapet realiserer den visjonen som eigarane hadde ved etableringa av selskapet, og i kva lei selskapet skal styrast. Styret skal vere ein støttespelar for leiinga i selskapet, og det skal samstundes følgje opp, evaluere og kontrollere leiinga.

Styret skal sørge for at det som kollegium er kompetent og profesjonelt i utøvinga av oppgåvene sine. Dette inneber at styret greier å skilje rollar og unngå rolleblending. Dette er særleg viktig i offentleg eigde selskap sidan her er mange ulike interessentar med sine spesielle krav og forventningar.

Rolla som styremedlem er forskjellig frå rolla som folkevald sidan styrevervet er eit frivillig, personleg verv. Ein styremedlem representerer seg sjølv og ikkje eigarane. Han skal ivareta selskapet sine interesser til beste for alle eigarane. Det er den enkelte styremedlem sitt ansvar å drive godt styrearbeid, og dette er ikkje ut frå funksjonen som folkevald, men som den personleg ansvarlege personen som styremedlemen er. Ein aktiv eigarskap betyr også at ein styremedlem kan skiftast ut dersom eigaren meiner han ikkje fremjar eigarane sine interesser på ein god måte.

Det er opp til kvart enkelt eigarorgan (representantskap/generalforsamling) å avgjere kva type kompetanse eit styre skal ha. I utgangspunktet anbefalast det å unngå situasjonar der styrets medlemmer jamnleg blir vurdert i forhold til forvaltningslovens regler om habilitet og derfor kritisk vurderer bruken av *leiande politikarar* i selskapsstyra. Det anbefalast at styra etablerer faste rutinar for å handtere mulige habilitetskonflikhtar.

1.5.7 Gjennomføring av eigarmøte

Dei formelle eigarmøta er anten generalforsamling eller representantskap, men det kan også kallast inn til eigarmøte i tillegg til desse.

Styret bør legge til rette for at flest mulig av eigarorganets medlemmer kan delta i generalforsamling/representantskapet og at dette blir ein effektiv møteplass for aksjeeigarane og styret. Dette kan gjerast ved å følgje lovens regler om innkalling, at saksdokumenta er utførlige nok til å ta stilling til sakene, at eigarane som ikkje kan møte skal kunne stemme ved bruk av fullmakt (gjeld ikkje interkommunale selskap), at styret, revisjon og valkomité er tilstede samt rutinar for at eigarorganet vel møteleiing.

1.6 Utøving av kommunalt eigarskap

1.6.1 Val av utsending til generalforsamling og val av styre

For aksjeselskap og interkommunale selskap vert det anbefalt at kommunestyret oppnemnar politisk leiing som selskapets eigarrepresentantar i eigarorganet. Eigarutøvinga skal speile kommunestyrets samla/ fleirtalsvedtak. Det er sentralt at det vert oppretta ein føreseieleg og klar kommunikasjon mellom eigarorgan og kommunestyre i forkant av generalforsamling/ representantskapsmøte.

Det er eigar sitt ansvar å sørgje for at styret vert samansett og gjeve dei nødvendige styringsrammer for å utøve sitt virke som eit profesjonelt organ. Eit profesjonelt styre som kollegium består av personar med eigna personlege eigenskapar som utfyller kvarandre kompetansemessig.

Der ikkje andre er valde av Bystyret, representerer ordføraren eller den han gjev fullmakt Førde kommune i generalforsamlingar og representantskap. Det er utsendingane til generalforsamling/representantskap si oppgåve å utøve kommunen sine interesser i samsvar med fleirtalet i Bystyret. Det bør derfor etablerast ei ordning der utsendingane drøftar slike saker/eigarpolitikken med Bystyret når det er naudsynt og minst ein gong i valperioden. Hastesaker kan drøftast med Formannskapet. Denne ordninga bør som hovudregel berre gjelde dei store selskapa Førde kommune er eigar i:

- Sunnfjord Energi
- Firda Billag
- Sunnfjord Miljøverk
- Ankerløkken Eigedom

Ofte er tidsfristane korte i slike saker. Orienteringane kan derfor også måtte skje i etterkant av generalforsamlinga/ representantskapen. Orienteringa kan skje ved munnleg orientering eller som ei melding til Bystyret.

Der det vert utpeika vara til styre bør ordninga med numerisk vara nyttast for å sikre kontinuitet og kompetanse i styret. Lovverket gjev moglegheit for å utpeke enten personlige eller numeriske vara. Anbefalinga om numerisk vara er gitt ut i frå behovet for kontinuitet og kompetanse. Det vert og anbefalt at 1. vara blir invitert til styremøta for på den måten å sikre best mulig kompetanse og kontinuitet.

1.6.2 Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalde

Førde kommune bør som en del av folkevaldopplæringa gjennomføre obligatoriske kurs og/eller eigarskapsseminar for alle folkevalde i dei ulike aspekta knytt til eigarstyring av utskilt verksemd. Den første opplæringa bør gjennomførast i løpet av de første 6 månadane av valperioden og seinare med oppfølging etter 2 år. Det vert anbefalt at kommunestyret etter gjennomføring av generalforsamling, får førelagt ei oversikt over status for selskapa.

1.6.3 Registrering av styreverv.

Alle som tek på seg styreverv for kommunale selskap skal registrere verva på www.styrevervregisteret.no

1.6.4 Habilitetsvurdering av styrerepresentantar

Ein Bystyrerepresentant som er styremedlem i ei verksemd (IKS og AS) vil hamne i habilitetskonflikt mellom rolla som eigar og rolla som styremedlem når selskapet er «part» i ei sak, jf. forvaltningslova § 6 første ledd.

Inhabilitet gjeld ikkje ved behandling av overordna saker som årsbudsjett, økonomiplan, og kommuneplan fordi ingen er «part».

I tillegg til direkte inhabilitet kan det oppstå avleia inhabilitet etter forvaltningslova § 6 andre ledd når det er «andre særegne forhold som er eigna til å svekke tilliten til upartiskheit». Her må kvart tilfelle vurderast særskilt. Bystyremedlem bør avklare habilitetsspørsmål i forkant ved hjelp av ein juridisk vurdering frå administrasjonen.

For meir informasjon sjå [retteleiar om habilitet frå Kommunal og regionaldepartementet](#).

Etter rådmannen sitt syn bør prinsippet om aktivt eigarskap via generalforsamling og representantskap og prinsippa om styremedlemmane sine rettar og plikter, i større grad føre til at Førde kommune vel profesjonelle styremedlemmar. Med profesjonelle styremedlemmar meinast her styremedlemmer som har kompetanse som gjer at ein får eit samla styre som på best mogeleg måte kan ivareta selskapet i tråd med eigaren sitt føremål med selskapet. For å oppnå dette tilrår KS at det i større grad vert nytta valkomitear når ein skal setje i saman styre i aksjeselskap og interkommunale selskap.

1.6.5 Tilsyn og kontroll

Kommunestyret har både eit tilsyns og kontrollansvar for å sikre at kommunen når sine mål, at regelverket etterlevast og at etiske omsyn vert ivareteke. Kontrollen vert utført blant anna gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Kontrollansvaret gjeld og når ei verksemd er skilt ut i eigne selskap.

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret påsjå at det vert ført kontroll med kommunen sine eigarinteresser i selskap. Kontrollutvalet har derfor ei viktig rolle i kommunen sin kontroll med selskap. Det er viktig at kontrollutvalet sikrast gode nok rammevilkår slik at dei har moglegheit til å utøve sin funksjon på ein gode måte.

Ved utøvinga av eigarskap i aksjeselskap og interkommunale selskap skal det særleg leggjast vekt på at kommunen fører kontroll med eigarinteressene, og at representantane i dei operative eigarorgana utøvar kommunen sine eigarinteresser i samsvar med Bystyret sine vedtak og føresetnader og i samsvar med selskapslovgivinga.

Kommunen skal derfor utøve eit aktivt eigarskap gjennom å formulerer klare forventningar/krav til selskapa og ved å utøve tilstrekkeleg kontroll. Dette vert gjort gjennom gode rutinar for eigardialog med selskapa.

Del II

2.1 OMTALE AV KVART SELSKAP

Meldinga er skriven for det meste med grunnlag i selskapa sine årsrekneskap og årsmeldingar frå 2014 samt protokollar og utsendingane sine rapportar frå generalforsamling/representantskapsmøte.

Meldinga omhandlar alle dei 21 selskapa som framgår av oversikta på side 7. I tillegg kjem ein kort omtale om kommunen som selskapsmedlem i Kommunal Landspensjonskasse.

Det er i omtalen av kvart selskap gitt ei tilråding om framleis eigarskap eller sal av aksjane.

Etter aksjelova kap III kan aksjar overdragast dersom noko anna ikkje er bestemt i vedtekter eller aksjonæravtale. Overdraging krev samtykke frå styret med mindre vedtektene seier at samtykke ikkje vert kravd. Styret kan berre nekte å gi samtykke dersom det ligg føre sakleg grunn. Det kan i vedtektene fastsetjast nærare vilkår for å nekte samtykke.

2.1.1 Definisjon av nøkkeltal

I vurderinga av selskapet sin økonomiske utvikling har vi brukt 4 nøkkeltal som seier noko om utvikling i lønnsemd a) og b), likviditet c) og soliditet d). Nedanfor følgjer definisjon av nøkkeltala.

a) *Totalrentabilitet*: $(\text{resultat før skatt} + \text{finanskostnader}) / \text{gjennomsnittleg totalkapital}$

Totalrentabilitet viser avkastning på totalkapitalen (lønnsemda) i det enkelte selskap i det enkelte år.

b) *Sjølvsfinansiering i % av langsiktig gjeld*: $(\text{resultat før skatt} + \text{avskivingar}) / \text{langsiktig gjeld}$

Sjølvsfinansieringsgraden viser selskapet si evne til å betene gjeld.

c) *Arbeidskapital i % av driftsinntekter*: $(\text{omløpsmidlar} - \text{kortsiktig gjeld}) / \text{driftsinntekter}$.

Arbeidskapital i % av driftsinntekter seier noko om selskapet sin likviditet.

d) *Eigenkapitalprosent*: $\text{Eigenkapital} / \text{totalkapital}$.

Eigenkapitalprosenten viser selskapet sin soliditet.

2.1.2 Sunnfjord Energi AS

Adresse: Firdavegen 5, Boks 123, 6801 Førde
Tlf nr: 57 72 23 00
E-post: firmapost@sunnfjordenergi.no

Styret

Styreleiar: Harry Mowatt

Styremedlem: Atle Neteland (nestleiar), Aud Marit Hage, Jan Halvor Storkås (tilsettrepresentant), Siv Karin Hestad, Arild Horsevik (tilsettrepresentant), Nils Gjerland og Vegard Strand

Styregodtgjersle m.v.(2014)

- Godtgjersle til styremedlemar i Sunnfjord Energi AS: 320.000
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling: Ingen
- Løn til dagleg leiar: 1.509.000, pensjonskostnader 217.000, anna godtgjersle 142.000

Revisor

Deloitte AS v/Rune Norstrand Olsen

Kommunal eigardel

Førde Kommune eig 22,19 % av aksjane i selskapet, 67.232 aksjar pålydande NOK 660
Fjaler kommune eig 10,82 %, Jølster kommune og Gaular kommune eig 7,54 % kvar,
Hyllestad kommune eig 6,83 %, Solund kommune eig 4,33 %, Naustdal kommune eig 3,31 %
og BKK AS eig 37,45 %.

Kommunalt lån eller garanti:

Ingen

Verksemd/kjerneverksemd

Sunnfjord Energi AS har som føremål å syte for produksjon, overføring og omsetning av energi, og stå for utbygging av naudsynte anlegg i samband med dette. Selskapet skal arbeide for ei sikker og økonomisk rasjonell energiforsyning i eigarkommunane. Verksemda kan og drivast i samarbeid med eller deltaking i andre føretak med same eller liknande føremål.

Organisering

Morselskapet Sunnfjord Energi AS er eit integrert selskap med produksjon, kraftomsetning, nettdrift og anna verksemd (entreprenør, varmepumpe, fiber). Datterselskap: Fossheim Energiverk (60%), Kjøsnesfjorden Kraftverk (78,5%) og Eninvest (50,9%).

Lokalisering

Hovudkontor: Firdavegen 5 i Førde

Avdelingskontor/montørbasar: Leirvik, Skei, Dale, Høyanger og Hardbakke

Syssetting:

162 tilsette med 153 årsverk i konsernet i 2014

Viktige hendingar i 2014:

Tyngande gjeld i Kjosnesfjorden Kraftverk AS (KK) vart overteke av eigarane Sunnfjord Energi AS og BKK Produksjon AS. Eigenkapitalen i konsernet vart styrka ved omgjering av KK si gjeld til eigarane til eigenkapital.

Auka investeringar som følgje av styrka forsyning til Førde og fullført oppgradering av kraftstasjonane i Stakaldefoss og Øvre Svultingen.

Økonomisk utvikling

Sunnfjord Energi konsern:

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	329.696	550.054	449.410	
Resultat etter skatt, (overskot)	9.124	55.849	-4.521	
Lønnsemd	4,2 %	8,3 %	2,3 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	6,8 %	15,2 %	9,1 %	
Likviditet	4,4 %	14,2 %	21,1 %	
Soliditet	30,9 %	30,8 %	35,5 %	
Utbytte	13.000	13.000	8.800	

Kommentar til nøkkeltala

Lågare resultat og rentabilitet i 2014 mellom anna som følgja av svingande nettinntektsramme.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Aktuelle investeringsprosjekt er Jølstra Kraftverk som skal utnytte ein større del av fallet i Jølstra. Konesjonsavgjerd kan ventast tidlegast hausten 2015. Selskapet er i gang med oppgradering og modernisering av dei eldste kraftverka.

Fjernvarme i Førde har konsesjon og er under utgreiing. Sjøvatn og varmepumpeteknologi er tenkt utnytta til levering av oppvarming og kjøling av større bygningar i Førde sentrum. Nettselskapet jobbar kontinuerleg med opprusting av nettet for å betre leveringstryggleik og for å ta i mot meir produksjon av småkraft og for påkopling mot nytt sentralnett gjennom fylket.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet (felles for eigarkommunane)

Mål for eigarskapet i Sunnfjord Energi omhandlar samfunnsøkonomiske motiv og finansielle motiv (utbytte);

- Kommunen ynskjer å bidra til å utvikle Sunnfjord Energi som ein konkurransedyktig og lønsam aktør i energibransjen. Selskapet er eit viktig instrument for naudsynte utviklingstiltak og for å auke satsing innan fornybar energi i fylket.
- Selskapet ska gje eigarane god avkastning på investert kapital kvart år gjennom eit stabilt og føreseieleg utbytte.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen.

2.1.3 Førde Tomteselskap AS

Adresse: Postboks 392, Hafstadvegen 42, 6802 Førde
Tlfnr.: 916 13 487
E-post: gisle.stafsnes@forde.kommune.no

Styret Styreleiar: Hans Bruland.
Styremedlem: Turid Vallestad, Jan Tønder Taule.

Styregodtgjersle m.v.

- Styreleiar kr 16 850,- pr år. Styremedlem kr 1.350,- pr møte.
- Løn til dagleg leiar kr 774.000,-

Revisor: Deloitte.

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 100% Tal aksjar:150 Samla pålydande verdi:150 000,-

Kommunal garanti: lån kr 22 000 000,-

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er å få hand om areal, anten ved erverv eller gjennom avtale, utvikle areala til tomter, eigedomar som kan overdragast til kjøpar, samt yte tenester relatert til arealutvikling.

Lokalisering

Kontor i Førde Rådhus.

Sysselsetting

Ein tilsett.

Viktige hendingar i 2014

Eigar styrka selskapets eigenkapital i form av tinginnskot (eigedom i Vieåsen og i Slåttebakkane) . Vedtak av arealdelen av kommuneplanen var viktig for selskapet.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	-2.071	1.481	1.095	
Resultat etter skatt, (overskot)	-2.055	697	-457	
Lønnsemd	-19 %	7,9 %	-9,1 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	Ikkje langsiktig gjeld			
Likviditet	-84 %	164 %	188 %	
Soliditet	14,7 %	46,5 %	44,3 %	
Utbytte	0	0	0	

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Førde Kommune har ei god utvikling og er største kommunen i fylket og i kommuneplanar/arbeid ser ein føre seg at veksten skal auke framover. Tomteselskapet vil bidra til denne veksten gjennom utvikling av attraktive bustadområdet for einebustadar, tomannsbustadar, rekkehusbustadar, blokkbustadar, studentbustadar og næringsareal. Pr. d.d. arbeidar vi med fyljande porsjekt: regulering/utviding av bustadfeltet på Farsund, regulering/utviding av Slåttebakkane bustadfelt. Regulering /utviding av bustadfelt i Vieåsen. Tomteselskapet arbeider aktivt for å få hand om nye byggeområder. I dette arbeidet kan og kommunen spele ei aktiv rolle gjennom rullering av arealplan. Tomteselskapet seg før seg at dei skal kunne ta ei sentral rolle i arbeidet med etableringa av Sunnfjord Næringspark på Moskog.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Førde Tomteselskap er ein viktig aktør for utbygging- og utviklingsprosjekt i Førde kommune.

Bystyret vedtok i 2014 å styrke aksjekapitalen i Førde Tomteselskap ved å tilføre selskapet kommunale eigedomar på Vie og I Hundvebakke. Det vart og løyvd sjølvskuldnargaranti for lån på inntil 22 mill kr til Førde Tomteselskap.

Bystyret opna for at Førde kommune kan inngå avtaler etter anleggsbidragsmodellen og justeringsmodellen for å redusere mva-kostnadane knytt til offentleg infrastruktur i utbyggingsfelt, der dette viser seg å vere formålstenleg.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen.

2.1.4 Ankerløkken Eigedom AS

Adresse: Ytre øyrane, postboks 292, 6802 FØRDE
Tlf nr: 911 92 610
E-post:

Styret
Styreleiar: Vidar Grønnevik
Styremedlem: Leif Arne Åsen
D.S. Magne Hafstad
D.S. Helge Robert Midtbø

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styret 2014: Kr. 168.000,-
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling: Kr. 0,-
- Løn til dagleg leiar. Kr. 0,- (Etter avtale med Opseth Eigedom AS)

Revisor Deloitte AS

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 22,22 %. Tal aksjar: 2000. Samla pålydande verdi: Kr. 1.000,-

Kommunalt lån eller garanti Nei.

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er å eige og utvikle eigedomen Gbnr. 21/305 på ein måte som sikrar høgast mogeleg avkastning for aksjonærane.

Lokalisering

Hovudkontor / forretningskontor i Førde kommune.

Syssetsetting

Har pr. dato ikkje tilsette.

Viktige hendingar i 2014

Oppstart oppryddingsarbeid og fjerning av forureina massar på området.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	4.077	4.301	5.208	
Resultat etter skatt, (overskot)	1.329	1.840	2.181	
Lønnsemd	9,6 %	12,9 %	16,1%	
Sjølvsfinansieringsgrad	19 %	30 %	40 %	
Likviditet	230 %	130 %	45 %	
Soliditet	58 %	55 %	58 %	
Utbytte	4.500	2.250	0	

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Områdereguleringsplan er under arbeid, blir å vidareføre etter at kommunedelplanens arealdel er vedtatt.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Ankerløkken eigedom eig eit viktig industri og næringsareal i Førde kommune.

Spennande utvikling som Førde kommune bør vere med å støtte opp om.

Representerer store verdier for oss.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.5 Rødekorsbygget AS

Adresse: Langebruvegen 28, 6800 FØRDE
Tlfnr: 57 82 26 66
Kontakt: Endre Bell Fossen

Styret

Styreleiar; Asbjørn Steen
Nestleiar; Eva Marie Halvorsen
Styremedlem; Solbjørg Søhoel Flåm, Roy Inge Råheim, Sissel Viddal Laache

Revisor

Deloitte

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 35 % Tal aksjar: 7 Aksjekapital: kr 35.000.

Kommunalt lån eller garanti

Ingen

Verksemda

Rødekorsbygget AS er eit eigedomsselskap i Førde med leigetakarar hovudsakleg frå offentleg sektor og frivillige organisasjonar.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	3.723	3.327	3.337	
Resultat etter skatt, (overskot)	657	726	837	
Lønnsemd	10,2 %	10,7 %	11,4 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	53 %	90 %	127 %	
Likviditet	34 %	57 %	79 %	
Soliditet	81 %	86 %	88 %	
Utbytte	100	0	100	

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Førde kommune har leigd store delar av bygget, men helsestasjon og barnevern flytta til nytt rådhus 2013. Legesenteret har behov for utviding og etter gjennomført anbudsprosess så vil legesenteret framleis vere i Rødekorsbygget. Arbeid med utviding og forbetring av lokale til legesenteret pågår no i 2015.

Eigedomsforvaltning er ikkje ei primær oppgåve for Førde kommune. For å utvikle Rødekorsbygget vidare er det ikkje gunstig for å Førde kommune å sitje som mindretalseigar. Vi bør derfor vurdere å selje oss ut eller kjøpe ut Førde Røde Kors.

Tilråding: Vurdere å selje oss ut eller kjøpe ut Førde Røde Kors.

2.1.6 Mentro AS

Adresse: Øyrane 2, Postboks 109, 6801 FØRDE
Tlf nr: 57 83 36 00
E-post: post@mentro.no

<u>Styret</u>	Styreleiar:	Bjørn Harald Haugsvær
	Styremedlem:	Linda Ness Rotihaug
		Norman Aarseth
		Mari Constanse Jonstad Baardsen
		Björg Helle
		Rune Kirkebø

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar Kr. 63 500,-
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling
- Løn til dagleg leiar Kr. 712.206,-

Revisor PricewaterhouseCoopers AS

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 20,4 % Tal aksjar: 102 Samla pålydande verdi: Kr. 102.000,-

Kommunalt lån eller garanti Nei

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er å drive attføringstenester, andre arbeidsretta tenester og det som naturleg høyrer med til slik verksemd.

Organisering

Aksjeselskap med generalforsamling, styret og daglege leiar. Mentro har følgjande stillingar: Dagleg leiar, driftsleiar og to faglege leiarar, jobbkonsulentar og arbeidsleiarar. Fagleiarar kombinerer jobbkonsulent og fagleiar funksjonen. Driftsleiar har eit hovudansvar for produksjon og samarbeid med næringsliver med omsyn til praksisplassar. Dagleg leiar, driftsleiar og fagleiarane utgjer leiar gruppa.

Lokalisering

Hovudkontor Avdelingskontor Førde

Syssetsetting

12 ordinært tilsette pluss 22 deltakar som i arbeidsmiljølova er definert som arbeidstakarar.

Viktige hendingar i 2014

Namn endring frå Firda Produkt til Mentro

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	13.233	13.935	14.968	
Resultat etter skatt, (overskot)	2.112	1.508	1.247	
Lønnsemd	24,6 %	14,7 %	10,4 %	
Sjølvsfinansierungsgrad	Ikkje langsiktig gjeld			
Likviditet	41 %	53 %	59 %	
Soliditet	82 %	83 %	81 %	
Utbytte	0	0	0	

Kommentar til nøkkeltala

Attføringsbedriftene er fritekne for utbytte

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra:

Mentrosi strategiplan for 2015-2017 inneheld følgjande overordna målsetting:

- ...vere ein totalleverandør av arbeidsretta tenester vår region i planperioden
- Dette inneber m.a. satsing på:
- mentrosi kompetanse med tilsetting av pedagog og større satsing på opplæring i basiskompetanse
 - tilpasse organisasjon og arbeidsmåtar til ein aukande konkurranse marknad
 - god økonomistyring og lønsam drift
 - årleg skal levere høge formidlingsresultat på overgang til arbeid

Det er inngått ny leigeavtale med Valaker og gjennomført ei ombygging og modernisering av lokale og utstyr 1. halvår 2014 som blir slutført første halvdel av juni 14.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Førde kommune ynskjer å støtte opp mot selskapet si verksemd.

Samfunnsmessige omsyn og endringar i rammevilkår gjer at det er viktig for Førde kommune å vere aktiv inn i selskapet.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.7 SunnLab AS

Adresse: Holtemyrane 6, 6814 Førde
Tlf nr: 57 72 39 50
E-post: post@sunnlab.no

Styret

Wilhelm Edvard Sandal (leiar), Johannes Lundekvam, Anne-Berit Garnes, Torleif Standal og Wenche Ness Gabrielsen

Godtgjersle m.v.

- Løn til dagleg leiar i 2013: kr 464 000

Revisor

SunnLab AS vedtok på generalforsamling i 2012 fravalg av revisor.
(Bruker Rekneskapsteneste AS som regnskapsfører)

Kommunal eigardel

Eigarprosent: Tal aksjar:
10 100

Kommunalt lån eller garanti

Nei

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er å analysere drikkevatt til kommunar og privatpersonar, samt næringsmiddel

Organisering

SunnLab er eit interkommunalt selskap som har vore i drift sidan 2003. Verksemda hadde sitt utspring i Sunnfjord og Ytre Sogn Kjøt og Næringsmiddelkontroll, der SunnLab frå 01.01.2014 skulle ta over drifta av laboratoriet. I løpet av 2004 gjekk aksjane over til dei 10 noverande eigarkommunane: Askvoll, Fjaler, Flora, Førde, Gaular, Høyanger, Hyllestad, Jølster, Naustdal og Solund

Lokalisering

SunnLab har både administrasjon og laboratorium i Norturabygget på Reset i Førde

Sysselsetting

2 årsverk

Viktige hendingar:

Endring av dagleg leiar 2 gongar dei siste 2 åra.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2011	2012	2013	
Sum driftsinntekter	3.331	3.416	3.277	
Resultat etter skatt, (overskot)	295	400	-177	
Lønnsemd	25,4 %	26,3 %	-10,9 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	Ikkje langsiktig gjeld			
Likviditet	26 %	36 %	19 %	
Soliditet	70 %	79 %	78 %	
Utbytte	0	0	0	

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Selskapet bidrar med nødvendige oppgåver og kompetanse for kommunane.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.8 Førde Sør AS

Adresse: Førde Sør AS
v/ Firda Revisjon og Rådgiving AS
Hafstadvegen 27, Postboks 212
6801 Førde

Kontaktperson

Rolf Willy Sanne-Gundersen

Styret

Styreleiar	Rolf Willy Sanne-Gundersen
Styremedlemer	Anders Ola Sunnarvik
	Arle Hjelmeland
	Bjørnar R. Karlsen
	Terje Grønfur

Styregodtgjersle m.v.

Godtgjersle til styreleiar kr 70.000,-
Godtgjersle til styremedlemer kr 20.000,-

Revisor

Deloitte AS v/Leif Kilnes

Kommunal eigardel

Eigarprosent 25,79 % av stemmene.
pålydande verdi Førde kommune har 49 aksjar a kr 5.000,-, dvs samla pålydande kr 245.000,-.

Kommunalt lån eller garanti

Nei

Verksemd

Verksemda sitt formål	Selskapet har som formål å bidra til å utvikle bydelen Førde Sør. Selskapet skal arbeide med fellestiltak som aukar verdien på eigedomane /leigeverdien. Selskapet har vidare som oppgåve å opparbeide, forvalte og omsetje parkeringsplassar, parkeringshus og annan fast eigedom i Førde.
Kjerneverksemd	Har fokus på fellestiltak som er viktige for sentrum sør og for byen.
Organisering	Aksjeselskap utan tilsette, der oppgåvene blir fordelt mellom styremedlemene.
Lokalisering	Selskapet er lokalisert i Førde
Sysselsetting	Ingen tilsette

Viktige hendinger i 2014

- Parkering er framleis hovudutfordringa for Sentrum sør.
- Vidare er det ynskje om rask framdrift i arbeidet med å etablere leikeplass i bydelen. Dette vil vere eit viktig fellestiltak, og eit signal som syner at ein satsar i fellesskap i sentrum.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	383	341	356	
Resultat etter skatt, (overskot)	53	-9	-105	
Lønnsemd	5,1 %	-0,8 %	-10,5 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	Ikkje langsiktig gjeld			
Likviditet	240 %	267 %	225 %	
Soliditet	86 %	85 %	91 %	
Utbytte	0	0	0	

Kommentar til nøkkeltala

Førde Sør AS er avhengig av tilskot frå aksjonærane for å oppretthalde aktiviteten. Tilskotet utgjorde 1.400 kroner pr aksje i 2012, 1.100 kr i 2013, 1.400 kr i 2014 og 1.500 kr i 2015.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Førde Sør AS har ein omfattande handlingsplan for åra 2015 – 2020:

- Omdømebygging
- Utvikling av bydelen Sentrum sør
 - o Gangbru mellom Naustøyna og nordsida
 - o Gangbru mellom Festplassen og Sentrum sør
 - o Tilrettelegging for syklande i Sentrum sør
- Trafikk og parkering
 - o Organisering av parkering i Sentrum Sør
 - o Parkeringsfondet
 - o Førdepakken

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Førde kommune ser det som viktig å støtte opp mot verksemda sitt formål.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.9 Enivest AS

Adresse: Postboks 123, 6801 Førde
Tlf nr: 57 00 91 00
E-post: kundeservice@enivest.no

Styret

Fredrik Behrens (leiar), Bjarne Skaar, Ingvild Myhre, Torild Skogsholm, Asgeir Aase, Dagmunn Fauske og Torbjørn Os (tilsetterepr.).

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar: Styremedlem som ikkje representerer eigarar vert honorert med kr 87.192 pr. år i styrehonorar. Fast vara vert honorert med kr 65.394 pr. år.
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling: Ingen
- Løn til dagleg leiar: kr 1.316.956

Revisor

Deloitte AS

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 0,36 % Tal aksjar: 66 stk. à kr 1.000 Samla pålydande verdi: kr 66.000

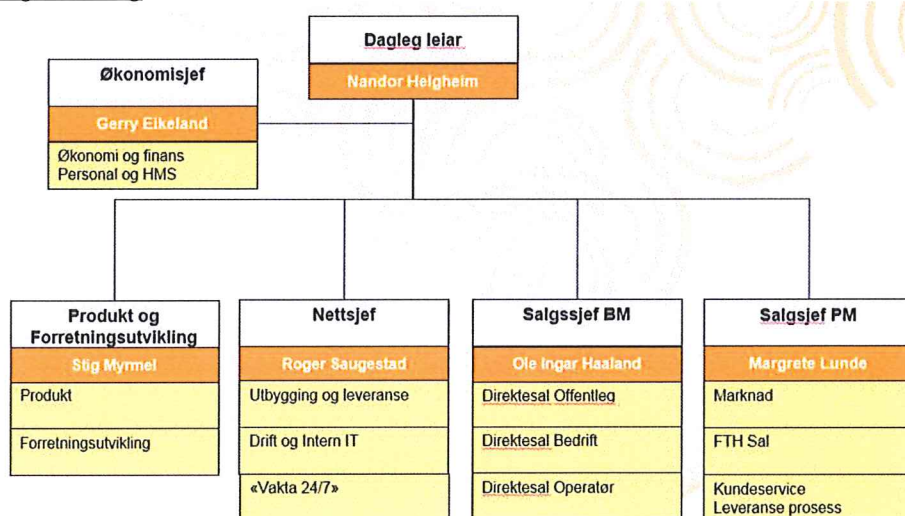
Kommunalt lån eller garanti

Nei

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er, på forretningsmessig basis, å opprette og tilby framtidsretta kommunikasjonsnett og tenester knytt til denne typen nett, her medrekna deltaking i og kjøp/sal av andre verksemdar med liknande formål. Verksemda kan også engasjere seg i andre forretningsområde og verksemdar når dette er eigna til å styrkje hovudforretnings-området, eller føre til meir rasjonell utnytting av verksemda sine ressursar.

Organisering

Lokalisering

Hovudkontor: Førde

Avdelingskontor: Sandane

Syssetting

2014: 39 årsverk

Viktige hendingar i 2014

Viser til selskapets årsmelding for 2014 som finnes på Eninvest sine heimesider (<http://www.eninvest.no/om-eninvest/ars-rapportar/>)

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	85.298	95.619	106.157	
Resultat etter skatt, (overskot)	6.181	9.260	14.330	
Lønnsemd	12,9 %	9,9 %	13,1 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	140 %	146 %	186 %	
Likviditet	5 %	9 %	1,2 %	
Soliditet	53 %	50 %	49 %	
Utbytte	0	4.626	7.160	

Kommentar til nøkkeltala

Det er for årene 2013 og 2014 utbetalt utbytte med totalt kr 11.786.478.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Viser til selskapets årsmelding for 2014 som ein finn på Eninvest sine heimesider (<http://www.eninvest.no/om-eninvest/ars-rapportar/>)

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Førde kommune er avhengig av gode kommunikasjonslinjer i regionen. Gjennom deltaking i selskapet hentar kommunen ut kompetanse og kan gje innspel til viktige satsingsområder framover.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.10 Sunnfjord Næringsutvikling AS

Adresse: Hafstadvegen 42

Tlf nr: 90292406

E-post:jan@sunnfjord.no

Styret

Reidar Sandal, styreleiar

Mathias Råheim nesteleiar

Olve Grotle

Håkon Myrvang

Atle Hamar

John Helge Lunde

Geir Opseth

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar
 - o Møtehonorar kr 3500, samt styreleiarhonorar kr 95.000. Vedteke i generalforsamling den 11. mai 2015.
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling
 - o Ingen honorar for generalforsamling
- Løn til dagleg leiar
 - o Frå juni 2014 kroner 71.100 pr mnd.

Revisor

BDO- Jan Inge Rygg. Betaling etter faktura basert på utlyst avtale om teneste.

Kommunal eigardel

Førde kommune 58 av samla 430 (13,49 % av kvar av kommunane. Samla eigargruppe kommunane er 54%)

Samla pålydande verdi: Pålydande 1.000 pr aksje

Kommunalt lån eller garanti:

Nei

Verksemd/kjerneverksemd.

Selskapet skal arbeide aktivt for å fremje næringslivet i Sunnfjord. Selskapet kan: a) Gje rettleiing til einskilde personar og bedrifter innan nærings spørsmål, slik at desse er sikra best mogleg hjelp frå private og offentlege organ. b) Vere kontaktperson mellom næringslivet, kommunale og offentlege styresmakter. c) Informere lokalsamfunnet om næringslivet, slik at ein fremjar forståing mellom desse. d) Arbeide med oppgåver som er av felles interesse for det lokale næringslivet. Stå for den felles markedsføringa av reiselivet i dei fire kommunane Førde, Gaular, Jølster og Naustdal.

Organisering

Organisert i flat struktur med dagleg leiar og rådgjevarfunksjonar for dei ulike fagområda.

Lokalisering
Kontoradresse Førde

Syssetting
Selskapet har organisert seg med fem stillingar ved utgangen av 2014.

Viktige hendingar i 2014

Selskapet har saman med styret oppjustert drifta meir mot 1. linjetenester og direkte rådgjeving mot næringslivet. Tilfanget av nye prosjekt er redusert på grunn av manglande støtte frå prosjektmarknaden og støttekjøp frå andre kjelder. Aktiviteten i selskapet er på overordna nivå styrt gjennom styret si godkjenning av "Verksemdplan for SNU" for dei ulike år, og godkjenning av budsjett for løysing av oppgåvene. Sentrale prosjekt i 2014 er aktivitet kring arbeidet med "Regional strategisk næringsplan i SiS", samt gjennomføring av fellesprosjektet "Sunnfjordbyen" etc. Det er også stor aktivitet inn mot prosjektet "Turistveg Gaularfjell" som også har tett knytning til Førde sitt næringsliv innan opplevingsnæringar. Arbeid med "Næringspark Moskog" og "Handelspark Brulandsvollene" har vore noko nedtona grunna diverse prosessar i kommunal regi.

SNU AS har hatt stor aktivitet inn mot arbeidet med å realisere nye studieretningar innanfor området "ingeniør" ved Høgskulen i Førde. Både for realiseringa av linja med "Ingeniør Elkraft" og arbeidet med realisering av "Ingeniør Bygg- og Anlegg" er sentrale innsatsområde der selskapet har vore prosjektkoordinatorar og administrasjon. VOX-prosjektet i Sunnfjord med fokus på kompetansebygging av dei tilsette innanfor handel har vore svært omfattande. Gjennomføring er eit tett samarbeid med Folkeuniversitetet. Aktivitetar som er direkte knytt til dei andre kommunane som er dekkja av SNU blir omtala i meldingar til desse.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	5.360	5.820	5.805	
Resultat etter skatt, (overskot)	160	832	457	
Lønnsemd	6,3 %	24,5 %	10 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	Ikkje langsiktig gjeld			
Likviditet	23 %	36 %	45 %	
Soliditet	46 %	52 %	48 %	
Utbytte	0	0	0	

Kommentar til nøkkeltala

Disponeringar av resultat er gjort i generalforsamling slik aksjelova krav. Overskota i 2012, 2013 og 2014 vart disponert som auka eigenkapital. Vi syner også til BRR der informasjon er samla i samsvar med krav. Revisjonsomtale utan merknad for selskapet.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

SNU AS syner til omfattande rapporteringsdokument som omfatta alle eigarkommunane for driftsåret 2014.

Aktivitet vidare bli styrt og vedteke gjennom den faste prosessen der styret er sentral aktør med utvikling av "Verksemdplan for SNU", samt faste oppdrag med strategiprosessar som er gjort i styrearbeidet i selskapet. Administrasjonen og styret arbeider tett opp mot tiltak basert på signal som omfattar området "Evaluering av SNU AS" som vart gjort i 2014.

Sentralt i utviklinga er vedvarande fokus og behov for 1. linjeteneste opp mot eksisterande næringsliv i regionen. Det blir vidareført ei strategisk satsing på gjennomføring av "SNU sitt vekstprogram for næringslivet" justert med eit "klyngeomsyn" som er tilpassa realiteten i vårt næringsliv. Det er vidare starta eit innleiande planarbeid for å sikre framdrift ved tildeling av midlar frå KMD opp mot eit nytt program innanfor "By- og regionsatsinga" med oppstart hausten 2015.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Sunnfjord Næringsutvikling utfører nærings- og utviklingsarbeid på vegne av Førde kommune. Kommunen har ikkje egne ressursar til dette.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.11 Sogn og Fjordane Teater LL

Adresse: Angedalsvegen 5, postboks 324, 6802 Førde

Tlf nr: 909 90 600

E-post: post@softeater.no

Styret

Styreleiar: Håkon Fimland

Styremedlem: Iris Loftheim

Ola Tarjei Kroken

Kristine Lie

Kjell Furevik (valt av dei tilsette)

Kyrre Eikaas Ottersen (observatør)

Terje Lyngstad (dagleg leiar)

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar kr 1 295,- i møtegodtgjersle
- Godtgjersle til styreleiar kr 32 000,-
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling - ingen
- Løn til dagleg leiar 715 000,-

Revisor

PriceWaterhouseCoopers, Jan Flølo.

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 20% Tal aksjar: 2 Samla pålydande verdi: 20 000,-

Kommunalt lån eller garanti

Ingen

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er å drive teaterverksemd i Sogn og Fjordane fylke. Teatret skal nytte nynorsk målform eller nynorsk målføre. Teatret går inn som ein naturleg del av fylket sitt samla kulturtilbod. Vi skal søkje å fremje amatørteaterarbeidet i fylket.

Organisering

Teatersjef er dagleg leiar og har ansvar for alt av kunstnarisk arbeid og personale. Direktør med ansvar for økonomistyring, administrasjon og personalarbeid knytt til teknisk og administrativt personale. Teatret driv utstrakt turnéarbeid i fylket og tidvis også i Hordaland.

Lokalisering

Hovudkontor: Førdehuset i Førde, Angedalsvegen 5

Syssetting

2014: 18 fast tilsette samt 2 stillingar på åremål. Gjennom året engasjerar teatret frilans personale og vikarar, som til saman utgjorde 10 årsverk. Samla årsverk engasjerte ved teatret i 2014 var 25,8.

Viktige hendingar i 2014

Teatret vert truga av kutt i løyvingane frå fylkeskommunen.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	25 433	26 001	28 472	
Resultat etter skatt, (overskot)	-2 203	332	892	
Lønnsemd	-37,0 %	7,4 %	15,4 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	Ikkje langsiktig gjeld			
Likviditet	-5,4 %	-3,5 %	-0,6 %	
Soliditet	33 %	35 %	39 %	
Utbytte	0	0	0	

Kommentar til nøkkeltala

Teatret har ei positiv utvikling av egenkapital og tilfredsstillande likviditet.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Teatret styrer etter driftsbudsjett og målsette tal for publikum.

Teatersjef Terje Lyngstad går av 31.12.15 etter sitt 12 år som teatersjef ved SoFt.

Bodil Kvamme tek over som teatersjef 1.01.16. Hennar åremålsperiode er for perioden 2016 – 2019.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Selskapet er etablert som ein reiskap innan kultursatsing i fylket. Kommunen sin eigarskap og økonomisk støtte er avgjerande for at dette tilbodet vert vidareført.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.12 Firda Billag AS

Adresse: Storehagen 4, 6800 Førde
Tlf nr: 57725000
E-post: post@firda-billag.no

<u>Styret</u>	Styreleiar:	Agnar Strømsnes
	Styremedlem:	Rita Liletvedt, Inger Johanne Osland, Christina Kvamme, Elin Løset Vie, Gunvor Solvik, Lars Andreas Kårstad

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar: kr 110.000,- til leiar, kr 27.500 for medlemm
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling: 0
- Løn til dagleg leiar: kr 1.000.000,-

Revisor: Deloitte AS v / Leif Kilnes

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 12,36% Tal aksjar: 1.236 Samla pålydande verdi: kr 1.236.000,-

Kommunalt lån eller garanti

Ingen

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er å drive transportverksemd og tenesteyting i samband med person- og godstransport, samt reisebyrå. Selskapet kan i tillegg eige og forvalte fast eigedom.

Organisering

Organisert som eit aksjeselskap. Konsern med fleire dotterselskap.

Lokalisering

Hovudkontor Førde. Avdelingskontor: Florø, Dale, Sandane, Stryn, Eid, Kaupanger, Otta, Ålesund

Syssetting

Firda Billag gruppa: 540 tilsette.

Konsernet Firda Billag: 320 tilsette. Firda Billag Buss er ikkje med i konsernet, men med i gruppa.

Viktige hendingar i 2014

Oppstart bussanbod Nordfjord – verdi kr 53 mill.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	595.916	525.928	418.070	
Resultat etter skatt, (overskot)	1.979	1.317	-1.498	
Lønnsemd	3,5 %	2,1 %	0,9 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	2,0 %	0,9 %	0,2 %	
Likviditet	16,6 %	16,5 %	19,3 %	
Soliditet	26 %	35 %	35 %	
Utbytte	0	1.000	0	

Kommentar til nøkkeltala

Utbytte utbetalt i 2014 er kr 123.600,-. Elles ikkje utbetalt.

Talla for 2012,2013 og 2014 er ikkje samanliknbare. I 2012 – tala er Firda Billag Buss med som del av konsernet. I 2013 er Firda Billag Buss med i 7 mnd – deretter med 50% av resultatet, men ikkje omsetninga i konsernet. I 2014 er ikkje Firda Billag Buss med i konserntalla – berre gjennom EK-metoden.

Omsetning i Firda Billag- gruppa (inkl Firda Billag Buss AS var på kr 646,6 mill. Dette tallet er samanliknbart med omsetningstalla for år 2012. Firda Billag- gruppa hadde eit årsoverskot på kr 0,56 mill i 2014.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Firda Billag Buss som er 50% eigd av Firda Billag AS vann i 2015 anbudet på Sunnfjord. Oppstart juni 2016. Busselskapet har då sikra seg to anbud i fylket; Nordfjordanbudet og Sunnfjordanbudet. Dette gir forutsigbarheit i 10 år framover, og selskapet vil delta i fleire anbud i åra som kjem. . Busselskapet har hatt tilfredsstillande inntening gjennom fleire år. Transferd AS som er godsselskapet til Firda Billag har hatt økonomisk svake resultat gjennom fleire år. Talla for 2014 er betydeleg betra. Det har vore ein grundig gjennomgang av alle aktivitetane og mange tiltak er gjennomført – resultat av dette vil vise seg framover.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Selskapet har ei viktig infrastrukturrolle i fylket. Den bedriftsøkonomiske lønnsemda er svak.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.13 Fördere regionen E39 (tidlegare Førdepakken AS)

Adresse: Hafstadvn 42, 6802, Førde

Tlf nr:

E-post:

Styret

Styreleiar: Rolf Sanne Gundersen (overtok etter Oddvar Flæte frå 22.06.15)
Styremedlemar i Førdepakken AS vert sittande til komane val til kommunestyra i september 2015: John Helge Lunde, Margunn Skudal Nistad, Siv Karin Hestad, Johan Kåre Kjerstad, Turid Anita Viken

Kommunestyra vel nye styremedlemar, og det er av generalforsamlinga føreslått at dette bør vere ordførarar.

Styregodtgjersle m.v.

- *Godtgjersle til styremedlemar:* 15 000 kroner til styreleiar, medlemmene 2 000 kroner pr møte
- *Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling:* 0

Revisor:

Deloitte AS

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 44 % *Tal aksjar:* 440 *Samla pålydande verdi:* 448 800 kroner

På generalforsamling 22.06.15 vart det bestemt at aksjekapitalen blir skriven ned og at drift skal finansierast av dei kommunale aksjeeigarane.

Kommunalt lån eller garanti:

Nei

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål: Selskapet si verksemd er å forsere vegbygginga av E39 i kommunane Gaular, Førde og Jølster.

Organisering

Selskapet har ingen tilsette.

Lokalisering

Hovudkontor Avdelingskontor: Førde

Sysselsetting: 0

Viktige hendingar i 2014

Arbeid med å få fram ein KS2 og press for å få fram ein proposisjon for Stortinget.

Økonomisk utvikling (Førdepakken AS)

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	3.650	0	1.629	
Resultat etter skatt, (overskot)	12,9	-1.638	1.214	
Lønnsemd	1,0 %	-199 %	213,2 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	Ikkje langsiktig gjeld			
Likviditet	28 %		38 %	
Soliditet	83 %	-154 %	82 %	
Utbytte	0	0	0	

Kommentar til nøkkeltala

Utbytte til kommunen i 2012, 2013 og 2014: Ikkje basert på å gi utbytte

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Selskapet er i 2015 endra frå Førdepakken AS til Førdereigionen E39. Selskapet si verksemd er å forsere vegbygginga av E39 i kommunane Gaular, Førde og Jølster.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.14 Førdepakken bomselskap AS

Adresse: Hafstadvn 42, 6802 Førde

Tlf nr: 90993461

E-post: oddvarfl@gmail.com

Styret

Styreleiar: Oddvar Flæte

Styremedlem: Olve Grotle, Lise Mari Haugen, Eli Nes Killingrød, Nils Petter Støyva

Styregodtgjersle m.v.

- *Godtgjersle til styremedlemar:* 50 000 kroner, styremedlemmer 15 000 kroner, redusert vesentleg i samsvar med lægre aktivitet - samla utbetalt 63 000 kroner
- *Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling:* 0
- *Løn til dagleg leiar:* Dagleg leiar fakturerer sine tenester via selskapet Helgaro AS, honorar for 2014 utgjør kr 41 477 inkludert reiser.

Revisor: PricewaterhouseCoopers AS

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 100 % Tal aksjar: 300 Samla pålydande verdi: 300 000 kroner

Kommunalt lån eller garanti: 0

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er: Førdepakken bomselskap AS er eit finansieringsselskap som skal syte for finansiering av planlegging og bygging av Førdepakken. Utbygginga skal skje i samsvar med dei prioriteringar som går fram av vedteken bompengesøknad i Førde bystyre den 5. september 2013 med eventuelle seinare endringar gjort av Stortinget.

Organisering: Selskapet har ingen tilsette, men leiger Helgaro AS til dagleg drift.

Lokalisering

Hovudkontor: Førde Avdelingskontor 0

Syssetsetting: 0

Viktige hendingar i 2014: Departementet brukte lenger tid på søknaden enn forventa og styret har i liten grad kome i gong med sitt arbeid

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter			614	
Resultat etter skatt, (overskot)			5,4	
Lønnsemd			1,6 %	
Sjølvsfinansieringsgrad			Ikkje aktuelt	
Likviditet				
Soliditet			100 %	
Utbytte			0	

Kommentar til nøkkeltala

Utbytte til kommunen i 2012, 2013 og 2014: Ikkje basert på utbytte

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra:

Torsdag 18. juni 2015 vart Førdepakken sin søknad om delvis bompengefinansiering vedteke i Stortinget. Regjeringa har varsla at det vil bli oppretta nye regionale bomselskap.

Førdepakken bomselskap AS vil inngå i eitt av desse og vil måtte ta seg av førebuande arbeid fram til at dei nye selskapa er forventa etablerte våren 2016. Innkrevjing av bompengar vil truleg starte opp over ferien i 2016.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Selskap for finansiering av planlegging og bygging av Førdepakken.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen fram til oppretting av regionalt bomselskap i 2016

2.1.15 Kystvegen Måløy – Florø AS

Adresse: Kystvegen Måløy – Florø AS
Tlf nr: 959 82 950
E-post: kvf@bremanger.kommune.no

Styret
Styreleiar: Karl Vidar Førde
Styremedlem: Bengt Solheim-Olsen
Morten Andreas Hagen
Olve Grotle
Håkon Myrvang
Hans Petter Selstad
Jorunn Frøyen

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar kr. 0
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling kr. 0
- Løn til dagleg leiar kr. 0

Revisor
Deloitte AS

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 7,49 % Tal aksjar: 100 Samla pålydande verdi: 100.000

Kommunalt lån eller garanti

Nei

Verksemd/kjerneverksemd.

Verksemda sitt formål er å finansiere og gjennomføre utbetring og innkorting av vegen fra Florø via Svelgen til Måløy i samsvar med intensjonen i samarbeidsprosjektet «45- min region».

Kystvegen Måløy- Florø AS blei etablert i juni 2011 med det formål å føre vidare arbeidet med å få bygt ein kystveg mellom Måløy og Florø, via Svelgen. Kystvegen opnar for ein visjon om ein samanhengande bu- og arbeidsmarknadsregion på 45.000 – 50.000 menneske i Vanylven, Selje, Vågsøy, Eid, Bremanger, Flora, Naustdal og Førde. Når vegen er bygd, fører det til maksimalt 45 minutt reisetid mellom ulike senter i regionen. Analysar viser at rask realisering av sambandet er nøkkelen til å oppnå folketalsvekst og å ta ut eit stort uutnytta potensial for næringsutvikling og vekst på kysten av Sogn og Fjordane. Kystvegen mellom Måløy og Florø er ein del av kystvegen mellom Ålesund og Bergen.

Organisering

Kystvegen Måløy-Florø er organisert som eit aksjeselskap med kommunale og private aksjonærar. I styret sitt 5 ordførare og 2 næringslivsrepresentantar. Nordfjord Vekst v/Randi Humborstad har vore innleigd som prosjektleiar i 2014.

Lokalisering

Hovudkontor Avdelingskontor

Sysselsetting

Nordfjord Vekst v/Randi P. Humborstad har vore innleigd som prosjektleiar i 2014, i ca. 20% stilling.

Viktige hendingar i 2014

Det var eit mål for Kystvegen Måløy- Florø AS å kome i posisjon i Regional Transport plan når denne vart vedteken av fylkestinget i desember 2013. Her ligg prosjekta for Kystvegen Måløy- Florø AS inne som nr. 1 og 4 på marginallista over store investeringsprosjekt. Det er òg eit mål for Kystvegen Måløy- Florø AS å få etablert ei bru over ytre nordfjord der det i utgangspunktet var tenkt ei kortare ferjekryssing Rugsundøy-Vemmelsvik i staden for ferja Måløy-Oldeide. I 2014 har ingeniørfirmaet Aas Jacobsen vurdert bru frå Tongane på Rugsundøya til Bikjelsneset på Vågsøy-sida. Det er òg gjort vurderingar på kryssing av nordfjorden lengre aust av same firma. I 2014 har også siv. ing. Helge Hopen hatt i oppdrag å oppdatere trafikkanalysa som han utarbeidde i 2010 med oppdaterte tall på døgntrafikk for dei ulike prosjekta som Kystvegen Måløy- Florø AS jobbar med. Han har òg sett på ulike finansieringsmodellar for å få finansierte prosjekta.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	0	18	5	
Resultat etter skatt, (overskot)	-154	-339	-117	
Lønnsemd	-22 %	-35 %	-11 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	Ikkje langsiktig gjeld			
Likviditet	-	1406 %	15027 %	
Soliditet	95 %	19 %	100 %	
Utbytte	0	0	0	

Kommentar til nøkkeltala

Utbytte til kommunen i 2012, 2013 og 2014 kr. 0.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Selskapet har no fått på plass mykje godt underlag for jobben som skal gjerast vidare for Kystvegen mellom Måløy og Florø. Arbeidet framover blir å få utforma ein strategi for det vidare arbeidet i forhold til å sikre finansiering av prosjekta. Ein legg opp til ein strategikonferanse i løpet av hausten 2015 for å sjå nærare på dette arbeidet.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

For Førde som eit handels- og servicesenter, er det av stor interesse at kommunikasjonane til fylkessenteret vert forbetra og at Førde kan tene eit større omland. Vegen vil vere med å utvide det felles bu- og arbeidsområdet kring Førde. Rådmannen meiner dei planlagde vegprosjekta som selskapet Kystvegen Måløy – Florø AS prioriterer også vil vere til stor nytte for vår region og for resten av fylket, og vil gje ein betre tilkomst til kyststamvegen E39 som er det vegprosjektet som har høgast prioritet i Førde kommune.

Tilråding: Vidarefore eigarskapen.

2.1.16 Jølster Skisenter AS

Adresse: Bjørkelia, 6847 Vassenden
Tlf nr: 57727550
E-post: post@jolsterskisenter.no

Styret Styreleiar: Johann Gotteberg
Styremedlem:, Leif A Åsen, Atle Hamar, Ragnhild Sæle, Jacob Sandal,
Thomas Jarning, Stein A Sunde, Nils O Åsen, Frode Svidal

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar - nei
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling - nei
- Løn til dagleg leiar – 300.000,-

Revisor –
PWC – Trond Naustdal

Kommunal eigardel
Eigarprosent: 0,28 % Tal aksjar: 100

Kommunalt lån eller garanti
Tippemidler

Verksemd/kjerneverksemd.
Verksemda sitt formål er... Regionsanlegg i sunnfjord for Alpin skiaktivitet.

Organisering
Almennyttig foretak

Lokalisering
Bjørklia, 6847 Vassenden

Syssestelling
2 årsverk

Viktige hendingar i 2014

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2011	2013	2014	
Sum driftsinntekter	3.396	6.822	1.388	
Resultat etter skatt, (overskot)	-265	-1.259	-1.960	
Lønnsemd	1,4 %	-6,5 %	21,4 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	-3 %	-17 %	-43 %	
Likviditet	-38 %	-1,4 %	6,6 %	
Soliditet	4,1 %	-8,5 %	25,4 %	
Utbytte	0	0	0	

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

Styrke posisjon som region anlegg i Sunnfjord for vinter idrett

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Viktig å støtte opp om aktivitetsskapar i regionen.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen.

2.1.17 Førdefjorden Energi AS

Adresse:

Tlf nr:

E-post:

Styret

Styreleiar: Olav Osvoll

Styremedlem: Åge Sunde, Øystein Haaland, Birthe Iren Grotle og Ole John Østenstad.

Styrerepresentantar blir valde for to år om gongen.

Selskapet

Den 1. juli 2015 vart stiftingsmøte for Førdefjorden Energi AS avhalde.

Revisor

Deloitte AS

Kommunal eigardel

Sunnfjord Energi AS, BKK Varmer AS og Førde kommune teikna 20 aksjar kvar, kvar pålydande kr 1.000 til kurs kr 1.000 pr aksje, i alt kr 60.000

Kommunalt lån eller garanti

Nei

Verksemd/kjerneverksemd.

Formålet med selskapet er bygging og drift av fjernvarmeanlegg i Førde by. Førdefjorden Energi AS tilbyr kundane både varme og kjøling.

Lokalisering

Selskapet sitt forretningskontor er i Førde kommune

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Bygging og drift av fjernvarmeanlegg i Førde by.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen.

2.1.18 Sunnfjord Miljøverk IKS

Adresse: Einestølen, 6815 Førde
Tlf nr: 57724150
E-post: haakon.grepstad@sum.sf.no dagleg leiar

Styret

	Namn fast	Namn personleg vara
JØLSTER	Oddmund Klakegg	Judith Kapstad
NAUSTDAL	Harald Kvame	Turid Anita Viken
ASKVOLL	Frida Melvær, styrets nestleiar	Kjell Kristian Carlsen
FJALER	Stig Moltumyr	Hogne Kvangarsnes
GAULAR	Henrik Lunde, styreleiar	Margunn Skudal Nistad
HYLLESTAD	Kari Hilde Ulvik	Solveig Nordbø
FØRDE	Bjørn-Harald Haugsvær	Tore Fossen
FØRDE	Turid Vallestad	Gro Indrebø

Styregodtgjersle m.v.

Tekst	År 2015, kr
Fast møtegodtgjersle pr. møtedag for møtande medlemmer / varamedlemmer til møte i styret, utval og representantskap	1 316
Dokumentert tapt arbeidsforteneste vert pr møtedag dekket med inntil	2 203
Udokumentert tapt arbeidsforteneste vert pr. møtedag dekket med	1 459
Årleg godtgjersle til leiar av representantskapet	6 273
Årleg godtgjersle til leiar av klageutvalet	6 273
Årleg godtgjersle til styreleiaren	43 175
Årleg godtgjersle til styrets nestleiar	10 394
Årleg godtgjersle til dei faste styremedlemmene	6 273

Dagleg leiars årsløn: kr 785.000

Revisor

KRYSS-revisjon.

Kommunal eigardel

Eigarprosent: 40,13 %

Kommunalt lån eller garanti

Selskapet har inga gjeld.

SUM har eit likviditetsoverskot ståande på særtilkårskonto. Som følge av låg avkastning i form av rente vert det i 2015 utarbeidd ein portefølje for investering i fond med låg risikoprofil.

Verksemd/kjerneverksemd.

Innsamling og transport av alle avfallstypar etter nærare avtale med kommunane.
Bygging og drift av behandlingsanlegg for restavfall etter gjenvinning

Lokalisering

Einestølen, 6815 Førde

Syssetling

9 heiltidstilsette, 2 vikarar

Viktige hendingar i 2014

SUM er til for innbyggjarane, og skal legge til rette slik at avfallshandtering, gjenvinning og sluttbehandling er i samsvar med selskapets formelle formål og lovgjevinga.

Forurensingslovens grunntone er god; Alle treng ikkje drive med alt over alt.

Det skal takast omsyn til både miljø og økonomi. Det som er miljømessig og økonomisk rett i sentrale strom med kortare avstand til behandlingsanlegg, treng ikkje vere rett over alt.

Det er politisk og formelt rett at avfallsbehandlingsanlegget vert tilpassa området /landsdelen Sunnfjord Ytre Sogn. Samarbeid med tilsvarande regionar – med tilsvarande bumønster – er naturleg og vert prioritert for å finne dei rette løysingane. Det såkalla VESTLANDSAMARBEIDET, gjennom fellesskapet Kommunalt Avfall Vestland (KAV), er svært nyttig med omsyn til påverknad og medverknad.

Styret legg stor vekt på at SUM skal halde seg oppdatert på nye løysingar. Dette vert gjort gjennom aktivt engasjement i faglege nettverk, og ved å besøke selskap som synest å ligge langt framme både strategisk og teknisk. Styret har svært god erfaring med fagreisar. I 2014 gikk reisa til ROAF på Gardermoen. Der såg vi på det mest moderne innan automatisk sortering. På denne måten flyttar ein sorteringa frå kjøkkenbenken, unngår feilsortering og sikrar best mogleg materialgjenvinning. Styret har retta førespurnad til ROAF om dei også kan handsame avfallet frå SUM.

Som statistikken viser, har SUM gode resultat på mange avfallsfraksjonar, til dømes innsamling av Farleg Avfall.

Kvart år vert gebyret den enkelte abonnent betalar over «kommunesetelen» vurdert, og det vert teke stilling til evt justering i samband med representantskapets haustmøte, der budsjettet vert fastlagt. Tilrådinga frå Styret og Representantskapet har alltid vore like gebyr i alle eigarkommunane; Kommunane fastset gebyret.

Økonomien i SUM er god, og renovasjonsgebyret i SUM er lågt, samanlikna med våre grannar og på landsplan.

SUM legg vekt på å halde uendra gebyr over lengre periode; Når lovverket tillet å setje av midlar «i gode år» som skal brukast innan 3 til 5 år, har SUM valt utjamning og føreseielegheit.

Under arbeid med årsrekneskapen for 2014, har styret – med basis i økonomisk resultat – avgjort at alt hushaldsavfall kan leverast «betalingsfritt» på gjenvinningsstasjonane. Tidlegare vart det «gratis» å levere laust inventar frå bustadshuset, inkludert maling-lim-lakk. No er det

«gratis» også å levere avfall frå ombyggingsarbeid – så lenge abonnenten sjølv tek seg av leveringa.

Det er viktig å halde anlegg og maskiner i god forfatning. Selskapet har valt å bruke litt trauste konstruksjonar og ikkje altfor finurleg utstyr, samansett og komponert slik at den daglege drifta ikkje vert for mykje spreidd. Tankegangen er at forsvarleg konsentrasjon betrar driftsøkonomien, og «traustheit» forenkler og reduserer driftskostnadane.

Drøftingane og samarbeidet i styret er godt.

Det er vanleg å drøfte alle typar sakar, både «tyngre» og «lettare» med bakgrunn i at dette gir god innsikt i praktiske spørsmål. Resultatet vert at styret har godt grunnlag for å ta avgjerd i økonomiske og miljømessige spørsmål.

Styrets punktoppsummering:

- Kompetanseorgan for eigarane = Abonentane og kommunane
- Søkjer nye løysingar gjennom nettverksarbeid og god kontakt i fagmiljø
- Sjekkar at løysingane toler å bli granska mot miljømessige og samfunnsøkonomiske kriterier, ugjennomtenkte og lettvinne løysingar skal unngåast
- Jamleg kompetansebygging og spissing ved behov
- Fokus på gjenvinning vurdert mot miljø og økonomi
- Bidrar med avfallsløysingar og kompetanse for næringslivet
- Oppdatert på dei fleste typar avfallstilhøve enten sjølv eller gjennom gode nettverk
- Gir eigarane beskjed når ureglementære ting vert oppdaga, kommunane er forurensingsmyndigheit
- Bidrar til samarbeid utover primærområdet gjennom aktiv bruk av fagnettverk
- **Godt grunnlag for framhaldande drift**

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	44.497	49.171	45.827	
Resultat etter skatt, (overskot)	1.164	6.571	4.734	
Lønnsemd	1,9 %	9,9 %	6,8 %	
Sjølvsfinansieringsgrad	Ikkje langsiktig gjeld		180 %	
Likviditet	7 %	27 %	52 %	
Soliditet	80,1 %	84,4 %	85,4 %	
Utbytte	0	0	0	

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Sunnfjord Miljøverk IKS utfører kommunale tenester på vegne av Førde kommune.

Eit interkommunalt selskap er ei god løysing for å gje økonomisk og kvalitativt gode tenester til innbyggjarane.

Tilråding: Vidarefore eigarskapen

2.1.19 Alarmsentralen Sogn og Fjordane IKS

Adresse: Strandavegen 13 6900 Florø
Tlf nr: 57751400
E-post: terje.brandsoy@alarmsentralen.com

Styret

Verv	Region	Namn	På val
Styremedlem (leiar *)	Sunnfjord	Øyvind Bang Olsen	2017
Styremedlem(Nestleiar*)	Vertskommune	Anita Solheim Steinset	2016
Styremedlem	Nordfjord	Morten Hagen	2016
Styremedlem	Sogn	Anne Kauppi	2017
Styremedlem	Tilsette	Frode Korneliussen	2016
Vara		Bernhard Øberg	2016
Vara		Torill Anita Segtnan	2016

*Leiarverva er på val kvart år.

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar: Leiar 30 000 pr. år. Styremedlemmar 800 pr. møte.
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling: Nei
- Løn til dagleg leiar: 725 000,-

Revisor

Kryss Revisjon.

Kommunal eigardel

Eigardel er prosentiv i forhold til einkvar tid gjeldande innbyggjartal i kommunane.

Eigarprosent:11,80 %

Kommunalt lån eller garanti

Verksemd/kjerneverksemd.

Mottak og formidling av meldingar via naudnummer 110. Dette er brann – ulykke og akutt forureining. Sentralen leverer også tryggleiksalarmtenesta for alle sine eigarkommunar.

Organisering

IKS (interkommunalt selskap)

Lokalisering

Hovudkontor Avdelingskontor
Florø

Syssetsetting

12,5 årsverk.

Viktige hendinger i 2014

Sentralen utalarmerte brannvesena i fylke til 1071 oppdrag. Den største hendinga var brannen som råka Lærdal i januar 2014.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014	
Sum driftsinntekter	14.902	15.283	16.906	
Resultat etter skatt, (overskot)	-989	258	871	
Lønnsemd	-6,6 %	1,7 %	5,2 %	
Sjølvsfinansierungsgrad				
Likviditet				
Soliditet				
Utbytte	0	0	0	

Kommentar til nøkkeltala

Alarmsentralen er drifta etter null prinsippet. Eventuelt overskot er satt av på fond som reservekapital.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

2015: Innføring og driftsetting av nødnett for alle våre 24 eigarkommunar.

2015: Oppstart med utskifting av analoge tryggleiksalarmar til digitale (2015 til 2019). Totalt er det 2100 alarmar som skal skiftast ut.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Alarmsentralen IKS utfører nødvendige tenester til kommunane innan brann og tryggleiksalarmar.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.20 Sunnfjord og Ytre Sogn interkommunale legevaktsamarbeid IKS

Adresse: FSS, Akuttmottak, 6807 FØRDE
Tlf nr:
E-post: hul@sys-ikl.no

Styret

Politisk Arve Helle Joakim Systaddal
Helseadm. Kjell Idar Dvergsdal Kurt Even Andersen
Helseadm. Torill Varden Kjell Skaflestad
Repr legar Werner Garre Arne Bjørnetun
Repr legar Anders Rosø Halvard Seljesæter
Repr hj pers Kjersti Lunde Ikkje valt.
Repr H Førde Olav Hesjedal Ikkje utpeika
Brukar repr Gerd Bjørkedal Ikkje utpeika
Brukar repr Gro Indrebø (FFO) Ikkje utpeika

Revisor

Kryss Revisjon

Kommunal eigardel

Eigarandel og ansvarsandel i selskapet fordeler seg likt mellom dei 9 eigarkommunane, der eigarandel utgjer 1/9 og ansvarsandel utgjer 1/9.

Kommunalt lån eller garanti

Nei

Verksemd/kjerneverksemd.

Den interkommunale legevaktordninga har vore i drift sidan 1. april 2009.
Legevaktstilbodet gjeld for kommunane Balestrand, Høyanger, Hyllestad, Fjaler, Askvoll, Gaular, Førde, Naustdal og Jølster.

Økonomisk utvikling

Selskapet dekker inn driftskostander ved betaling for leverte tenester gjennom eigenandel innafør gjeldande lov og avtaleverk og gjennom innbetalingar frå deltakarkommunane.
Kostnadsfordeling: 50 % fordelt likt mellom kommunane og 50 % fordelt etter folketal.
Selskapet finansierer sine investeringar gjennom eigen fondskapital, kapitalinnskot frå kommunane og lån med sikkerheit i aktiva og garantiar frå deltakarkommunane.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Målet med etableringa var å skape ei interkommunal legevakt med høg kvalitet for brukarane.
I tillegg var målet å redusere vaktbelastning i den einskilde kommune og dermed bidra til rekruttering og stabilitet i legestillingane.
Overgrepsmottak er tilknytt legevakta SYSIKL.
Etablering av interkommunalt samarbeid om øyeblikkeleg hjelp døgnplassar frå 01.01.2016 vert og tilknytt legevakta SYSIKL.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.21 Kryss-revisjon

Adresse: Hovudkontoret: Hafstadvegen 42, Førde Rådhus, 3. etg. 6802 Førde
Tlf nr: 57 61 26 40
Dagleg leiar/Rev.sjef Terje Førde, direktenr. 57 61 26 41; mobil 99 22 92 27
Rev.sjef forvaltning Charles Litsheim, dir.nr.: 57 61 26 42; mobil 91 33 30 46
E-post: postmottak@kryssrevisjon.no; evt terje.forde@kryssrevisjon.no

Styret
Styreleiar: Trygve Jacobsen (Førde kommune)
Samstyremedlemmar: Jorunn Ringstad (Nestleiar, Askvoll kommune)
Tore Jakob Madsen (Flora kommune)
Geir Magne Tessem (Fjaler kommune)
Jenny Norunn Nordal (Gulen kommune)
Charlotte Melvær Skjølberg (Bremanger kommune)
Kari Birkeland (Gaular kommune)
Unni Systaddal (Hyllestad kommune)
Audun Høyvik (Jølster kommune)
Øystein Djupvik (Naustdal kommune)
Birger Hjønnevåg (Solund kommune)

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styreleiar Fast årleg 40.000,- pr. år
- Godtgjersle medlemmar Møtegodtgjersle kr. 490,- pr. møte
- Tapt arbeidsinntekt Legitimert sats: Inntil kr. 1.500,- pr. møtedag
Ulegitimert sats: kr. 850,- pr. møtedag

Revisor

Kommunerevisjonen i Nordfjord v/Revisjonssjef Markvard Sunde

Kommunal eigardel

For 2014 er kvar av eigarkommunane sine ressursandelar i verksemda slik:

Kommune:	Askvoll	Brem	Fjaler	Flora	Førde	Gaular	Gulen	Hyllestad	Jølster	Naustd	Solund	Sum
%-andel	8,111	9,950	9,934	11,072	11,401	9,041	9,852	8,003	8,793	7,180	6,663	100,00

Tabellen over inngår i berekningsgrunnlaget for oppgjeret med kommunane; jamfør note 15 og 16 til årsrekneskapen for 2014. (Det må her også takast omsyn til at kommunane Bremanger og Flora har fleire kommunale foretak/særbedrifter kvar; (som blir fakturert direkte etter registrert timeforbruk av revisjons- og rådgjevingstenester i året). Det må takast omsyn til dette når ein samanliknar med andre kommunar for 2014. Rådgjevingstenester gjennom året, forvaltningsrevisjon og alle særattestasjonar og særskilde revisjonsuttaler til særrekneskap, spelemiddelrekneskap, tilskotsformidlings-rapporteringar, m.v. er inklusive i bruttofordelinga.

Kommunalt lån eller garanti

Det er ikkje anledning for verksemda å ta opp lån. Verksemda er politisk styrd, budsjettkopla, non-profit-basert og opererer etter sjølvkostprinsippet. Meir-/mindreforbruk vert årleg avrekna overfor eigarkommunane i samband med kvart års årsrekneskap. Det er oppretta eigen samarbeidsavtale og eigne vedtekter for revisjonssamarbeide sitt virke. Eigarkommunane har eit gjensidig ansvar for revisjonssamarbeidet.

Verksemd/kjerneverksemd.

KRYSS Revisjon er deltakarkommunane (eigarkommunane) si eiga kunnskaps- og rådgjevingssbedrift med spisskompetanse på offentleg forvaltning generelt, og på kommunal forvaltning spesielt. Verksemda er tilpassa kommunane og dei offentlege, heileigde eller deleigde verksemdar, i eigarkommunane innafor regionane Ytre Sogn og Indre og Ytre Sunnfjord.

Revisjonssamarbeidet tilbyr følgjande tenester til kommunane/oppdraga :

- Rekneskapsrevisjon
- Reell og formell forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll og eigarskapskontroll
- Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon
- Særattestasjonsordningar/Attestasjonsoppdrag
- Rådgevingstenester innafor
 - Kommunalt rekneskap og kommunal/offentleg økonomi
 - Kommunal og interkommunal (offentleg) forvaltning
 - Interkommunalt samarbeid (IKS-lovverket m/forskrifter)
 - Kommunale føretak og særbedrifter
 - Kyrkjelege fellesråd, sokneråd, stiftingar og legat
 - Finansforvaltning
 - Sosialtenesta/Kommunehelsetenesta m/klientrekneskap i institusjon og PU
 - NAV, Samhandlingsreformen, interkommunale samarbeid, ..
 - Hamnevesen, Hamne- og farvannslova, kommunalt og interkommunalt
 - Spelemiddelrekneskap og anna tilskotsformidling
 - Prosjektrekneskap/Byggjerekneskap m/Lov om offentlege anskaffelsar
 - Tilskotsrapportering, øymerka midlar, særlovgjevinga
 - Meirverdiavgiftregelverk (meirverdiavgiftslova)
 - Momskompensasjonsregelverk (momskompensasjonslovverket)
 - Offentlege/Kommunale refusjonsordningar, m.v.; særlovgjevinga, etc.
 - Administrative interne kontrollfunksjonar og tilsynsordningar

Årleg årsrekneskap og årsrapport for revisjonssamarbeide vert handsama og gjort vedtak ikring av Samstyret og rapportert til eigarane via kontrollutvala til kommunestyra/bystyra. Rådmann og Ordførar i alle eigarkommunane har møte- og talerett i Samstyret sine møter.

Organisering

Revisjonssamarbeidet er etablert av 11 deltakar-/ eigarkommunar, kvar med sin representant i Samstyret; alle med kvar sin personlege vararepresentant. Alle med 1 stemme. Det er etablert eit eige Arbeidsutvalet bestående av 5 representantar og 3 vararepresetantar.

Lokalisering

KRYSS Revisjon er organisert etter ein desentralisert modell, med hovudkontor i Førde kommune; stasjonert i Førde Rådhus i Førde. Det er 8 årsverk fordelt med 4 tilsette på hovudkontoret i Førde, 2 tilsette ved eit regionskontor i Flora og 2 tilsette ved eit regionskontor i Hyllestad. Kommunane Askvoll, Førde, Gaular, Gulen, Naustdal, Jølster får sine revisjons- og rådgevingstenester frå hovudkontoret. Bremanger og Flora sorterer inn under kontoret i Florø, medan kommunane Hyllestad, Fjaler og Solund får sine tenester frå regionskontoret i Hyllestad. Dagleg leiar og forvaltningsrevisorane er tilgjengelege for alle kommunane og dei øvrige føretak, særbedrifter og oppdrag som inngår i revisjonssamarbeidet sin oppdragsportefølgje. Kommunelova og forskriftene stiller krav om møterett og møteplikt i Kommunestyra/Bystyra og Kontrollutvala når saker frå revisor er til handsaming.

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Kunnskaps- og rådgevingssbedrift med spisskompetanse på offentleg forvaltning generelt, og på kommunal forvaltning spesielt.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.22 Sekom

Adresse: Hafstadvegen 42
Tlf nr: 57 61 27 84
E-post: post@sekom.no

Styret Styreleiar: Terje Engvik
Styremedlem: Terje Engvik

Styregodtgjersle m.v.

- Godtgjersle til styremedlemar
 - o Styreleiar: 17.100
 - o Styremedlemar: 510,- pr møte
- Godtgjersle til bedriftsforsamling/generalforsamling
 - o Ikkje aktuelt.
- Løn til dagleg leiar kr 671.500

Revisor
Kommunerevisjonen i Nordfjord

Kommunal eigardel
Det er ikkje eigarkapitalinnskot i selskapet.

Kommunalt lån eller garanti
Nei

Verksemd/kjerneverksemd.
Sekretariatssamarbeidet har som føremål/ oppgåve å syte for at kontrollutvala i deltakarkommunane får naudsynt bistand til å få utført kontrollutvalsoppgåver slik det kjem til uttrykk i kommunelova.

Organisering
SEKOM-sekretariat er ei interkommunal verksemd etter kommunelova § 27. Det er 15 deltakarkommunar og kvar av kommunane har ein styrerepresentant. I møte den 25.2.14, gjorde styret følgjande vedtak: «Styret slår fast at SEKOM-sekretariat i praksis er etablert som eige rettssubjekt med eigen rekneskap, som vert ført i samsvar med forskrift om årsrekneskap og årsberetning for kommunar og fylkeskommunar».

Verksemda har 2 tilsette i heile stillingar:
· Dagleg leiar Arnar Helgheim
· Rådgjevar Audhild Ragni Vie Alme

Lokalisering
Førde rådhus

Sysselsetting

SEKOM-sekretariat har 2 tilsette som begge har 1/1 stilling.

Viktige hendingar i 2014

Ny dagleg leiar frå 1. april. Innføring av sak/arkivsystem frå 1. juli.

Økonomisk utvikling

(1.000 Kr)	2012	2013	2014
Sum inntekter	1.978	2.018	2.187
Tilbakeført til eigarkommunane	195	216	138
Resultat etter skatt, (overskot)	0	0	0

Selskapet har hatt overskot kvart av desse åra som er tilbakeført til eigarkommunane.

Aktuelle planar og utsikter for dei komande åra

[Lenke til arbeidsplan 2015/16](#)

Mål for kommunalt eigarskap i selskapet

Sekretariatet for kontrollutval skal vere uavhengig både i høve administrasjonen og revisor.

Tilråding: Vidareføre eigarskapen

2.1.23 Kommunal Landspensjonskasse (KLP)

Adresse: Postboks 400 Sentrum, 0103 Oslo
Tlfnr: 22 03 35 00
E-post: klp@klp.no

Styret

Liv Kari Eskeland (leiar), Egil Johansen (nestleiar), Marit Torgersen, Lars Vorland, Susanne Torp-Hansen, Jan Helge Gulbrandsen, Freddy Larsen og Tom Tvedt.

Om selskapet

Morselskapet Kommunal Landspensjonskasse er eit gjensidig selskap, og har ikkje eigarar i tradisjonell forstand, men selskapsmedlemar. Selskapsmedlemene er alle kundar som har offentlig tenestepensjon i selskapet. KLP sine kundar og selskapsmedlemar er kommunar, fylkeskommunar, helseføretak og sjølvstendige verksemdar som er knytt til offentlig sektor.

KLP er største livsforsikringsselskap i Norge.

KLP leverer pensjons- finans- og forsikringstenester. Konsernet har ein forvaltningskapital på 513 milliardar kroner. Over 900 tilsette jobbar i KLP-konsernet.

Kommunalt medlemskap

Førde kommunar har tenestepensjon i KLP. Som medlem i KLP pliktar kommunen å betale eigenkapitalinnskott i den grad det er nødvendig for å gje KLP tilfredsstillande soliditet. I kommunen sitt rekneskap for 2014 står eigenkapitalinnskott i KLP oppført med ein verdi på 15,2 mill kr. Innbetalt i eigenkapitalinnskott i 2015 er 1,56 mill kr.

Ved ei eventuell utmelding av KLP er det kommunen sin del av selskapet sin oppsamla eigenkapitalinnskott som vert utbetalt.

2.2 OMTALE AV KVAR STIFTING

Førde kommune er medstiftar i 3 stiftingar. Desse er i kronologisk rekkefølge:

- Stiftinga Førde Internasjonale Folkemusikkfestival
- Stiftinga Sogn og Fjordane Kunstmuseum
- Stiftinga Musea i Sogn og Fjordane

Sjå nærare omtale av kvar stifting nedanfor.

Det spesielle ved ei stifting, i motsetning til eit aksjeselskap, er at ho er sjølveigande, og utan eksterne eigarar.

Kommunen sitt ansvar for stiftingane er å velje styremedlemar eller medlemar til evt representantskap, og gje fråsegn til forslag frå styret om omdanning. Kommunen har ikkje mynde til å instruere styremedlemane. Kommunen har ikkje plikt til å yte driftstilskot eller anna tilskot til stiftingane dersom dette ikkje er særskilt avtala.

Her er det ikkje tale om eigarskap sidan stiftingane eig seg sjølve. Stiftingane fell difor utanfor eigarskapsproblematikken. Stiftingar har ikkje noko operativt eigarorgan, t.d. ei generalforsamling, der eigarane utøver mynde. Det kan likevel vere ønskjeleg å få utvikle ein strategi for kommunen si ev. deltaking ved oppretting av nye stiftingar. Kommunen vel styremedlem i stiftingane.

2.2.1 Stiftinga Førde Internasjonale Folkemusikkfestival

Adresse: Postboks 395, 6801 Førde
Tlfnr: 469 05 010
E-post: info@fordefestival.no

Oppretta
14.03.1991

Opprettar
Fylkeskommunen, Førde kommune, Førde Næringsutvikling, Landslaget for spelemenn, Sogn og Fjordane Folkemusikklag, Førde Ungdomslag og Indre Sunnfjord Spelemannslag.

Type stifting
Alminneleg stifting

Føremål
Å gjennomføre eit internasjonalt folkemusikkfestspel kvart år i Førde som skal ha folkemusikk og folkedans som hovudinnhald.

Grunnkapital
Kr. 100.000

Styret
Kristin Hille Valla (leiar), Margrethe Henden Aaraas (nestleiar), Jens Brekke, Mari Andrea Ness, Ivar Svensøy, Arild Herstad og Eva Kristin Svidal.

Tilskot frå kommunen
Årleg tilskot i følge avtale med staten og kommunane i 2015 er kr 1.111.412.

Kommunane sitt ansvar
Bystyret endra i møte 16.12.2010 vedtektene for Førde Internasjonale Folkemusikkfestival § 4 på bakgrunn av lovendring og skriv frå Kulturdepartementet;
Styret er stiftinga sitt høgste organ.
Stiftinga skal ha eit styre på 7 medlemmer med personlege varamedlemmer - valde for 2 år om gongen.
Eit representantskapsmedlem skal ikkje sitje i styret.
Ingen kan sitje samanhengande som styremedlem meir enn 8 år.
Sogn og Fjordane Fylkeskommune vel 3 styremedlemmer med vara. Fylkeskommunen peikar ut styreleiar.
Førde kommune vel 1 styremedlem med vara. Ein av desse skal vere etter forslag frå utøvarorganisasjonane. Organisasjonane kjem her med forslag på 4 personar (2 kvinner og 2 menn) som kommunen kan velje mellom.
Representantskapet vel 3 styremedlemmer med vara.

2.2.2 Stiftinga Sogn og Fjordane Kunstmuseum

Adresse: Postboks 663, 6804 FØRDE
Tlfnr: 57825040
E-post: sfkm@misf.no

Oppretta
Den 06.01.2004

<u>Opprettar/ opprettarar</u>	
Sogn og Fjordane fylkeskommune	kr 40.000
Førde kommune	kr 20.000
Jølster kommune	kr 20.000
Biletkunstnarane i Sogn og Fjordane	kr 5.000
Norske Kunsthandverkarar Vest-Norge	kr 5.000
Hornindal kommune	kr 10.000
Lærdal kommune	kr 10.000

Type stifting
Alminneleg stifting

Føremål
Å skape interesse for og auke kunnskapen om biletkunst og kunsthandverk i fylket gjennom å drive kunstmuseal verksemd, som er innsamling, bevaring, forskning og formidling.

Grunnkapital
Kr 110.000,-

Eigarstyre

Liv Bessie Stave (styreleiar), Ivar Svensøy, Karina Siegmund, Lars Bjarne Sture, Nina Benedicte Lødøen Øen, Ragnhild Sæle og Øystein Bratteteig.

I samband med konsolideringa frå januar 09 er det sitjande stiftingsstyret sitt mandat endra.

Tilskot frå kommunen

Fekk fast tilskot fram til 2009 inntil konsolideringa med Stiftinga Musea i Sogn og Fjordane

Kommunen sitt ansvar

Kommunen vel medlem og varamedlem til styret.

*Førde formannskap gjorde slik vedtak 25.06.2015 i sak 037/15:
Førde kommune støttar styret for Stiftinga Sogn og Fjordane Kunstmuseum om oppløysing av stiftinga og at den vidare drift ved kunstmuseet vert overteken av Stiftinga Musea i Sogn og Fjordane.*

2.2.3 Stiftinga Musea i Sogn og Fjordane

Adresse: Gota 16, 6823 Sandane
Tlfnr: 57 86 84 80
E-post: post@misf.museum.no

Oppretta

Den 14.01.2009

Opprettar

Fylkeskommunen, Sunnfjord Museum, Kystmuseet i Sogn og Fjordane, Sogn og Fjordane Kunstmuseum og Sogn Folkemuseum

Type stifting

Alminneleg stifting

Føremål

Å drive museum og å forvalte all drift ved museumsavdelinga, som ledd i gjennomføringa av den statlege museumsreforma (konsolidering).

Grunnkapital

Kr. 100.000

Styret

Harry Mowatt (styreleiar),
Laura Kvamme (nestleiar)
Hallvard S Oppedal (styremedlem)
Olin Johanne Henden (styremedlem)
Arild H. Eriksen (styremedlem)
Hallvard Hallstein Oppedal (styremedlem)
Siv Standal Rimmen

Tilskot frå kommunane

Årleg tilskot frå Førde kommune i følge avtale med kommunane, fylkeskommunen og staten i 2015 kr 1.000.000,-.

Kommunen sitt ansvar

Kommunen vel medlem og varamedlem til styret.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 046/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-040	Arkivsaknr.: 15/527
---	-------------------------	-------------------------------

Saker og oppgaver for kontrollutvalet

Vedlegg:

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Kontrollutvalet ber sekretariatet om å førebu og legge fram saker i tråd med oversiktene i saksutgreiinga.

.

Saksutgreiing:

Etter drøfting i oppstartmøtet, legg vi med dette opp til gjennomgang av kva saker og oppgaver som er mest aktuelle å arbeide med i kontrollutvalet. Særleg, gjeld dette innhaldet i «Skriv og meldingar» og informasjon om rekneskapsrevisjon.

Opplistingane i saksutgreiinga er i hovudsak henta frå vedlegg til arbeidsplan for SEKOM-sekretariat som er handsama av styret for selskapet. Dette vert lagt fram som eit utgangspunkt, der kvart utval har høve til å finne si eiga arbeidsform.

Sekretariatet legg fram saka til drøfting. Dersom det er dokument (særleg under skriv og meldingar), som utvalet ikkje meiner det er naudsynt å ha med i sakspapira, rår vi til at dette vert teke med i vedtak om saka. Det same gjeld tillegg som ikkje er nemnde i utgreiinga.

Generelle saker

Dette er saker som vert lagt fram fast.

Sak	Heimel	Merknad	KU si rolle	Månad											
				J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Møteplan	Kml § 77,8 og 9, Forsk k.-utval §19		Vedtak												
Revisor si uavhengigheit	Kml §79, F.skr. rev. Kap. 6.	Kopi til kommunen som informasjon	Vedtak												
Årsmelding kontrollutval	Kml § 77,6		Tilråding												
Budsjett kontroll og tilsyn	F.skr.k-utval § 18		Tilråding												
Oppfølgjingsliste		Oppdatert for kvart møte. Fast sak													

Rekneskapssaker

Årsrekneskapssakene skal handsamast av kontrollutvalet. Når det gjeld informasjon om revisjonsplan og gjennomgang av rekneskapsrevisjon, så har kontrollutvala hittil hatt ulik praksis. Sekretariatet ser det som naturleg at revisor informerer fast om dette. Vi syner mellom anna til «Kontrollutvalsboke».

Sak	Heimel	Merknad	KU si rolle	Månad											
				J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Årsrekneskap	Kml §77,4, F.skr. k-utval kap. 4, F.skr. rev kap. 2		Uttale												
Rekneskap KF, fond, m.m.	Kml §77,4, F.skr. k-utval kap. 4, F.skr. rev kap. 2		Uttale												
Rekneskapsrevisjon - info om revisjonsplan		Kontr.utv.handboka side 128	Info/drøfting												
Rekneskapsrevisjon - gjennomgang		Kontr.utv.handboka side 128	Info/drøfting												
Prosjektrekneskap	Kml §77,4, F.skr. k-utval kap. 4, F.skr. rev kap. 2	Sjå kvar kommune sine økonomireglar	Uttale												

Klipp frå Kontrollutvalsboka der vi har utheva punkta som gjeld informasjon og drøfting i kontrollutvalet:

Aktivitet	Tidspunkt	Målsetjing
Møte med kommuneleiinga	Aug/sept	Gå gjennom utkast til revisjonsplan. Identifisere forventningar og innspel.
Møte med kontrollutvalet	Aug/sept	Gå gjennom utkast til revisjonsplan. Identifisere forventningar og innspel.
Utarbeide endeleg revisjonsplan	Aug/sept	Sikre at revisjonsplanen er tilpassa risiko, vesentlege forhold og behova til kommunen.
Gjennomføre interimrevisjon	Sept/des	Gjennomføre revisjonshandlingar i samsvar med revisjonsplanen. Gjennomgå og teste interne kontrollar og transaksjonar.
Oppsummere interimrevisjon for kommuneleiinga	Des/jan	Presentere oppsummering av interimrevisjonen for kommuneleiinga. Tilbakemelding om kontrolltilstanden og innspel til forbettringsområde. Løse eventuelle problemstillingar for årsoppgjeret. Sikre god planlegging og effektiv revisjon.
Oppsummere interimrevisjon med kontrollutvalet	Des/jan	Presentere oppsummering av interimrevisjonen for kontrollutvalet. Gå gjennom eventuelle endringar for planen av årsrekneskapen.

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Sak	Heimel	Merknad	KU si rolle
Overordna analyse	F.skr. k-utval §10. Min. 1 gong i perioden	Grunnlag for planar: Forv.rev og selsk.kontr.	
Plan forvaltningsrevisjon	F.skr. k-utval §10 Min. 1 gong i perioden		Tilråding
Val av prosjekt forvaltningsrevisjon	Kml. § 77,4, F. skr. k-utval kap. 5, F.skr. rev. Kap. 6	Delegert i plan for forvaltningsrevisjon	Vedtak
Rapport forvaltningsrevisjon	Kml. § 77,4, F. skr. k-utval kap. 5, F.skr. rev. Kap. 6		Tilråding
Plan selskapskontroll	F.skr. k-utval §13 Min. 1 gong i perioden		Tilråding
Val av prosjekt selskapskontroll	Kml. § 77,5 og § 80, F. skr. k-utval kap. 6	Delegert i plan for selskapskontroll	Vedtak
Rapport selskapskontroll	Kml. § 77,5 og § 80, F. skr. k-utval kap. 6		Tilråding
Andre revisjonsrapportar			Tilråding

Aktuelle skriv og meldingar

Her er ein del aktuelle saker som kan vere naturlege som skriv og meldingar til kontrollutvalet. Saker som t.d. tertial/kvartalsrapport er tilgjengelege som offentlege dokument når dei vert handsama i formannskap og kommunestyre. Det kan likevel vere aktuelt at dei vert tekne med som eigen informasjon dersom kontrollutvalet ønskjer dette.

Sak	Heimel	Merknad	KU si rolle
Skatterekneskapen			
Årsrapport SEKOM			
Årsrapport revisjonsselskap			
Tertialrapport / kvartalsrapport		Til info etter hands. i kommunestyret	
Særattestasjonar frå revisor		Til informasjon om revisjonsarbeidet	
Årsrekneskap kyrkjeleg fellesråd		Til informasjon	
Tilsynsrapportar Fylkesmannen		Til informasjon og evt. Oppfølging	

Andre saker som er aktuelle

Ein del andre aktuelle saker som kan vere aktuelle for kontrollutvalet. Til vanleg vert desse tekne opp etter drøftingar i utvalet, eller knytt til konkrete saker i kommunen:

Sak	Heimel	Merknad	KU si rolle
KU kan ta opp andre saker			
Generalforsaml. / repr. skapsmøte komm. selskap	Kommunelova. §80.		
Oppfølging revisjonsmerknader	Forskr. Revisjon §4, Forskr. Kontrollutval §8		
Orienteringar frå revisor		Utvalet kan etterspørre	
Orienteringar frå rådmann eller andre i kommunen		Utvalet kan etterspørre	
Opplæring / fagleg påfyll kontrollutval		Utvalet kan etterspørre	

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 047/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Audhild Ragni Vie Alme	Arkiv: FE-033	Arkivsaknr.: 15/529
---	-------------------------	-------------------------------

Møteplan 2016 for Førde kontrollutval

Vedlegg:

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Møteplan 2016 for Førde kontrollutval vert godkjent med følgjande datoar, og møtestart kl. 9.00 :

9. februar

9. mars

6. april

1. juni

23. august

15. september

27. oktober

6. desember

25. januar deltek kontrollutvalet på felles opplæring for alle kontrollutvala i fylket.

.

Saksutgreiing:

SEKOM-sekretariat har laga framlegg til møteplan for «våre» 15 kommunar. Møtetidspunkta er basert på erfaringar frå tidlegare år. Planen må sjåast på som eit utgangspunkt for møte. Det kan kome endringar som følgje av saker som kjem til og hastar, eller andre årsaker. Møteinnkalling vert sendt ut ei veke før møtedato.

Våren 2016, vert arbeid med planane for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll viktige saker. Vi legg opp til at overordna analyse frå revisor ligg føre til møtet 9. mars. Overordna analyse vert så grunnlaget for vidare planarbeid. Dersom kommunestyret skal få handsama plan for forvaltningsrevisjon før sommarferien, må kontrollutvalet vedta planen seinast i møte 1. juni.

Årsrekneskapen for Førde kommune vert handsamast i møte 6. april.

Vi har lagt utkastet til samla møteplan ut på www.sekom.no

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 048/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Audhild Ragni Vie Alme	Arkiv: FE-040	Arkivsaknr.: 14/356
---	-------------------------	-------------------------------

Oppfølgingsliste 7-2015

Vedlegg:

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjør endelig vedtak).

Kontrollutvalet tar gjennomgangen av oppfølgingslista til orientering.

Saksutgreiing:

Status over saker som er handsama i kontrollutvalet og som utvalet skal følge opp eller sjekke ut seinare.

Sak	Dato	Status
22/09 Kontrollutvalsarbeid – tiltak	10.11.2009	-Informasjon frå administrasjonen. -Tertialrapportar. -Tilsynsrapportar frå fylkesmannen. -Informasjon frå revisor om arbeidet med finansiell revisjon. -Kvalitetsrapportar frå revisor.
Forvaltningsrevisjon: Korrekt handsaming av din sak	20.6.2014 20.6.2014 8.9.2014 28.4.2015 19.6.2015	Sak 29/14 vedtak: Kontrollutvalet tingar forvaltningsrevisjon om: Korrekt handsaming av di sak. 1. Forvaltningsrevisjonen vert avgrensa til tekniske tenester 2. Vurder handsaming i høve forvaltningslova og offentleglova 3. I kva grad handsaminga er i tråd med gjeldande regelverk Framlegg til prosjektplan vert lagt fram på møte den 8. september 2014. Frist for rapport frå prosjektet: 1. juni 2015 . Tinginga sendt til Kryss revisjon. Sak 035/14 vedtak: Kontrollutvalet tek prosjektplanen til orientering. Motteke rapport frå KRYSS Revisjon Sak 022/15 Vedtak: 1. Bystyret tek forvaltningsrevisjonsrapport frå KRYSS Revisjon - Korrekt handsaming av di sak, datert

Sak	Dato	Status																
		24.4.2015 til orientering. 2. Bystyret ber rådmannen ta tilrådingane frå revisor med seg i det vidare arbeidet med kvalitetssikring av byggesakstenestene i Førde kommune, der det m.a. vert gitt informasjon om rett til klage- og innsyn i samsvar med forvaltnings- og offentleglova. 3. Rådmannen informerer kontrollutvalet innan 1.1.2016 om kva som er gjort i forhold til tilrådingane i rapporten. 22.6.2015 Sendt sak m/rapport til Førde kommune/bystyret . 24.9.2015 BY-039/15 handsama i bystyret.																
005/15 Møteplan 2015 Førde kontrollutval	6.2.2015 6.2.2015	Vedtak: Møteplan 2015 for Førde kontrollutval vert godkjent med følgjande datoar: 6. februar, 6. mars, 10. april, 27. mai, 19. juni, 24. august, 23. oktober og 11. desember. Bestilt møterom for resterande møter i 2015.																
016/15 Rådmannen informerer om rutinar for eigenkontroll i Førde kommune	10.4.2015	Vedtak: Kontrollutvalet tek rådmannen sin informasjon om rutinar for eigenkontroll i Førde kommune til vitande. Få info om oppfølging av eigenkontrollen i løpet av 2015.																
023/15 Tinging av overordna analyse	18.6.2015 19.6.2015 22.6.2015	Infobrev frå SEKOM-sekretariat om spørjeundersøking til kommunestyret og kontrollutvalet, i høve overordna analyse, referert i Bystyret BY-037/15. Vedtak: Kontrollutvalet tingar overordna analyse for Førde kommune frå KRYSS Revisjon. Tinginga sendt til KRYSS Revisjon																
024/15 Tinging av eigarskapskontroll	19.6.2015 22.6.2015 24.11.2015	Vedtak: Kontrollutvalet tingar selskapskontroll i form av eigarskapskontroll frå KRYSS Revisjon. Har Førde kommune rutinar som fungerer med oppfølging av eigarskapen i tråd med vedteken strategi i eigarskapsmelding? Tinginga sendt til KRYSS Revisjon Revisjonsnotat levert av KRYSS Revisjon																
031/15 Budsjett for Førde kontrollutval 2016	15.9.2015	Vedtak: Kontrollutvalet tilrår følgjande budsjett for drift av kontrollutvalet på teneste 11051: <table><tr><th>Konto</th><th>Budsjett 2016</th></tr><tr><td>10800 Godtgjersle folkevalde</td><td>41 000</td></tr><tr><td>10801 Godtgjersle leiar</td><td>31 000</td></tr><tr><td>10990 Arbeidsgjevaravgift</td><td>10 000</td></tr><tr><td>11500 Opplæring, kurs/seminar</td><td>30 000</td></tr><tr><td>11600 Utgift./godtgjersle reiser, diett, bil</td><td>3 000</td></tr><tr><td>11959 Kontingent FKT</td><td>5 000</td></tr><tr><td>Samla</td><td>120 000</td></tr></table> Sendt til Førde kommune/rådmannen til vidare handsaming.	Konto	Budsjett 2016	10800 Godtgjersle folkevalde	41 000	10801 Godtgjersle leiar	31 000	10990 Arbeidsgjevaravgift	10 000	11500 Opplæring, kurs/seminar	30 000	11600 Utgift./godtgjersle reiser, diett, bil	3 000	11959 Kontingent FKT	5 000	Samla	120 000
Konto	Budsjett 2016																	
10800 Godtgjersle folkevalde	41 000																	
10801 Godtgjersle leiar	31 000																	
10990 Arbeidsgjevaravgift	10 000																	
11500 Opplæring, kurs/seminar	30 000																	
11600 Utgift./godtgjersle reiser, diett, bil	3 000																	
11959 Kontingent FKT	5 000																	
Samla	120 000																	
037/15 Prosjektrekneskap Elvevegen og Meierikvartalet - opprusting	23.10.2015 29.10.2015	Vedtak: Kontrollutvalet viser til revisjonsuttale frå KRYSS Revisjon datert 13.10.2015 for prosjekt Elvevegen og Meierikvartalet - opprusting, og rådmannen si saksutgreiing datert 6.10.2015. Kontrollutvalet tilrår at prosjektrekneskapen datert 5.10.2015 for Meierikvartalet vert godkjent slik den ligg føre. BY-053/15 handsama i bystyret.																

SEKOM-sekretariat

Saksgang Førde kontrollutval	Møtedato 11.12.2015	Saksnr 049/15
--	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Audhild Ragni Vie Alme	Arkiv: FE-	Arkivsaknr.: 15/531
---	----------------------	-------------------------------

Eventuelt

Vedlegg:

Ingen vedlegg i saka.

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).